

Ustanovitelj: občinske konference
SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica,
Škofja Loka in Trzin. — Izdaja časopisno podjetje Gorenjski tisk Kranj.
— Odgovorni urednik Albin Učakar

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik.
In sicer ob sredah in sobotah

ŠTUDIJSKA DELEGACIJA KP SZ V KRANJU — Kranj, 22. januarja — 8-članska študijska delegacija komunistične partije Sovjetske zveze, ki jo na obisku pri nas vodi član centralnega komiteja KP SZ I. K. Lutak, je dopoldne obiskala podjetje Sava v Kranju. S predstavniki podjetja so se pogovarjali o organizaciji podjetja, delu samoupravnih organov in delu organizacije zveze komunistov v podjetju. Opoldne pa so se člani sovjetske partijske študijske delegacije sestali s člani medobčinskega sveta ZK za Gorenjsko. Govorili so o vlogi, delu in organiziranosti zveze komunistov. — Na sliki: Obisk študijske delegacije KP SZ v podjetju Sava v Kranju. — (A. Z.) — Foto: F. Perdan

V jeseniški bolnišnici je počilo

Jesenice, 22. januarja — Sinoči je bil v bolnišnici sestanek kolektiva, na katerem so obravnavali nekatere nerešene probleme v zvezi z nagrajevanjem, notranjimi odnosi, samoupravljanjem in drugim. Pobudo zanj je dala skupina članov kolektiva s protestnim pismom, ki ga je podpisalo okoli 170 zaposlenih.

V omenjenem pismu se pritožujejo zaradi tega, ker v bolnišnici že dalj časa ne dobivajo regresov, ker nimajo urejenega plačevanja nadur in ker na pritožbe takoj ne dobijo odgovorov. Na sestanku pa so prišli na dan še druge nepravilnosti predvsem v notranjih odnosih.

Kot je zbranim povedal predsednik delavskega sveta, je jeseniška bolnišnica že nekaj let v slabem materialnem položaju, kar ima za posledico tudi nižje osebnih dohodke. Razen tega pa je bilo v zadnjem času slišati celo govorice, da bi ustanovo predvsem zaradi pomanjkanja strokovnjakov sploh ukinili.

Vse to zaposlene že nekaj časa razburja in skrbi za njihovo prihodnost. Za tak položaj krivijo predvsem vodilne ljudi v svoji organizaciji, katere so tudi obdolžili nekaterih nepravilnosti, predvsem pa netovariškega odnosa do delavcev s srednjo in nižjo izobrazbo.

V razpravi so na sinočnjem sestanku sicer pojasnili nekatera vprašanja v zvezi z regresom, nadurnim in drugim plačevanjem, pri katerem je v resnici slab materialni položaj bolnišnice poglavitni vzrok razburjanja. Vendar pa so ostale neizpodbite trditve o neurejenih notranjih odnosih v kolektivu. To se med drugim kaže tudi v strahu zaradi posledic vsake kritike, ki se je med kolektivom že kar močno zakoreninilo.

Na sinočnjem sestanku so člani kolektiva o vseh teh zadevah, ki so se že dolgo nabirale v njih, odkritno in odločno spregovorili. Dogovorili so se tudi, da jih bodo sedaj začeli skupaj reševati.

3. stran

Kopja na železarskih plečih

Razprodaja zimske konfekcije

Blagovnica KOKRA KRANJ obvešča cenjene potrošnike, da z 20. januarjem dalje razprodaja vso zimsko konfekcijo z

20 in 30 % popustom

Razprodajamo:

moške in ženske plašče, ženske kostime in nylon bunde

Izkoristite enkratno priložnost!

Za obisk in nakup se priporočamo

Blagovnica »KOKRA« KRANJ

Jutrišnje volitve

Vsi nad 18 let stari prebivalci kranjske občine, ki imajo stalno bivališče na desnem bregu Save (vpisanih je 7673) bodo jutri na neposrednih nadomestnih volitvah volili poslanca republiškega zbora republiške skupščine. V predvolilnih pripravah so bile konec minulega leta povsod na desnem bregu Save v kranjski občini krajevne kandidacijske konference, na katerih je bilo za nadomestne volitve za poslanca imenovanih skupaj sedem kandidatov. Do občinske kandidacijske konference, ki se je sestala konec minulega meseca, pa so štirje kandidati kandidature odklonili.

Občinska kandidacijska konferenca, ki so jo sestavljali delegati izvoljeni v krajevnih skupnostih in delegati v občinskih družbenopolitičnih organizacijah, je potem na tajnih volitvah izvolila tri možne kandidate za poslanca. Tako se bodo volilci na desnem bregu Save na jutrišnjih volitvah odločili za enega od naslednjih kandidatov:

DUSAN HORJAK, glavni direktor Tekstilindusa v Kranju. Za kandidata je bil predlagan na krajevnih kandidacijskih konferencah v Stražišču, na Gorenji savi, v Mavčičah, Besnici, Bitnjah in na Orehku.

FRANC KURALT, zasebni kmetovalec z Zabnice. Za kandidata je bil predlagan na krajevni kandidacijski konferenci v Zabnici.

JANEZ OBLAK, strokovni učitelj Združenega podjetja Iskra Kranj. Za kandidata je bil predlagan na krajevni kandidacijski konferenci na Gorenji savi.

Volišča bodo jutri odprta od 7. do 19. ure. Iz posameznih naselij pa bodo volilci volili na naslednjih voliščih: na volišču v Podblici iz Podblice, Nemilj in Jamnika, na volišču v Zgornji Besnici iz Zgornje Besnice in Njivice, na volišču v Spodnji Besnici iz Sp. Besnice, Rakovice in Sp. Zabukovja, na volišču na Gorenji savi iz Gorenje save. V Stražišču bosta dve volišči v osnovni šoli Lucijan Seljak, eno volišče pa v domu TVD Partizan. Na volišču v Pševem bodo volili volilci iz Pševa, Jošta, Javornika in Zgornjega Zabukovja, na volišču na Planici s Planice, Lavtarskega vrha in s Čepulj, na volišču Zgornje Bitnje iz Zgornjega Bitnja, na volišču Srednje Bitnje iz Srednjega Bitnja in Spodnjega Bitnja, na volišču v Zabnici iz Zabnice in Šutne, na volišču na Orehku z Orehka in iz Drulovke, na volišču na Bregu z Brega, na volišču v Mavčičah iz Mavčič, Jame, Meje in Praš in na volišču v Podrečju volilci iz Podrečja.

Udeležite se jutrišnjih volitev in tako izpolnite svojo pravico in dolžnost.

A. Z.

Izberite Gorenjsko kreditno banko za svojo banko!

občan sprašuje

Nikar ne mislite, da imajo samo v nekaterih slovenskih mestih stanovanj v blokih težave zaradi puščanja streh in razpok. (O tem je bilo pred dnevi namreč precej govora.) Nekaj podobnega je tudi v novem stanovanjskem naselju Vodovodni stolp II v Kranju. Tudi v teh blokih, ki so bili zgrajeni oziroma vseljeni lani in predlanskim, so bili stanovanjci ponekod v zadnjih nadstropjih pred dnevi neprijetno presenečeni. Voda jim je skozi strop pricurljala v stanovanja. Da je voda na ometu in beležu povzročila tudi škodo, je najbrž razumljivo. Prosim od izvajalca ali koga drugega strokovno pojasnilo, zakaj se je v pravkar zgrajenih blokih lahko to zgodilo, kdo in kako bo popravil morebitno napako, da tudi v prihodnje ne bo takšnih nevarnosti in seveda tudi, kdo bo kril ali poravnal že nastalo škodo?

JESENICE

V nedeljo je bil na Jesenicah posvet članov predsedstva občinske konference zveze mladine s predsedniki in sekretarji aktivov ZMS v občini. Obravnavali so priprave na letno občinsko konferenco, ki bo 31. januarja, poročila o letnih konferencah po aktivih ter kandidatno listo za novo občinsko predsedstvo in njegove organe. Pogovarjali so se tudi o tekočih nalogah jeseniške mladine in njenem mestu v družbenem in političnem življenju Jesenic.

-jk

KRANJ

Kranj, 22. januarja — Opoldne se je sestel koordinacijski odbor za petletni načrt akcij krajevnih skupnosti. Razpravljali je o vključitvi krajevnih skupnosti v petletni načrt akcij, o kriterijih za dodelitev sredstev krajevnih skupnosti v proračunu občine za letošnje in o kriterijih za oceno aktivnosti krajevnih skupnosti v petletnem programu akcij krajevnih skupnosti. — Hkrati pa se je opoldne sestalo tudi predsedstvo občinskega sindikalnega sveta, ki je razpravljalo o delovnem programu za letošnje prvo polletje. — Pri občinski zvezi kulturno prosvetnih organizacij pa je bil popoldne sestanek iniciativnega odbora za ustanovitev glasbenega centra.

A. Z.

RADOVLJICA

V radovljiški občini ta mesec še vedno potekajo občni zbori sindikalnih organizacij. Za zdaj je občne zbornice imelo že okrog 60 odstotkov vseh sindikalnih organizacij v občini. Občinski sindikalni svet je namreč sprejel sklep, da morajo biti občni zbori končani do konca minulega leta. Do tega roka je bila končana večina občnih zborov v sindikalnih organizacijah s področja industrije, najbolj pa so v zaostanku sindikalne organizacije s področja storitvenih dejavnosti. Na občinskem sindikalnem svetu predvidevajo, da bodo v teh sindikalnih organizacijah občni zbori končani do konca meseca.

A. Z.

TRZİČ

V okviru rednih stikov je poslanec kulturno-prosvetnega zbora z območja občine Trzīč in dela občine Kranj dr. Ernest Petrič v torek obiskal Trzīč. S članom republiškega izvršnega sveta so se sestali predsednik občinske skupščine in predstavniki družbenopolitičnih organizacij. Izmenjali so obojestranske informacije, še posebej pa so se ustavili ob problemu sestave letošnjega občinskega proračuna, ker so glavni dotoki njegovega dohodka omejeni. Pogovor je potekal predvsem okoli zadovoljivih sredstev za potrebe temeljne izobraževalne skupnosti, o organizaciji bodoče kulturne skupnosti, ki bo vsaj s finančne strani imela odslej večje možnosti, saj se je republika odrekla delu sredstev v korist občin za zadovoljevanje kulturnih potreb občanov, in o vprašanju nadaljnega razvoja športa v Trzīču.

Dr. Petrič je sprejel tudi povabilo, da se pogovori o nekaterih perečih problemih izobraževanja še posebej s prosvetnimi delavci v občini.

-ok

O odnosih med družbo in cerkvijo

Proti koncu minulega leta je bilo v Kranju posvetovanje o odnosih oziroma bistvenih vprašanjih med samoupravnimi družbo in cerkvijo. Posvetovanja so se takrat udeležili predstavniki gorenjskih občinskih konferenc SZDL, občinskih skupščin in nekaterih drugih družbenopolitičnih organizacij ter nekateri duhovniki. Na posvetovanju so sprejeli tudi sklep, da bodo pri občinskih konferencah socialistične zveze na Gorenjskem ustanovili posebne koordinacijske odbore, ki bodo v prihodnje takšna vprašanja obravnavali v občinskih okvirih.

V četrtek popoldne je bilo takšno posvetovanje v Radovljici. Udeležili so se ga: predstavnik republiške konference socialistične zveze Tone Fajfar, predstavniki občinskih organizacij in duhovniki iz radovljiške občine. Na posvetovanju so tako duhovniki kot predstavniki občinske konference SZDL in organizacij pozdravili takšno obliko seznanjanja in sporazumevanja o vprašanjih, ki zanimajo eno in drugo stran. Menili so, da je prav socialistična zveza tista organizacija, ki naj na takšnih ali podobnih posvetovanjih obravnava tudi takšna vprašanja. Zato so predlagali, da bi bilo v prihodnje več takih srečanj in poudarili, da bi morali te stike ob določenih primerih navezati tudi v krajevnih organizacijah socialistične zveze oziroma v krajevnih skupnostih.

A. Z.

Pomotoma objavljen odlok

Pravzaprav bi lahko rekli: udi to se zgodi. V zadnji lanski številki Uradnega vestnika Gorenjske je bil objavljen odlok o občinskem prometni davku od nepremičnin in pravic v občini Radovljica. Zadnja seja radovljiške občinske skupščine v minulem letu je bila 28. decembra, na kateri pa omenjenega odloka niso sprejeli in je bil pomotoma poslan v objavo. Omenjeni odlok torej ne velja, pač pa ostaja v veljavi odlok, ki ga je radovljiška občinska skupščina sprejela 1969. leta.

Kopja na

Nelikvidnost »izumili« v Jugoslaviji — Železarna le v navideznem sporu z železnico — Problemi v kovinsko predelovalni industriji?

Združeno železniško transportno podjetje Ljubljana je uresničilo svoj sklep, da ne bo dovažalo jeseniški železarni surovin, če ta ne bo sproti plačevala storitev. Železarna Jesenice dolguje namreč železnici 25,7 milijona dinarjev. Zaradi tega so morali na Jesenicah takoj ustaviti določene agregate in preiti na slepo kurjenje (ustavili so proizvodnjo in zadrževali peči na temperaturi, ko jih je mogoče ponovno aktivirati). Bali so se, da bodo morali celo ustaviti vso proizvodnjo. S posredovanjem republiških organov je dobila železarna oziroma združeno podjetje Slovenske železarne (kot posrednik je nastopila Ljubljanska banka) posojilo v višini 20 milijonov din, od česar 3 milijone za tekoče plačevanje železniških uslug. Železnica je prevoze obnovila in tako poslujejo trenutno na Jesenicah nemoteno ali bolje rečeno normalno.

To je kratek pregled dogodkov, ki so v zadnjih dneh razburjali slovensko javnost. Ker je s tem le začasno rešen položaj (kaj bo, ko bodo namensko posojilo porabili), je problem še vedno aktualen in to najverjetneje še bolj kot je bil pred »izbruhom krize«.

»Smo v navideznem sporu z železnico. V resnici smo v istem kotlu splošne nelikvidnosti,« je dejal na izredni seji delavskega sveta jeseniške železarne generalni direktor slovenskih železarn Gregor Klančnik, ko so poskušali širše osvetliti ozadje tega navideznega spora.

Kaj menijo o položaju oziroma nelikvidnosti železarji?

NELIKVIDNOST

»Likvidnost« je pri nas najpopularnejša beseda. Pomeni plačilno sposobnost, ki smo jo pravzaprav »izumili« v našem gospodarstvu.

V vzhodnem planskem gospodarstvu nelikvidnosti ne poznajo, ker plačujejo vse obveznosti z viri. Pri njih je proizvod prodan še preden so ga začeli delati, ker ga pač delajo po dekretu.

Tudi kapitalistično tržno gospodarstvo ne pozna nelikvidnosti. Kupec mora poravnati svoje obveznosti. Če jih ne, gre v konkurz.

Pri nas imamo socialistično tržno gospodarstvo. Torej gospodarstvo z elementi tržnega gospodarstva in sociale. Kot socialistična družba ne moremo in ne smemo enostavno pustiti, da gre podjetje v konkurz, da ostane zaradi tega toliko in toliko delavcev brez zaslužka.

VZROKI

Med osnovnimi vzroki nelikvidnosti so brez dvoma nepokrite investicije in osebni dohodki, ki se (zaradi socialnega momenta) večkrat izplačujejo nerealizirani, t. j. nepokriti s proizvodnjo.

Tudi železarji so, po besedah generalnega direktorja slovenskih železarn, eden od povzročiteljev nelikvidnosti. Jeseniški blokiran žiro račun je posledica splošne nelikvidnosti, pri čemer železarji plačujejo še poseben davek zaradi sistemskih slabosti (leta 1967 sproščen uvoz, carska nezaščita, v naslednjih letih skokovito naraščanje cen osnovnih metalurških surovin in rezervnih delov, v letu 1970 obvezen depozit za uvoz manjkajočih surovin itd.).

STABILIZACIJA

Po besedah Gregorja Klančnika bo pristop k stabilizaciji (v konkretnem primeru utrditev vrednosti dinarja in cen), za katero smo se odločili, prej ali slej privedel do spoznanja, da bazične industrije ni mogoče tretirati tako kot doslej. Zaradi tega so lahko železarji optimisti.

Prvi prehodni stabilizacijski ukrep je imel namen zaježiti pretirani uvoz, ker imamo prav na področju zunanjetrgovinske menjave največjo izgubo. To naj bi dosegli z obveznim depozitom polovične vrednosti blaga, ki ga namestavamo uvoziti.

Morda bi imel ta ukrep pozitivni učinek, če ne bi prišlo istočasno do splošne psihoze, da bo dinar devalviran (znižana tečajna vrednost glede na vrednost zlata in tujih valut). Ta psihoza je povzročila mrzlično nakupovanje v inozemstvu, s čimer smo praktično »izvozili« velikanske količine dinarjev, kar je samo še povečalo nelikvidnost našega gospodarstva.

Praktičen primer za to imamo v jeseniški železarni.

Železarna Jesenice je skušala odpraviti oziroma zmanjšati svojo nelikvidnost. V začetku lanskega leta je bila dolžna 184 milijonov dinarjev, konec leta pa »le« še 94,7 milijonov (v tej vsoti je tudi dolg 25,7 milijonov din ZŽTP Ljubljana). Torej so zmanjšali svojo zadolženost za 89,3 milijona dinarjev.

Na drugi strani pa je bila reakcija njihovih dolžnikov (v nekaterih primerih tudi posredno) povsem drugačna. Do avgusta lani je stvar potekala v redu. Tedaj pa je nastopila omenjena psihoza o devalvaciji dinarja. Posledice tega so vidne v številkah. Medtem ko so bili dolžni kup-

železarskih plečih

ci železarni v začetku leta 1794 milijona din, so ji bili konec leta 245,6 milijona din. Do povečanja 66,2 milijona din je prišlo pretežno po avgustu, t. j. po nastopu psihoze o devalvaciji dinarja (ob tem postane razumljivejša izjava predsednika zveznega IS Mitja Ribičiča, da se boji besede »devalvacija«).

OGORČENJE

Na Jesenicah vlada ogorčenje. Prav tako so ogorčeni tudi železničarji, ki očitajo, da javnost ni bila seznanjena z dejstvi. Kaže, da se je namreč javno mnenje povsem neopravičeno obrnilo proti železničarjem. Ob tem se le malokdo vpraša, če so železničarji krivi za nelikvidnost. Malokdo se spomni, da so železničarji v enakih težavah kot železarji in da torej oni niso dolžni in sposobni na ta način kreditirati splošne nelikvidnosti. Najverjetneje je njihova mera potrpljenja in sposobnosti takšnega kreditiranja še bolj polna in tudi, če bi hoteli, niso sposobni vztrajati v takšnem položaju.

Zakaj so ogorčeni na Jesenicah? Ukrep železničarjev razumejo, čeprav pravijo, da je enostranski in da ni mogoče doseči, da bi lahko plačevali z dinarji ali čeki tekoče storitve, ker je njihov žiro račun blokiran in to v višini 146,7 milijona din (17,1 milijona din manj kot v začetku lanskega leta). Na Jesenicah niso ogorčeni zaradi tega.

Ogorčeni so, ker ne vidijo rešitve položaja v tem, da je mogoče takoj, ko nekje »poči«, najti denar, medtem ko prej vsa opozorila in vsa redna samoupravna pot ne zaleže ničesar.

RESITEV

Železarji so se odločili, da bodo naredili vse potrebno, da se rešijo iz začaranega kroga nelikvidnosti, ki se je začel lomiti na njihovih plečih.

Morda zveni sklep, da bodo še izboljšali svoje delo, deklarativno, vendar mislijo to nadvse resno. Prišli so do prepričanja, da je najtežje prodati blago tistemu, ki ima denar. Takšen kupec je najzahtevnejši tako glede kvalitete kot tudi dobavnih rokov. Razumljivo je, da je kupec, ki nima s čim plačati, pripravljen pristati na vse navidezno še tako ugodne pogoje. Najboljši plačnik je izvoz in zaradi tega naj bi bil izvoz eden izmed bistvenih elementov v reševanju položaja.

Drugi ukrep naj bi bilo posojilo iz skupnih republiških rezerv gospodarskih organizacij v skladu s sanacijskim programom v okviru izdelane srednjeročnega razvojnega programa slovenske črne metalurgije. Do posojila bo težko priti, ker je interesov vedno veliko, vendar potrebujejo slovenske železarne 464 milijonov din dolgoročnega

posojila do leta 1975 (od tega polovico samo za popraviljanje sedanjega stanja), če hočejo uresničiti svoj srednjeročni razvojni program. Pri tem ni všteti 750 milijonov din, ki jih potrebujejo za uresničitev načrtov za investicije v metalurško predelavo na Jesenicah.

To so velike številke, ki jih republiške gospodarske rezerve ne zmorejo. Železarji menijo, da kljub temu niso brez izgledov, saj vidijo osnovo stabilizacije v odpravljanju vzrokov inflacije, t. j. v odpravljanju uvoza reprodukcijskega materiala, kar pa je mogoče doseči le s krepitvijo lastne bazične industrije.

Prav tako so se odločili za večjo rigoroznost in selektivnost do kupcev. Menijo, da mora biti akcija železnice za železarje le vsodbudna. V zadnjih dneh so že poslali za 38 milijonov din akceptnih nalogov, vložili za 22 milijonov din tožb, podpisali za 10 milijonov akceptnih nalogov (akcept — sprejem menične obveznosti).

Kaj pomeni to konkretno? V težavah bodo dolžniki. Omenimo le tri največje: Kovinotehna Celje, Celik Beograd, Metalka Ljubljana. Morda ne gre prav za tri omenje-

na podjetja, vendar povejmo, da so železarji sklenili zahtevati blokirana sredstva, ki so jih morali njihovi dolžniki položiti zaradi uvoza.

KOPJA

Kopja nelikvidnosti so se začela lomiti na železarskih plečih. Železarji so bili sprva nad tem presenečeni, kasneje pa so se v položaju hitro znašli.

Pravijo, da so vedno in povsod podpirali stabilizacijo in jo bodo tudi vnaprej, ker lahko pričakujejo od nje le boljše čase. Ne nasprotujejo, da se lomijo kopja nelikvidnosti, vendar naj se na plečih tistih, ki so nelikvidnost povzročili.

To ne pomeni, da železarji na ta način obsojajo svoje dolžnike za povzročitelje nelikvidnosti. Z ustavitvijo dostavljanja materiala hočejo priti le do svojega denarja, pri čemer se zavedajo, da zaradi tega lahko pride do resnejših gospodarskih pretrsov, pa tudi do ustavitve proizvodnje v tovarnah kovinske predelovalne industrije in s tem tudi do resnejšega angažiranja skupnosti, ki po njihovih ocenah stoji preveč ob strani dogajanj, katerim ona predpisuje pravila igre.

P. Colnar

Deset največjih

Poglejmo deset največjih dobaviteljev železarne in koliko jim železarne dolguje:

ZŽTP Ljubljana 25,7 milijona din, Savske elektrarne 21,7 milijona din, Matres 17,1 milijona din, Petrol 14,8 milijona din, koksarna Lukovac 12,9 milijona din, Vatrostalna 4,6 milijona din, tovarna dušika Ruše 2,6 milijona din, Brodospas 2,1 milijona din, železarna Skopje 2,1 milijona din in Eletrotehna Ljubljana 1 milijon din.

Stanje desetih največjih dolžnikov je naslednje:

Kovinotehna Celje 24,1 milijona din, Celik Beograd 23,6 milijona din, Metalka Ljubljana 22,7 milijona din, Metalservis Beograd 20,7 milijona din, Ferinport Zagreb 10,7 milijona din, Jektotehna Maribor 10,6 milijona din, Crvena zastava Kragujevac 8,8 milijona din, tovarna verig Lesce 6 milijonov din, TAM Maribor 5,2 milijona din in Litostroj Ljubljana 4,5 milijonov din.

Takšno je bilo stanje 31. decembra 1970.

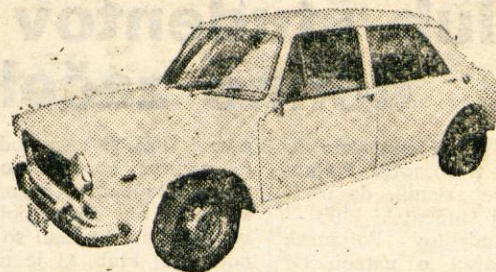
Tekmovanje poklicnih šol

Kakor že sedemkrat so organizirale poklicne šole kovinske stroke s področja Gorenjske tudi letos tekmovanje učencev prvih razredov. Medtem ko je bilo sedmo tekmovanje v Skofji Loki, je bilo letošnje na Jesenicah v dneh 18., 19. in 20. januarja. Pokroviteljstvo nad tradicionalnim tekmovanjem je prevzela Železarna Jesenice. Tekmovali so po trije učenci poklicne industrijske šole na Jesenicah, poklicne šole Radovljica, poklicne šole Kranj, poklicne šole šolskega centra Iskra-Kranj, poklicne šole Skofja Loka in poklicne šole

Domžale. Kot gost se je udeležila tekmovanja tudi letos poklicna šola iz Novega mesta.

Pod nadzorstvom strokovne komisije so se pomerili učenci v praktičnem delu in teoriji. Praktično so morali izdelati škripec 100 kg nosilnosti. Iz teorije pa so pisali teste iz poklicne tehnologije, tehnologije materiala in tehničnega risanja.

Doseženi so bili take rezultati: 1. Domžale, 2. Jesenice, 3. Iskra Kranj, 4. Radovljica, 5. Novo mesto, 6. Poklicna šola Kranj in 7. Skofja Loka. P. U.

Žrebanje bo v
Radovljici
17. februarja 1971

Veliko nagradno žrebanje

GORENJSKE
KREDITNE
BANKE

Za vlagatelje, ki do 31. 1. 1971
vložijo na hranilno knjižico ali devizni račun
— 2000 din — vezano na eno leto
— 1000 din — vezano na dve leti
— obnovijo v navedenem času rok vezave

Za vsak navedeni polog en žrebni listek
Za večji polog več žrebnih listkov

Prva nagrada AUSTIN 1300

5 denarnih nagrad po 2000 din
5 denarnih nagrad po 1500 din
10 denarnih nagrad po 1000 din
10 denarnih nagrad po 800 din
10 denarnih nagrad po 600 din
10 denarnih nagrad po 400 din
49 denarnih nagrad po 100 din

Poleg tega bo pri žrebanju izžrebanih tudi 20 denarnih nagrad po 300 din varčevalcem za stanovanja. V poštev za žrebanje pridejo le novi varčevalci za stanovanje, ki so v času od 1. 1. 1970 do 31. 12. 1970 sklenili pogodbo o varčevanju za stanovanje za dobo dveh let.

Posvet o učencih v gospodarstvu

Škofjeloška mladina pripravila za soboto konferenco o problemih učencev v gospodarstvu. V štirih točkah dnevnega reda namenjajo prizadeti obdelati sedanjost stanje ter perspektive vajencev.

Zlasti se bodo zavzeli za povečanje nagrad vajencev, posebej v zadnjih dveh letih. Za denarne nagrade bi bilo treba sprejeti poseben pravilnik, ki bi vsaj v grobem poenotil omenjene prejeme. Učenci v gospodarstvu predlagajo, naj bi njihove nagrade ne bile manjše od študentske srednješolcev.

V času praktičnega usposabljanja želijo delati osem ur, vendar ne le na enem delovnem mestu, pač pa v vseh fazah proizvodnje. Precejšen problem pri praktičnem poklu predstavljajo sedaj tudi slabo opremljene delavnice, ki ne omogočajo povezovanja teorije s prakso.

Še posebej bodo mladi spregovorili o odnosih med pomočniki in vajenci in med vajenci ter mojstri. Za izboljšanje teh razmerij je potrebno več pozornosti posvetiti pedagoški izobrazbi učiteljev in nadrejenih. Neka-

tera stališča v materialih za konferenco so tudi precej enostranska. Tako se skuša v celoti zbrisati pomen strokovnih predmetov v poklicnih šolah, kar seveda nasprotuje tendencam svetovnega razvoja, ki terja čim bolj osveščenega ter vsestranskega človeka, ne pa ozko specializiranega robota.

Organizatorji računajo na velik odziv med vajensko mladino, čeprav čas počitnic ni ravno najbolj primeren za takšen sestanek, ker so učenci vrnejo na svoje domove.

A. Igličar

PROJEKTIVNO PODJETJE KRANJ

Cesta JLA 6/I
(nebotičnik)

IZDELUJE
NACRTE
ZA VSE
VRSTE
GRADENJ

Klub študentov Poljanske doline začel delati

Pred dobrim mesecem so študentje z območja Poljanske doline sklenili, da ustanove svoj študentski klub — Klub študentov Poljanske doline. Misel o ustanovitvi kluba je sicer med študenti živel že precej dolgo, a je do njene uresničitve preteklo

precej časa. S tega področja je namreč sorazmerno kar precej študentov (okrog 60), ki pa so bili doslej bolj slabo povezani. Spadali so sicer pod loški klub, ki je menda bolj slabo delal, saj študentje sploh niso dobivali obvestil o sestankih ipd.

Na prvi skupščini in spoznavnem večeru so študentje izvolili organe kluba in se pogovorili o delu. Kaj več o tem bo povedal predsednik kluba Miran Ferlan.

»Težko je o klubu govoriti karkoli, ker je šele začel delati. Sicer še ni niti uradno registriran, ker smo čakali na enotna pravila za vse slovenske študentske klube. Vse potrebno v zvezi z registracijo bomo uredili v teh dneh, ker smo enotna pravila končno le dobili. Glede dela pa tole: s prvo nalogo, organiza-

cijo predavanj, smo se že spopadli. Prav tako imamo že v načrtu organizacijo nekajdnevnega smučarskega tečaja v Martuljku ali na Kravcu. Naša želja je tudi, da bi se študentje kluba sestali s predstavniki škofoške občinske skupščine in se pogovorili o perečih problemih. Prav tako bomo poskusili v Zireh pripraviti srečanje z znanimi slovenskimi književniki. No, načrtov je kar precej in upamo, da jih bomo vsaj nekaj uresničili.«

Torej si je klub že na začetku zadal kar precejšnje naloge. Od zavzetosti vseh pa je odvisna uresničitev zastavljenih načrtov. Upajmo, da navdušenje med študenti, ki ga je bilo čutiti ob ustanovitvi kluba, ne bo tako kmalu splahnilo.

J. Govekar

Za mlečno restavracijo v Kranju

V sklopu obsežnejšega urbanističnega načrta z rušenjem in gradnjo v središču Kranja je lani izgubila svoje prostore tudi mlečna restavracija. Pravzaprav je od nje ostala le tabla nad bifejem Delfin v Reginčevi ulici, kjer naj bi ta lokal posloval. Toda potrošniki, v glavnem šolska mladina, so bili izgrani, kajti v Delfinu ni več take vrste postrežbe. Praktično mlečne restavracije ni več.

Želje po takem lokalu pa se slišijo na mnogih sestankih in med volivci, in roditeljskih sestankih in drugod. Občinska zveza društev prijateljev mladine je tudi prejela več pism in še več ustnih pripomb. Mlečna restavracija je bila po številu gostov najbolj obiskan lokal. V glavnem je bila to šolska mladina pa tudi starejši z železničnimi (in žepnimi) težavami, ki so v tem lokalu za 1 do 2 dinarja dobili skromno malico — jogurt in žemlja itd. Skratka, bil je lokal bolj socialnega kot komercialnega pomena.

V Kmetijsko živilskem kombinatu oziroma kranjski Mlekarni, ki je imela ta lokal, se ne zavzemajo preveč. Lani, ko so še imeli kolektiv, inventar in vse potrebno za tak že zelo uveljavljen lokal so poslili za nove prostore. Zdaj so se s to mislijo že ohladili, saj bi si od lokala tudi ne ometali nikakršnega dobička, kot je bilo vsa leta. Za rešitev bi se morali zavzeti drugi. Kdo?

Zveza prijateljev mladine je predložila ta problem pred občinsko skupščino v upanju, da bo ta ob podpori drugih organizacij le našla ustrezno rešitev, vsaj v bodočnosti, v danih možnostih. Pred mladino (o kateri včasih zelo radi le slabo govorimo) je težko opravičevati, zakaj prav Kranj z osrednjo mlekarino na Gorenjskem nima take restavracije, zakaj je na območju nove avtobusne postaje kar 6 lokalov z alkoholnimi pičicami itd., a lokala za najskromnejše, mlade občane ni prostora.

K. Makuc

Kaj bo z javno razsvetljavo?

Prebivalci Virmaš, Sv. Duha, Form in Dorfarjev se že dalj časa pritožujejo nad neurejenostjo javne razsvetljave. Po vaseh skoraj polovica luči ne gori in tudi avtobusne postaje so slabo razsvetljene. Krajevna skupnost Sv. Duh plačuje podjetju Elektro iz Kranja, ki skrbi za vzdrževanje razsvetljave, po 260 din mesečno v pavšalu. Pri

Elektru pa so zainteresirani, da se razsvetljavo uredi na števec in uro, zato stare sploh ne obnavljajo. Na tako rešitev krajevna skupnost ne more pristati, ker ima premalo denarja. Zato so občani že zaprosili občinsko skupščino Skofja Loka, da prevzame javno razsvetljavo v teh vaseh.

L. B.

O pomenu sredstev javnega obveščanja

V sredo je bila na Jesenicah seja predsedstva občinske konference SZDL, na kateri so obravnavali vlogo sredstev javnega obveščanja, predvsem Zelezarja, lokalnega jeseniškega radia in Glasa, položaj družbenega izobraževanja in priprave na krajevne volilne konference SZDL.

Ustanovili so posebno komisijo, ki bo podrobno pretresla vlogo sredstev obveščanja v jeseniški občini, ugotovila, koliko občanov dobiva informacije preko Zelezarja, radia in Glasa ter izdelala konkretne predloge, da bi bilo obveščanje v okviru občine boljše in učinkovitejše.

Ko so govorili o družbenem izobraževanju, so ugotovili, da je Delavska univerza v prejšnjih letih organizirala precej takšnih predavanj, sedaj pa jih že nekaj let ni. Zato so se dogovorili, da bo Delavska univerza in Svoboda to področje zobraževanja popestrila in poiskala nove, učinkovitejše oblike izobraževalnega dela.

Predsedstvo je prav tako sklenilo, da morajo biti volilne konference po krajevnih organizacijah SZDL končane do konca februarja, ta mesec pa bo namenjen kadrovskim pripravam na konference. Da bo delo olajšano, bodo pri tem pomagali tudi člani občinskega predsedstva SZDL.

-jk

Kaj bo z menjalnico?

Pri turističnem društvu v Kranjski gori so bili že v skrbeh, kaj bo z njihovo menjalnico na Korenskem sedlu. Govorilo se je, da bo zaradi graditve ceste stara menjalnica porušena, za novo pa ne bo moč dobiti prostora. Posebno se je vprašanje zaostriло ob lastništvu zemljišča ob cesti. Menda si ga je lastilo turistično podjetje Kompas iz Ljubljane.

Pred kratkim pa so predstavniki turističnega društva in občine Jesenice ugotovili, da je last Komasa le zemljišče, kjer so si uredili parkirni prostor pred objektom, ki ga imajo na Korenskem sedlu. Pri turističnem društvu v Kranjski gori upajo, da bodo že kmalu zgradili nove prostore za menjalnico.

B. Blenkus

KAMNIK

V soboto, 30. januarja, bo seja občinske konference SZDL, na kateri bodo sprejeli nova pravila občinske konference, razpravljali pa bodo tudi o kadrovskih vprašanjih zaradi sestave krajevnih odborov SZDL in občinske konference.

Delovna skupina pri občinski konferenci SZDL je ocenila triletno delo krajevnih skupnosti. Zanimivo je stališče krajevnih skupnosti glede financiranja njihove dejavnosti. Strinjajo se, da bi uvedli ustrezen sistem financiranja. Posebno so razpravljali o odnosu krajevnih skupnosti in občinske skupščine. Po novem statutu skupščine občine Kamnik je predviden zbor delegatov krajevnih skupnosti. V tem smislu morajo tudi krajevne skupnosti dopolniti svoje statute.

J. V.

JESENICE — Pisali smo že, da je bila na Jesenicah 14. januarja izredna seja občinske skupščine, na kateri so obravnavali položaj Zelezarne v nelikvidnem jugoslovanskem gospodarstvu, posebno pa ob nenadnem sklepu železničarjev, da ustavijo ves dovoz materiala, dokler Zelezarna ne plača dolga. O sklepih zadnje izredne seje skupščine so razpravljala tudi občinska vodstva družbenopolitičnih organizacij ter mnene odbornikov podprla.

-jk

Tekmovanje za najboljši aktiv ZMS na terenu

Predsedstvo občinske konference ZMS v Kranju podpira prizadevanja, da bi mladina v krajevnih skupnostih postala močnejši nosilec družbenopolitičnega, gospodarskega in družbenega dela. Zato je v teh dneh razpisala tekmovanje za najboljši aktiv ZMS na terenu. Pri tem poudarja, da je največji pomen treba dati izobraževanju, ki je osnova za uspešno delo mladih. Tekmovanje sicer zajema vse oblike dela aktivov na terenu, vendar je največji poudarek na izobraževalnem delu. Traja skoraj vse leto 1971, od razpisa do 31. decembra.

Ker je podobno tekmovanje razpisala tudi republiška konferenca ZMS, bo vsak aktiv hkrati tekmoval v občinskem in republiškem tekmovanju. Da bi vsem omogočili izenačene možnosti izobraževanja, je OK ZMS skupaj z delavsko univerzo v Kranju izdelal izobraževalni program. Mladi bodo lahko izbirali med temami o družbenopolitičnem sistemu, socialni problematiki, idejnih problemih, vprašanjih religije, aktualnih mednarodnih vprašanjih, telesni kulturi, rekreaciji itd.

I. Bogataj

Za Gozd - Martuljk še en pretvornik

Del Gozd-Martuljka leži v mrtvem pasu lokalnega TV pretvornika. Da bi lahko vsi gledali televizijski program, so prebivalci te vasi predlagali, da bi pretvornik postavili na Bavčar. Strokovnjaki RTV Ljubljana pa so

ugotovili, da je ta predlog neizvedljiv, ker bi bil potem slabši TV sprejem v Kranjski gori. Zato so se odločili, da bodo za tisti predel Gozd-Martuljka, ki leži v mrtvem pasu, postavili nov manjši TV pretvornik na Srednjem vrhu.

Sekretar občinskega sindikalnega sveta Kranj Slavko Kalan in tajnik komisije za rekreacijo in šport pri ObSS Pavle Novak sta najboljšim ekipam in posameznikom v občinskih sindikalnih športnih igrah podelila pokale in priznanja. Na sliki je predstavnik tovarne IBI, ko sprejema pokal za osvojeno prvo mesto v malem nogometu. — Foto: F. Perdan

Zaključek sindikalnih športnih iger

Občinski sindikalni svet Kranj se je 1967. leta odločil, da bo poleg drugih dejavnosti začel razvijati in vzpodbujati člane sindikata v delovnih organizacijah za razna športno-rekreativna tekmovanja v letnih in zimskih športnih prireditvah. Izhodišče za tako odločitev je bilo dejstvo, da so takšna tekmovanja pred dobrim desetletjem že bila v delovnih organizacijah, kasneje pa je ta dejavnost popolnoma zamrla. Drugi vzrok za organizacijo športnih iger pa je skrajšanje delovnega časa. V večini delovnih organizacij sta ob koncu tedna prosta dva dneva in tako ostane dovolj časa za rekreacijo.

Komisija za šport in rekreacijo, ki jo je imenoval ObSS skupaj s športnimi delavci in strokovnjaki, je izdelala program športno-rekreativne dejavnosti. Program so razdelili v zimski in letni del. Pazimi naj bi bila tekmovanja v slalomu, smuku, smučarskih tehnikah, turnem smuku in sankanju. Za letne igre pa so predlagali tekmovanja v malem nogometu, rokometu, odbojki, tenisu, namiznem tenisu, kegljanju, šahu, košarki, atletiki, plavanju in balinanju. Geslo programa je bilo: »Iz malega naj zraste veliko. Veliko v smislu množičnosti in pestrosti.«

V zimskih športnih igrah so dosegli množičnost zlasti pri veleslalomu, saj se je zdaj njega tekmovanja udeležilo prek 300 članov sindikata iz 35 delovnih organizacij. Toda s to številko ne moremo biti zadovoljni, saj je v občini še kakih 70 sindikalnih podružnic, ki ne kažejo zanimanja za zimske športe.

Pri letnih športnih igrah pa se kaže množičnost v malem nogometu, kegljanju, od-

bojki in streljanju. Za lahko-atletске discipline, plavanje, košarko in balinanje pa kljub naporom organizatorjev ni večjega zanimanja. Razvoj rekreacijskih športov nekoliko zavira tudi nerazumevanje zavoda za izgradnjo in vzdrževanje športnih objektov. Za vsako uporabo pomožnega stadiona in drugih športnih objektov je treba plačati visoko odškodnino, kar za tekmovalni šport ne velja.

Kljub vsemu, je v lanskih letnih igrah sodelovalo skoraj 1000 članov sindikata. Tekmovanja so potekala v osmih športnih panogah, vendar je še vrsta predvsem manjših delovnih organizacij, ki za to dejavnost ne kažejo večjega zanimanja. V letnih in zimskih igrah je v preteklem letu nastopalo 1313 tekmovalcev. Občinski sindikalni svet pa je za organizacijo športne rekreacije porabil 23.116 din. Tekmoval je vsak deseti zaposlen moški in le vsaka 172. zaposlena ženska.

Tistim, ki so v letnih športnih sindikalnih igrah pri posameznih panogah zasedli prva tri mesta, so v sredo, 20. januarja, pri občinskem sindikalnem svetu podelili pokale in priznanja.

V šahu je prvo mesto med ekipami zasedla bolnišnica Golnik, drugo Sava in tretje Tekstilindus. Med posamezniki je bil najboljši Stagar Franc, drugi Vojčič Franc in tretji Jovič Ivan.

V odbojki je bila najboljša ekipa iz Iskre, druga je bila ekipa iz IBI in tretja ObSS Kranj.

V rokometu so zmagali člani sindikata iz Iskre, druga je bila ekipa Prosvete in tretja Sava.

V tenisu so bili najboljši Anželj Peter, Mulej Janez,

inž. Bedenk Bojan in Starec Peter.

V malem nogometu so zmagali člani sindikata iz IBI, druga je bila ekipa iz Save in tretja Iskra C.

Najboljši kegljači so bili iz Merkurja, Iskre A in Elektro podjetja.

Namizni tenis je prinesel zmago ekipi Save, drugo mesto je zasedla ekipa iz Iskre in tretje KZSZ.

V streljanju pa so zmagali tekmovalci iz Iskre, iz Save so bili drugi in IBI tretji.

Program športno-rekreativne dejavnosti, ki je bil sprejet pred tremi leti in nato dopolnjen, bo veljal tudi v letošnjem letu. Treba pa bo analizirati in oceniti, kje so vzroki oz. pomankljivosti, da predvideni načrti niso bili uresničeni v celoti.

L. Bogataj

Razgovor s prof. Iztokom Beleharjem

»Plavanje je za naše učence posebnega pomena«

Pretekli teden je imela posebna osnovna šola športni dan. Izrabili so ga za tekmovanje v plavanju v kranjskem zimskem bazenu. Nastopilo je izredno veliko število mladih plavalcev, kar 96 ali skoraj polovica učencev posebne osnovne šole. Tolikšno število ne bi bilo nič posebnega, če ne bi vedeli, da imajo ti otroci poleg nekoliko manjših zmožnosti spoznavanja učne snovi, tudi težave zaradi manjše telesne zmogljivosti, raznih telesnih hib in podobno.

Na posebni osnovni šoli v Kranju so v okviru rednih ur telovadbe uvedli plavanje že pred tremi leti. Posamezni razred je lahko prišel na vrsto za plavanje le na vsakih 14 dni. Vendar pa sedaj znajo vsi učenci šestih, sedmih in osmih razredov plavati, medtem ko je v nižjih razredih še nekaj plavalnih analifabetov.

»Za nas pa je najvažnejše«, je povedal profesor telesne vzgoje Iztok Belehar, ki poučuje na posebni šoli že tri leta, »da se je na rednih vsakoletnih zdravniških pregledih izkazalo, da se telesni razvoj učencev ob redni telovadbi, pri tem je plavanje še posebno važno, popravlja. Ortoped dr. Gantar, ki pregleduje učence naše šole je ugotovil, da se je lani na primer izboljšal telesni razvoj pri 59 učencih, le v petnajstih primerih pa se je stanje poslabšalo.«

● Zakaj pa je telesna vzgoja tako pomembna za učence posebnih osnovnih sol?

»Naši učenci ne nadaljujejo šolanja, pač pa začno delati in to pretežno fizično takoj ko končajo osemletko. Zato je zanje še kako važno, da so telesno dobro in sklad-

no razviti, da nimajo težav s koordinacijo gibanja, da nimajo krive hrbtenice. Delovne organizacije sprejemajo samo zdrave in za delo sposobne delavce, zato morajo biti naši absolventi telesno dobro pripravljeni. Plavanje se mi zdi za harmonično oblikovanje telesa in tudi zaradi drugih dobrih lastnosti prav posebno primerno za naše učence, ne nazadnje pa se s tem vključujemo tudi v akcijo za odpravljanje plavalne nepismenosti. Pri nas noben učenec ni oproščen telovadbe, telovadijo vsi, vendar pa so seveda različno telesno obremenjeni. Plavanja se je naučil tudi otrok s paralizo in pa neki slepi učenec.«

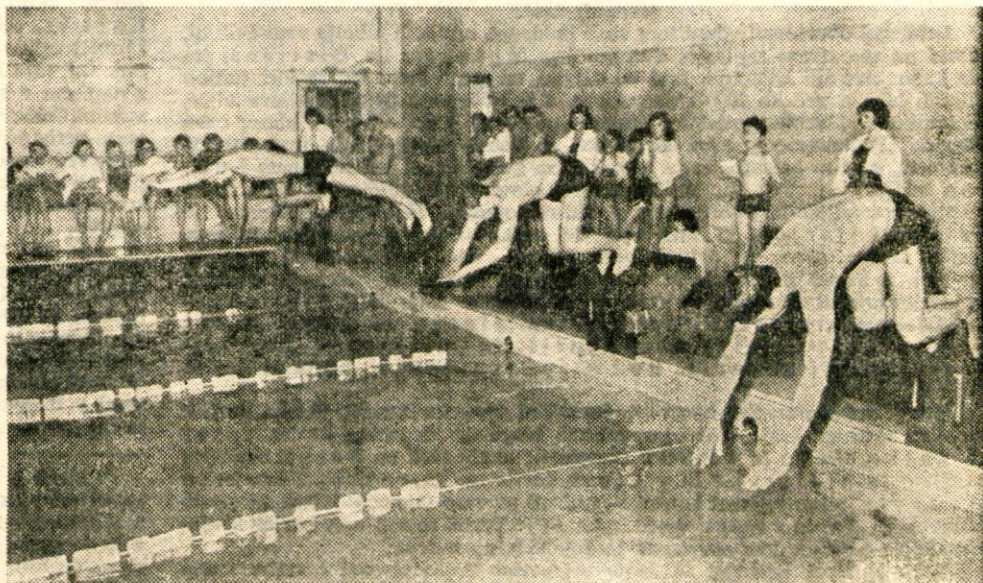
● Ali učenci radi plavajo?

»Moram reči, da vsi prihajajo v plavalni bazen z velikim veseljem. Celotna naša absolutna prihajajo k našim učnim uram, potem ko so že zapustili našo šolo. Nedvomno jim plavanje veliko pomaga, tako glede vzdrževanja fizične zmogljivosti kot na črni tudi zaradi občutka, da so lahko v tej aktivnosti enaki svojim vrstnikom.

● Ste že razmišljali o tem, da bi bil zimski bazen res idealno dopolnilo k usposabljanju vaših učencev za življenje?

»Da, nova zgradba posebne osnovne šole bo stala blizu šole France Prešeren. Razmišljali smo že o tem, da bi za obe šoli zgradili skupni bazen. Za sedaj so to šole želje, saj bazen ne bi bil ravno majhna investicija. Mislim pa, da nobena šola ne bi bolj potrebovala bazen kot ravno posebna šola, razen tega pa tudi Prešernova šola med vsemi kranjskimi osemletkami kaže največ zanimanja za plavanje.«

L. M.

Učenci posebne osnovne šole v Kranju so tekmovali v plavanju. Nastopilo je 96 tekmovalcev, rezultati pa so bili izredni. — Foto: F. Perdan

Mladinski koncert

V Kranju bo danes, v soboto, ob 17. uri v dvorani glasbene šole koncert mladih glasbenikov — učencev kranjske glasbene šole. Koncertni spored skladb domačih in tujih skladateljev bodo izvajali učenci iz oddelkov za klavir, solopetje, pihala in trobila, moški vokalni kvintet in godalni orkester. Da bo koncertni spored čimbolj sprejemljiv za poslušalca, bodo vse izvajane skladbe prej komentirane.

Ker glasba in njena vzgoja s svojo široko dejavnostjo vključujeta najširše plasti ljudskih množic, je ta umet-

niška dejavnost najbolj popularna. Glasbena umetnost in glasbena vzgoja naj bo organizirano, to je glasbeno vzgojno dostopna že našim najmlajšim. V ta namen organizira glasbena šola v Kranju koncerte solistov in malih ansamblov v varstveno vzgojnih ustanovah. V dneh 25. in 28. januarja bo priredila dva koncerta za predšolske otroke varstveno vzgojne zavoda v Kranju. Le z načrtno in kvalitetno glasbeno vzgojo se glasbena umetnost vključuje kot pomembni estetski oblikovalec mladega človeka.

-ar

Djukić in Tadić med Tržičani

Naš časnik je poročal že v srednji številki o filmski ekipi, ki pri Sv. Ani pod Ljubeljem snema zunanje posnetke za film »Balada o surovem«. Izjemna priljubljenost se ponuja Tržičanom v ponedeljek. Eminentna filmska ustvarjalca, ki ju poznamo predvsem s televizijskega

ekrana, Radivoje Lola Djukić in Ljuba Tadić sta se prijazno odzvala povabilu delavske univerze in ljudske knjižnice Tržič, da se srečata z domačini. Razgovor z njima — in morda še nekaterimi drugimi ustvarjalci sedme umetnosti — bo zvečer v prostorih delavske univerze.

-gk

Igralec in režiser Vinko Rožmanc

Kulturno-umetniško društvo Ivan Cankar iz Sv. Duha sodi med uspešnejše na Gorenjskem. Posebno delovna je dramska sekcija, ki jo že skoraj petindvajset let vodi Vinko Rožmanc. Kljub nepornosti službi pri železnici, vedno najde čas za igranje in režiranje. Pred kratkim smo ga zaprosili, da bi kaj povedal o svojem delu.

● Kdaj in kje ste začeli z igranjem?

»V rojstnem kraju, na Vrhniki. Tam sem se rodil pred 58. leti, hodil v šolo in se izučil za krojača. Še zelo mlad sem se vključil v društvo rokodelskih pomočnikov, ki je tedaj vodilo kulturno dejavnost na Vrhniki. Sodeloval sem v tamburaškem zboru, kmalu pa sem se začel ukvarjati tudi z igranjem. Čez nekaj let sem zrežiral prvo delo. Še dobro se spominjam naslova, ki se je glasil: Postržek ali dekleta s ceste. V tej dobi sem se vključil tudi v pihalno godbo. Igral sem činele in bobene.«

»Kdaj pa ste se preselili v Sv. Duh?«

»Tik pred vojno sem bil na orožnih vajah v Skofji Loki. Obledo sem shranil pri Koderu pri Sv. Duhu. Tu sem spoznal ženo Anico. 1945. leta sva se vzela in preselil sem se na njen dom. Ker so me nekateri vaščani poznali že prej so me nagovorili, naj se začnem ukvarjati z odrsko dejavnostjo. V vasi ni bilo kulturnega doma, zato smo začeli z gradnjo. Vse smo delali udarniško in do 1949. leta smo dom spravili pod streho. Igrali pa smo v njem že prej. Dvorana in oder sta bila še brez stropa, ko smo uprizorili prvo delo.«

● »Kaj ste igrali lani in kaj pripravljate v letošnji sezoni?«

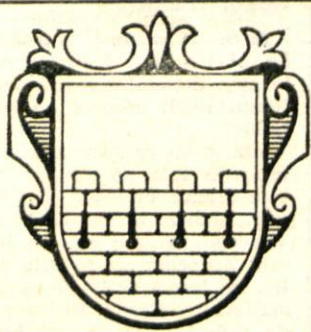
»Preteklo sezono smo uprizorili dvojce del: Sneguljčico in Črno ženo. Sneguljčico smo zaigrali sedemkrat, Črno ženo pa devetkrat. Predstave si je ogledalo prek 4500

ljudi, kar za amatersko gledališče ni malo. Letos pa se učimo igre domačega avtorja Antona Kušarja iz Godešiča Živ pokopan. Premiera bo v soboto, 24. januarja, na domačem odru. Delo obravnava nasprotja med višjimi sloji in zdravimi kmečkimi ljudmi. Igro bomo doma zaigrali štirikrat, imamo pa že pogodbe za gostovanje v Skofji Loki, Železnikih, Cerkljah, Predosljah, Vrhniki, Horjulu in Bohinjski Bistrici.«

L. Bogataj

NEDELJA — 24. januarja, ob 10. uri za IZVEN: URA PRAVLJIC — balet Baletne šole Kranj, ob 16. uri za IZVEN: M. Frisch: ANDORRA, prodaja vstopnic v Prešernovem gledališču.

650 let Tržiča

V 7. številki Novic, ki je izšla 12. februarja 1845, najdemo na strani 28 naslednji popravek: V spisku: »Stari Teržič« v 5. listu namest popolnoma vse zakrila, beri: razvaline popolnoma zakrila.

Prispevku »Stari Teržič« je v 20. številki Novic z dne 14. maja 1845 Hicinger dodal še tale sestavek (str. 79):

TERŽIC (sedanji čas).

Letá zgol obertnosti vdani terg stojí poldrugo uro od Ljubelja med hribmi, ki vid na vse strani zapirajo; dva potoka, Mošenik in Bistrica, sta mu kakor dve žili življenja. Imá tri cerkve, en grad; šteje 180 večidel terdno zidanih hiš, in več ko 2000 stanovavcov. Kar obertnost in rokodelstva vtiče, so tamkej tri velike kovačnice (fužine), dvé za jeklo, ena za železo; ena pilarica (Feilhammer); ena kovačnica za železo vleči (Zain- und Streckhammer), osem kosaric, to je kovačnic za kosé, serpe, sekíre, lopate i. t. d.; ena žebjarica in tri konjske kovačnice; plavž v letu 1816 postavljen, pa je zavoljo pomanjkanja dobre rude v bližavi opušen. Druziga rokodelstva je deset usnjarijev, ki tudi večidel del težko usnje za podplate in lepe tanjke kože, črne in drugih barv (Pfund- und Corduanleder) strojijo, in tri malne za ježice, in veliko stóp za čreslo, in posebnih poslopíj za izdelovanje usnja imajo, in vsak po več delavcov imá; dalje dva irharja (Weissgärber), trije farbarji za platno in kotone, deset nogavičarjev, trije klobučarji, in čevljarjev krog tri-deset, štirji mizarji, dva ključavničarja; malni za žito so trije.

Kar je tukaj mnogiga blaga storjeniga, ni samo za domačo deželo, ampak gre tudi v druge kraje. Takó gre železno blago na Hrovaško in čez Terst na Laško, Greško in v Jutrovo (Levante); usnje tudi na Terst; nogavice pošiljajo na Stajersko in v Terst, čevlje na Koroško, Tirolsko in v Terst; plavo farbaní kotoni so zadosti za vso domačo deželo, in gredó tudi vúnkej. Vse to z vkupej vzeto kaže, da je Teržič memo vsih krajev krajnske dežele pèrvi, kar obertnost in rokodelstvo zadéne.

Tako je torej Hicinger — svoje prispevke je podpisoval z začetnicama P. H. — pred dobrimi 125 leti predstavil bralcem Novic svoj rojstni kraj. V istem letniku srečamo še tri njegove prispevke. V enem poučuje, kako je treba gospodarno ravnati z gozdovi, v drugem poroča o novi šoli v Kamni

gorici (kjer je bil Hicinger kaplan, preden je bil premeščen v Mokronog) in se na široko razpiše o tem, kako pomembne so šole za narod, tretji njegov prispevek pa je daljša pesem »Sanja Cesarja Friderika IV. v letu 1459...«, ki jo je prevedel iz nemškega jezika. Ker pa nimamo namena, da bi se podrobno seznanjali s Hicingerjevim delom, ampak stikamo za zdaj le za zapisi o Tržiču in okolici, preidimo kar k njegovima zapisoma o Ljubelju v četrtem letniku Novic!

V številki 37 Novic z dne 16. septembra 1846 beremo na strani 147:

CESTA ČEZ LJUBELJ.

Krajnsko je od Koroškega skoz in skoz s terdnimi mejniki, visokimi snežniki, ločeno; zatorej tudi ceste iz ene v drugo deželo čez hribe peljajo: na Beljak čez Koren, na Celjovec čez Ljubelj, in na Kaplo po Kokri čez Jezerski vrh. Nar več med temi je imenovana in obiskovana cesta čez Ljubelj, kér gré večí del vóžnje med dvema deželama čez njo. V prejšnjih časih se je tukej le s tovarí zamóglo čez priti, in kakó močnó je kupčija po tem potu šla, kaže med drugim to, de so cerkev sv. Ane, ki spodej stoji, po obljudi kupci zidali, ki so čez goro tovorili, to je bilo léta 1519. — Kér je pa pot vunder nevarna in težavna bila, je Karl, Nadvojvoda Stajarski, krog léta 1560 z lastnimi potroški dal cesto napraviti namesti prejšnje tovarne poti; ta je umetno sém in tje v ovinkih po hribu góri do verha speljana, in vèrh téga se je popred pod zemljó skozi šlo, kakor je per Valvazorji v podobi še vidíti. — Cesar Karl VI. oče Marije Terezije, je med drugimi dal tudi cesto čez Ljubelj veliko popraviti in verhi prekopatí, de se gré zdaj prosto čez v Goratán. Od téga časa stojíte tudi verhi dve piramidi (štručasta pila) iz kamna z napisem v spominik.* — Se več se je pa za létó cesto zgodilo pod rajnkim svitlim Cesarjem Francam I. in zdajnjim Ferdinandam I., kér je bila cesta verhi za tri ovinke ali ride ponizana, in so se podporne ali škarpe, ki so bile pred večidel leséne, povsód sozidale. Govorili so cló, de bodo goró prekopalí ali prevertalí, in cesto pod zemljó skozi peljali, takó, de bi na Koroški strani per cerkvi sv. Lenarta vúnkej peršla, kar se pa morebiti ne bo lahko zgodilo.

Kar gré navadne kupčijske vóžnje čez Ljubelj, jo Korošci od une, in Krajnci, od te strani do verha izpeljajo, in tamkej prekladajo; zató so tudi verhi hrami (ute) postavljeni, de se blagó v njih zamore spraviti. Pot čez Ljubelj je sterma, takó, de se malo ne eniga konja more naložiti, in zimski čas je zavoljo snežnih plazov nevarno; zatorej so tudi po zimi vedno delavci perpravljeni, de cesto, ako je zasúta, od snéga odkidajo. Tudi se večkrat zgodí, de ljudí plaz podsuje, kakor je že predlansko létó neki cestoravnávec (Wegmeister) v Begunskim plazu konec storil, in so njegovo mertvo truplo še le čez nekaj tednov našli.

J. R.

* Plošč z napisi na piramidah ni več. Pred 35 leti je piramidi razdejal zemeljski plaz in so se pri tem razbile. Piramidi so obnovili brez plošč. Nekaj razbitih ostankov plošč so porabili za oporna zidova ob piramidah, eno izmed njih — vseh je bilo šest, na vsaki piramidi po tri — pa smo pred leti našli na dvorišču hiše št. 20 na Trgu svobode. Kako je zašla v Tržič, ne vemo. S privolitvijo lastnikov smo jo shranili v muzeju. — Na eni izmed piramid vrh Ljubeljskega prevala je zdaj napis: Errichtet bei Eröffnung des Loiblpasses 1728, erneut nach Zerstörung durch Felssturz 1936.

Nesreča je moj zvesti spremljevalec

Nekega decembrskega dne mi je pismonoša prinesel dopisnico z naslednjo vsebino: »Prosim Vas, zglasite se pri meni v Dvorski vasi. Želel bi vam povedati zgodbo o mojem življenju. Vidic Milan, Dvorska vas, pošta Begunje na Gorenjskem.«

Življenje nam nenehno daje dovolj snovi za pisanje zgodb od otroške razbrzdanosti, življenjskih uspehov ali neuspehov, veselja, smeha, žalosti in solz. Nisem vedel, kaj mi neznanj bralec Glasa iz Dvorske vasi želi povedati. Seveda to ni bila ovira, da se ne bi odpravil na pot.

»Star sem bil dve leti, ko nas je zapustil oče. Mama je ostala sama z osmimi otroki brez sredstev za življenje. Oče se je na Ljubnem, kjer smo doma, stregel z žandarji. Menda je nekemu žandarju celo odgriznil prst. Moral bi iti v zapor, toda popihal jo je v Ameriko in nikdar več nismo slišali o njem. To je bilo 1904. leta.

Bil sem najmlajši v družini. Živa sva samo še s sestro Micko, ki živi v Borovnici. Ze v otroški dobi sem prebodel škrlatinko brez zdravniške pomoči. Za zdravnika v naši hiši ni bilo denarja. Mama je hodila služiti h kmetom in je od ranega jutra do poznega večera garala za

vsakdanji kosček kruha. Včasih sem pomagal mami nabirati gobe in zdravilna zelišča, ki smo jih prodajali, da bi si lahko kaj kupili. Naša hiša, Tabučeva, v Ljubnem stoji na robu pečine. Kot otrok sem rad lažil po strmi pečini in stikal za ptiči. Nekoč mi je spodrsnilo in ustavil sem se šele na dnu strmine, k sreči brez posledic. To je bila prva nesreča, od tedaj dalje pa se jih je zvrstilo toliko, da se vseh niti ne spomnim.

Bos sem capljaj v šolo. Ze v prvem ali drugem razredu osnovne šole sem dobil vnetje obeh ušes. Jokal sem doma in v šoli, na travniku in v postelji. V šoli so mi papir tlačili v uho, da bi utišali bolezen in bolečine. Kot boste videli kasneje, imam od tistih posledic še dandanes.

Med prvo svetovno vojno in po njej je bilo bore malo možnosti za izbiro poklica. Pri Poldeš na Ljubnem sem se izučil za čevljarja. Pri mojstru sem delal dnevno po 16 ur. Hranil sem se doma. Zgodilo se je, da je bila mama na delu pri kmetih, pa sploh ni skuhalo kosila. Lačen sem se vrnil k mojstru na delo in mu nisem upal povedati, da nisem kosil.

Zaradi vnetja ušes v šolski dobi sem postal naglušen. To je bil razlog, da nisem šel služiti vojaščine, bil pa sem potrjen kot rezervist. Pred začetkom vojne so me poklicali k vojakom, ob razsulu 1941. leta pa sem peš iz Murske Sobotice prišel domov.

1932. leta sem se poročil. Imam tri otroke: sin Milan je doma, ena hčerka je v Braziliji, druga pa je poročena v Hlebcah.

Med vojno sem nekaj časa delal na cesti Lesce—Zirovnica, potem pa v Železarni Jesenice. V službo v Železarno sem hodil s kolesom in vlakom. S kolesom sem se peljal do železniške postaje v Lescah, tam sem pustil kolo in se z vlakom odpeljal do Javornika. Tako sem se nekega spomladanskega jutra 1945. leta spet peljal s kolesom v Lesce. Bilo je še temno, kajti to je bilo okrog pol petih zjutraj. V Lescah me je postavila nemška patrulja. Na ukaz sem dvignil roke. Nato so mi ukazali, naj grem z dvignjenimi rokami naprej. Tistega jutra je močno deževalo. Uplaščen nisem upal naprej, zato sem še vedno stal kar na mestu, patrulja pa je

začela streljati. Čudno je bilo, da me niso zadeli. Skočim na kolo in začnem bežati proti letališču. Blizu letališča naletim na nemškega stražarja, ki je za menoj vrgel bombo. Ves krvav sem padel v blato. Dva nemška vojaka sta me zgrabila za noge in vlekla do poveljstva na letališču. Obleka je bila od bombe vsa razcefrana, v mojem telesu pa nešteto drobcev od bombe. Kamorkoli sem se pogledal, iz vseh delov telesa je curčila kri. Dokler so čakali poveljnika, so mi zaustavili krvavenje in mi obvezali rane. Po kratkem zaslisanju so me odpeljali v begunjski zapor. Iz zapora so me odpustili 14 dni pred razpadom Nemčije. Med tem časom žena sploh ni vedela, kje sem in zakaj se s službe nisem vrnil domov.

Ko so me odpustili iz zapora, še vedno nisem mogel hoditi. Ob zaporniškem zidu sem se počasi plazil proti prvimi hišam. Tu me je srečala kmetica Bulovec, ki me

Trikrat sem bil na »punktiranju« hrbtenice v ljubljanski bolnišnici. To je bilo hudo.

1936. leta sem si v Dvorski vasi zidal hišo. Potreboval sem denar, pa sem zato hodil pomagat delat še k drugim kmetom. Tako sem tistega leta pri nekem kmetu na vasi obiral češnje. Z vrha češnje sem padel okrog deset metrov globoko. Pod češnjo sem qbležal nezavesten. Dobil sem pretres možganov in zlomil sem si roko. Za zdravnika ni bilo denarja. V Begunjah je bila tedaj ženska kaznilnica. Tam je delala tudi neka ženska od rdečega križa in ta me je zdravila kakor je pač znala. Zaradi padca in pretresa možganov sem skoraj oslepel. Že tako sem bil naglušen, potem pa še videl nisem. Menil sem, da bo pomagalo, če grem na romarsko pot na Brezje. Tako zbežan sem bil in tako slabo sem videl, da sem šel po kolenih okrog velikega namesto okrog malega oltar-

svečo in me vprašal, če jo vidim, jaz pa, sem v resnici videl tri prižgane sveče. Zdravnik me je nadalje vprašal, kakšno barvo ognja imajo sveče. Odvrnil sem, da je ogenj srednje sveče rdeče barve, ogenj drugih dveh sveč pa bele barve.

Po vojni sem po službi hodil čevljarit na Ljubno. Tako sem se nekoč pripeljal s kolesom na Ljubnem, na ovinku, kjer je z ene strani zid z druge pa škarpa, se nenadoma srečava s kmetom, ki je na konju v galopu prihajal izza ovinka. Konj, ki ni mogel ne levo in ne desno, je skočil čez me in me podrč. Kolo je bilo skoraj uničeno, jaz pa sem k sreči odnesel le nekaj prask.

1955. leta sem delal v železarni na Javorniku. Nad mano je žerjav na magnet nosel tri velike pločevine, od katerih je vsaka tehtala 250 kg. Spodnja pločevina se je odlepila in padla na mojo glavo. Vsekakor tedaj ne bi ostal živ, če me ne bi rešilo naključje. Pločevina je na eni strani padla na voziček, na drugi pa na tla, tako da je mene le pritisnila k tlom. Spet sem dobil pretres možganov z vsemi posledicami take nesreče.

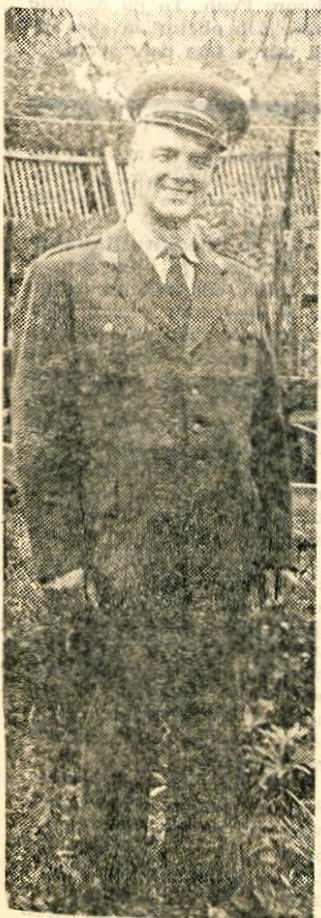
Dve leti pozneje sem v železarni plezal po lestvi in podmazoval stroje. Stal sem za strojem, ki so pravzaprav škarje za železo. Med delom me je stisnilo za roko tako hudo, da od takrat nisem bil več sposoben za delo. Povrhu tega me je še enkrat žerjav, s katerega je visela veriga, udaril s to verigo po glavi.

Pred petimi leti me je prizadela kap in leve strani telesa ne čutim, čeprav z udi lahko gibam. Z levo roko namreč lahko delam, roke pa ne čutim, pa čeprav bi mi zabili žebelj v roko ali pa če bi mi dali žerjavico v roko.

S tem pa mojih nesreč še ni konec. Novembra lani sem na bližnjem travniku pasel ovce. Ena se je pasla privezana. Ko sem nameraval kol pribiti na drugo mesto, se ovca zaleti vame, veriga se mi je pri tem nerodno zapletla okrog noge, ovca je potegnila, jaz pa sem padel in si zlomil nogo. Šele naslednji dan so me odpeljali v jeseniško bolnišnico.

Star sem 68 let, toda niti eno leto v življenju nisem bil zdrav. Zdravje je res največje bogastvo. To zgodbo vam ne pripovedujem zato, da bi se ljudem smilil. Želim vam le reči tole: če ste kdaj otožni, pomislite na to, da so na svetu ljudje, ki so še bolj nesrečni kot vi. Če pa ste tak ali podoben nesrečnik kot jaz, vedite, da niste osamljen primer. Tako mi je priporočal Tabučev Milan in skorajda bi lahko rekel, da sem na njem opazil olajšanje, ko me je gledal, kako njegovo zgodbo zapisujem v beležko.

J. Vidic

Milan Vidic

je peljala na dom in mi dala hrano. »Včeraj te je žena iskala tod okoli, potem pa je šla peš na Golnik gledat, če nisi morda tam.« Žena me je tako dolgo iskala, da je doma od lakote poginil prašič.

BOLEZNI IN NESREČE SE VRSTIJO

1922. leta so me v Zagrebu prvič operirali na obeh ušesih. 1956. leta sem bil v jeseniški bolnišnici spet operiran na obeh ušesih. V jeseniški bolnišnici je operacija trajala več kot štiri ure. Pod roko so mi sneli kožo, da so jo namestili pri ušesu, kjer so me operirali.

Ljudje v cerkvi, ki so to videli, so menili, da nisem pri pravi. Nazaj gredle me je srečal pokojni Resman iz Radovljice. Ko je videl, kaj je z menoj, mi je poklonil 30 dinarjev rekoč: »Pojdi k doktorju Šarcu in mu povej, da te jaz pošiljam, naj ti pomaga.«

Dr. Šarc me je res pregledal, denarja pa ni hotel vzeti. Dal mi je napotnico in me poslal v ljubljansko bolnišnico. Tam sem bil mesec dni, stroške zdravljenja pa je plačala občina. Kako hudo sem bil prizadet zaradi padca s češnje se vidi po naslednjem primeru: v bolnišnici mi je zdravnik pokazal prižgano

Rezka Jelovčan pri stroju za sušenje. — Foto: F. Perdan

Srkni jo, kavico - če je dobra!

Rjavo poživilo postaja nepogrešljiv del Slovenčevega vsakdana, zato ni vseeno, kakšne so njegove lastnosti — Nenavaden poklic Rezke Jelovčan, uslužbenke veletrgovine LOKA iz Škofje Loke

Ste oboževalec prave kave? Potem preberite naslednjih nekaj vrstic. Marsikaj zanimivega skrivajo v sebi. O »kofetu« govori, o črni tekočini, ki se dan za dnem pretaka po grlu tisočih občanov. Krog sužnjev dišeče opojnosti je zares širok in zajema ljudi najrazličnejših poklicev, starosti, navad, življenjskega standarda... Pijejo jo predsedniki in direktorji, čistilke in pometači, zdravniki in inženirji, tajnice in sekretarji, študentje in dijaki, delavci in kmetje. Nejevoljni so, če nima prave arome, če greni ali pušča kiselkast okus. Če pa jim »potegne«, če je dobra, si omislijo še eno. Zal resnično dobre kave ni veliko. Predelovalcem manjka strokovnjakov, ki bi znali »pogruhtati« pravi recept, ki bi vedeli, kako in koliko opraziti surovo zrnje, kje ga ohlajati, kdaj zmleti ter kako pakirati. Bore malo ljudi pri nas obvlada to umetnost. No, Rezka Jelovčan je ena izmed njih. V veletrgovini LOKA pravijo, da svoj posel opravlja brezhibno. Kupci so navdušeni. Zavožkov poživila rjaste barve, označenih z glavo Indijca in loškim grbom v sredi, ni na trgu nikdar preveč. Proizvodnja komaj sledi povpraševanju, kar ob poplavi konkurenčnih pražarn predstavljajo zavirljiv uspeh. Hoteč поблиže spoznati »kuharico« Rezko, smo prejšnji četrtek vikorakali v prostore nad traškim skladiščem podjetja LOKA.

ZRNJE IZ AFRIKE, ZRNJE IZ BRAZILJE...

»Kaj bi radi zvedeli?« je zanimalo žensko v beli halji, vrtečo se okrog čebrov, polnih zelenkasto rumenega zrnja. Zrak so prevevale vonjave, ob katerih morda sleherne-

mu »kofetarju« zaigrati srce. »O kavi nameravamo pisati. In o vas, seveda.«

Sedli smo k mizi in Jelovčanova je začela pripovedovati.

»Jugoslovanski uvozniki nabavljajo kavo v Braziliji, Ko-

U Tantu v slovo

Prvi mož svetovne diplomacije, generalni sekretar Združenih narodov U Tant, je napovedal, da ne kani ostati na svojem položaju, potem ko mu bo konec leta iztekel mandat. Z mednarodne politične scene se bo tako umaknila osebnost, ki je nemara bolj kot kdorkoli drug spoznala, kako težko je urejati sporne zadeve v današnjem zapletenem svetu. To še toliko bolj, ker so Združeni narodi ustanova, ki se ne more opirati na silo in ki se mora proti njej boriti zgolj s potrpežljivostjo, modrostjo, kompromisi in prepričevanjem. Nedvomno je U Tant v svoji mandatni dobi nekajkrat spoznal, kako brez moči je organizacija, ki jo je vodil — čeprav tega javno ni hotel nikoli priznati. In v trenutku, ko odhaja, ali se vsaj pripravlja na odhod, je nemara na mestu vprašanje: koliko so Združeni narodi res to, kar ponazarja njihovo ime in koliko vpliva imajo na reševanje izredno zamotanih problemov današnjega sveta? Odgovor ne more biti črno-bel; ni moč reči, da ustanova ni nič drugega kot samo paradižna institucija. Toda prav tako ni moč trditi, da je vselej učinkovita in uporabna. Blizu resnici je trditev, da je učinkovita tedaj, kadar se žele in stališča velikih ujema in ne učinkovita skorajda v vseh ostalih primerih... Zalestna ugotovitev pa je, da je slednjih še vedno vse preveč. Nemara bo U Tantov odhod

znova obudil prizadevanja za izboljšanje delovanja Združenih narodov, čeprav ni preveč verjetno, da bi taka prizadevanja kaj kmalu tudi rodila obilne sadove. Kajpak je tudi prezgodaj napovedati, kdo bo njegov naslednik — ne zato, ker bi manjkalo morebitnih kandidatov, marveč zato, ker bo težko najti takega, ki bi ustrezal zahtevam in željam vseh tistih, ki odločajo o njegovem ustoličenju. 62-letni Burmanec U Tant je prišel na mesto generalnega sekretarja v Združene narode leta 1961 po smrti Daga Hamerskjolda in od tedaj vodi svetovni parlament med njegovimi dobri in slabimi časi — pri čemer je bilo slednjih skorajda več.

Združena arabska republika je dočakala svoj veliki trenutek, ko so v Asuanu svečano odprli velikanski jez, gigantsko stvaritev, ki je trajala deset let izjemnih naporov in veljala okroglo milijardo dolarjev. Jez je odprl predsednik El Sadat, slovesnosti pa se je udeležil tudi ugledni gost iz Sovjetske zveze Nikolaj Podgorni. To je bilo tudi več kot samo simbolično znamenje sovjetske prisotnosti v tem delu sveta — brez nje naposled Egipčani zelo verjetno tudi ne bi mogli uresničiti projekta, ki je bil eden izmed življenjskih ciljev Gamala Abdela Naserja. Naser je vendarle živel

toliko časa, da je dočakal uresničitev svojega sna — jez so namreč v grobem dokončali še za njegovega življenja. Asuan ne bo pomenil za Egipt samo ogromnih količin električne energije ter vodo na velikanskih, doslej neplodnih površinah. To bo spomenik moža, ki ga ni več, pa tudi več kot otipljivo znamenje sovjetskih interesov in prizadevanj velikega arabskega pokrovitelja.

Kambodža še vedno izgoreva v plamenu vojne in zadnja poročila govore o ofenzivi vladnih sil, ki jih vodi polkovnik Chantarangsey, stric nekdanjega šefa države, princa Norodoma Sihanuka. Ni verjetno, da bi sedanja ofenziva strla uporniško moč Sihanuku zvestih gverilcev, čeprav je mogoče domnevati, da bo vsaj začasno oslabil njihov pritisk. Vlada v Phnom Penhu je v težavah in kako velike so najbolj izpričuje dejstvo, da Američani razmišljajo o zračnem mostu, po katerem naj bi v Kambodžo prihajalo orožje in oprema za vladno vojsko. Če se bo to uresničilo — in ni nobenih izjemnih zadržkov — se bodo Američani, ki se počasi vendarle umikajo iz Vietnam, še bolj angažirali v Indokini. To bi bila nespametna poteza za Washington, toda ZDA zaradi svojega prepričanja, da morajo biti »varuh« tistih, ki jim preti »komunistična« nevarnost, najbrž ne bodo pustile, da bi Sihanukove (ali katerekoli druge) čete zasedle Phnom Penh. To pa ne daje prevelikih obetov za skorajnji mir v tem delu sveta.

lumbiji, Mehiki ter Indiji. Mi uporabljamo predvsem sorte medelin, mexico, arabica in plantation. Iz njih sestavljamo mešanico v razmerju 30 + 30 + 20 + 20 odstotkov. Delež zrnja posameznih tipov je namreč zelo pomemben, saj določa barvo, vonj in moč pijače. Afriška kava, ki raste napol divje, zunaj plantaž, daje zmesi težo, trpkost in rahel nadih po zemlji, brazilske so bolj blage, mehke, vendar s čudovito aromo, indijsko dodajamo zaradi »smetane«, medtem ko plantation, medelin in mexico slovijo kot precej krepke, vendar okusne.«

»In kdo pri LOKI izbira najustreznejšo kombinacijo?« sem bil radoveden.

»Jaz. Že pet let. Če zmanjka enega od prej naštetih tipov, ki tvorijo standardno mešanico, moram odmeriti novo, prejšnji čim bolj podobno.« je sobesednica opisovala svoje tvegano delo, o katerem meni, da zahteva natančno poznavanje surovin in precejšnjo mero vestnosti ter ljubezni. 41-letni Rezki kajpak ne manjka niti znanja, niti zavzetosti. Kot na-

vadna embalerka se je v pičlih desetih letih povzpela do šefa oddelka in postala nenadomestljiva.

»Nikoli ne gledamo, koliko bomo zaslužili. Naš edini cilj je obdržati kvaliteto. Če stranke godrnjajo, sem osebno prizadeta. Novembra so nekateri potrošniki ugotovili, da postaja kava slabša. Odpovedal je stroj za praženje, ki bi pravzaprav sodil že v muzej. Na srečo kmalu pričakujemo novega, sodobnega (firma ROBAT, ZRN - op. p.). Milijon novih din stane, vendar zmoro v eni uri predelati 800 kilogramov zrnja (sedanji le bornih pol stota).«

OKUS GORENJCEV JE DRUGACEN OD OKUSA PRIMORCEV

Jelovčanova in kolegice oskrbujejo trg s 15 do 20 tonami dragocenega poživila mesečno. Dobite ga v prodajalnah Centrala in Murke, v številnih hotelih in tovarniških menzah ter seveda v lokalnih veletrgovinah Loka. Velja omeniti, da vam nikjer ne bodo ponudili več kot 6 dni stare kave (računano od dneva

polnjenja), kajti kakovost občutljivega zdroba pozneje naglo pada (izguba značilne arome itd.).

»Ker so zmogljivosti pražarne omejene, je pred prazniki treba delavnik raztegniti na 16 ur.« smo zvedeli. »Veste, proces žganja in drobljenja ni ravno enostaven. Če si malomaren, če zgrešiš kakršnokoli napako, bo trud, vložen v ugotavljanje idealne kombinacije, zaman.«

Rezkine sotrudnice zrnje najprej lepo razporedijo in ločijo sorto od sorte. Ker so, recimo, afriške vrste v marsičem drugačne kot ameriške, ker prej potemnejše, jih pražijo posebej. Mešanje je dovoljeno šele kasneje, ko kavo strpajo v jutaste vreče. Juta prepušča zadosti zraka, omogoča naglo ohlajanje in preprečuje »zalopljenje«, ki bi sicer utegnilo pokvariti dragoceni okus.

Naslednja faza je mletje. Pri tem temperatura zmesi ponovno naraste (70–80° C). Spravijo jo v papirnate vrečke in počakajo, da toplota izpuhti. Sledi pakiranje.

»Skoraj povsod kavin zdrob embalirajo v vročem stanju.

Naš bo znan plavati

Ko sem skočil v vodo, zaplaval, sem bil v središču pozornosti in takoj sem imel laskave ponudbe za plavalnega učitelja, kajti mnogi ljudje, tudi mladi, ne znajo niti plavati.

Bilo je to na prvem nedeljskem izletu k enemu izmed vabljenih jezer. Bilo je več motornih čolnov, celo avtočoln, ki je naravnost s ceste zapeljal kar v vodo. Večina izletnikov pa je bila zleknjena na obali kot pasivni gledalec motoriziranega kopališča.

Prizadeta gospa je pravila, kako je njena 17-letna vnukinja celo izgubila lepo priložnost posebno donosne službe samo zato, ker ne zna plavati. Mlad fant, močan kot gora, se dolgočasi na obali, ker si ne upa v vodo.

Toda ena izmed žensk je z veliko mero samozavesti ob tem povedala, da bo njihov fant znal plavati. Vpisali so ga in plačevali kakor je treba. Imel sem občutek, da so jo drugi poslušali z nekakšno zavistjo. To bo vsekakor neka prednost tega fanta.

Veliko je takih primerov. V deželi s 3500 večjimi jezeri in tolikimi rekami, a niti mladi ljudje ne znajo plavati. Radovednost se mi je ob tem primeru razširila na splošno telesnovzgojno, športno, kulturno dejavnost in na družabno življenje ljudi.

Podatkov o množičnem udejstvovanju v takih organizacijah nisem imel priložnost dobiti. Po možnosti sem

sledil časopisom, televiziji, morebitnim lepakom in drugimi sredstvi, ki bi me obvestila o neki dejavnosti. Moram reči, da je bilo tega dokaj malo, nepomembno. Zabeležil sem si neka vabila o izletu in nekaj manjših oglasov. V mislih, kako so zidovi in ograje pri nas polne raznih vabil KUD, TVD Partizana in tolikih organizacij, ki vabijo na najrazličnejša srečanja, tekmovanja itd., sem postal pozoren tudi na to. In nekega dne sem že kar zdaleč opazil neki lepak, zaprosil za počasno vožnjo, in to prvo posebnost razvozljaj — vabilo k vpisu na neko dopolnilno šolo pravne stroke. Prvi, edini plakat, vabilo! Vsaj nekaj!

Edini, res množičen šport — večkrat sem videl igrati tudi otroke po zelenicah — je njihov priljubljen »basebal«. Srečanja raznih klubov te igre je bilo večkrat tudi na televizijskem ekranu. V časopisih sem tudi opazil tekmovanje v košarki. Več sreče nisem imel. Naše športne sobote in nedelje se ne da primerjati, ko imamo toliko srečanj in tekmovanj conskih, republiških, državnih, mednarodnih in celo svetovna srečanja — košarka, hokej, telovadba, padalstvo.

Vsebinska neprodušno zaprtega omota, izpostavljenega kvarnemu 'dušenju', kajpak zakliči in izgubi dobršen del prvotne vrednosti, je naša gostiteljica razkrinkala napako tekmecev.

»Kaj sodite o okusu Gorenjcev? Kakšno kavo najbolj cenijo?»

»Več let sem potrebovala, preden sem ugotovila, da Kranjci ljubijo napitek iz nekoč manj ožganega, svetlejšega prahu, ki mu dodajajo precej sladkorja. Tolminci in Primorci, denimo, so bolj vneti za intenzivnejše pražen, grenkoben zdrob. Pošiljke, namenjene njihovim trgovinam, pripravljamo čisto zase. Opravilo terja skrajno pazljivost in previdnost, saj je — dokler zrnje ni zmleto — razlika v barvi malenkostna, komaj opazna.«

ZADNJO BESEDO IMA RAČUNOVODJA

Pričujočo reportažo sem sprva kanil zaključiti z reklamno frazo »Tovariši, gospodje, čez loški kofetek ga ni!«. A proizvajalci so me brž opozorili, da bi bilo nemno razglasiati resnico, ki

nikdar povsem ne drži. Če namreč potrošnik ne obvlada kuharske veščine, se bo celo najkvalitetnejši izdelek spremenil v brozgo. Baje so prazarne dostikrat žrtve popolnoma neutemeljenih kritik. Krivdo bi uživalci dražee nacionalne pijače morali zvaliti na gospodinje, na birtne, na neveščo tajnico oziroma na nespretnost ob štedilniku, ki je slastno specialiteto pokvaril.

»Kava ne sme vret!« podudari Jelovčanova. »Pustite, da prav narahlo vzkipi — in nič več.«

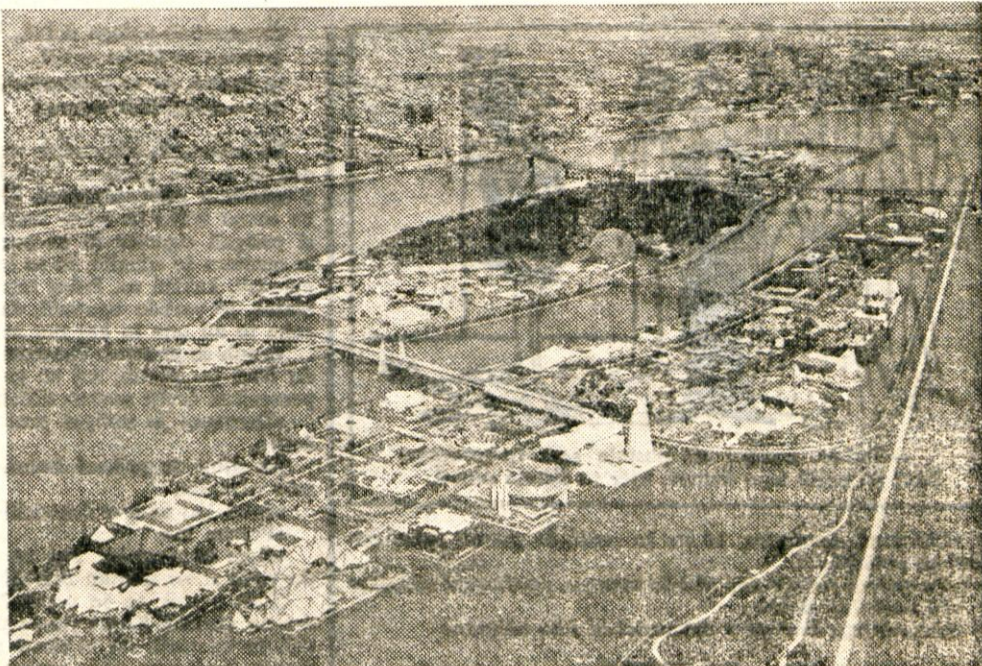
»Koliko 'turške' popijete, Rezka?« vprašam nazadnje.

»Eno, kvečjemu dve skodelici dnevno. Pijemo skupaj, v službi. Doma nikoli ne pristavim džezve, ker je soprog zaigran 'antikofetar.«

»Kako ugotovite, ali bo nova mešanica, ki ste jo sem ter tja prisiljeni sestaviti, strankam všeč?»

»Zelo enostavno,« se je zamejala. »Računovodji nesem zvrhan lonček. Če on, prizan sladokusec in oboževalec kave, nima pripomb, bodo tudi kupci zadovoljni.«

I. Guzelj

Spomin na svetovno razstavo EXPO 67 v Montrealu

Mlad fant, s katerim sem se spoznal v Ottawi, je bil športni pilot. Celot povabil me je na polet. Toda morala bi z rednim avionom v Toronto. Šele tam je njihov klub. Se pravi, draga stvar, ki si jo lahko privoščijo le nekateri. In tako je, kot sem ugotavljal, pri vseh dejavnostih. Le kdor ima denar, se lahko zadovolji ob svojem konjičku. In ob tem so tudi vse možnosti za vrhunske dosežke. Ali na primer, zakaj toliko mladih ne zna plavati? Vse je zvedo oddaljeno. Nekatera jezera so tudi premrzla.

Podobno je s kulturnim življenjem. Ottawa, kot glavno mesto, nima rednega gledališča. V sicer bogati pozlačeni dvorani so le priložnostna gostovanja potujočih ansamblov. Pa tudi sicer se ljudje ne menijo dosti za to, zdi se kot da ne čutijo te potrebe. Osrednja športna, kulturna in hkrati družbena ustanova je televizija. Služba, dolar, družina in televizija so osrednja področja življenja. Ki ljudi zaposlujejo do zgodnjih jutranjih ur. In še na zaslonu sem hudo pogrešal ljudi iz preprostega življenja, oddaje o življenju in delu milijonov državljanov. Vse se mi je zdelo preveč protokolarno, strogo zrežirano in izpopolnjeno s komercialnimi filmi in z reklamami. Zelo sem si zapomnil tudi šarmantno revijo ob izbiri lepotic sveta. Bila je tudi prikupna Ljubljanka in simpatična Pražanka. Toda glavni vodja, napovedovalec, ki je ta dekleta predstavljal s kratkimi vprašanji o študiju, poklicu in željah v življenju, je znal samo angleško in nekaj špansko. Niti francoščine, s katero se je predstavila naša Ljubljanka. Če je nekdan veljal vic — govori srpski, da te shvati celo svet — potem je to v današnjem svetu res edinstveno kar se niti nam, malemu narodu, ne bi moglo zgoditi.

Ob vsem tem sem se kot Kranjec nemalokrat zamislil: kam jutri? kam v nedeljo? Zlasti še, ker gostišče v našem smislu tam sploh ni. Samo hoteli, kjer se ob naročenem kosilu dobi pivo. Toda tudi teh lokalov je malo. Samo v središčih mesta.

Po 30. letih, če sem iskren, so mi postali dolgočasni sestanki, zlasti sestanki zaradi sestanka. Toda ob vseh naših sestankih se tudi nekaj dogaja, giblje, živi. Včasih, zlasti ob sobotah in nedeljah, človek že ne ve kaj opustiti, kaj je bolj privlačno med tolikimi prireditvami, veseljami, izleti, plesišči...

Najsibo kakorkoli. Naše življenje, naša samouprava, kar včasih izzvem kot fraza, se prav v takih primerih močno razlikuje. V Kanadi nisem slišal nikogar, ki bi omenil neko zadržanost zaradi kakega posvetovanja, prireditve ali sestanka. Ljudje so sami zase, se ne zanimajo niti za vlado in državo, niti za organizacijo športa, kulture in podobno. Edino družabni večeri — party — so oblika ožjih krogov, kjer se sprostijo.

Sicer pa, kot so nekateri trdili, oni kot Angleži, h katerim se prištevajo, niso sentimentalni, temperamentni, ne kažejo navzven svojih čustev. Niti na pogrebi ne jočejo. Očitno so mi evropsko sentimentalnost. Bilo je to ob nekem pripravljanju na rojstni dan žene našega rodu. Ker se ne bi mogel izkazati z »dolarji v kuverti«, sem napisal dva verza v rojstnem jeziku in zaprosil, da se to vstavi med šopek rož. Hudo me je prizadelo, ko so organizatorji to zavračali, češ da pesmic in rož ni treba, da je to zastarela »evropska sentimentalnost«. V zadoščenje mi je bilo, da je bila slavljenka vesela moje pesmice in tudi šopka. Tega so na mojo željo dve uri iskali po Ottawi, kajti tam niti cvetličarn ni na voljo. V veliki trgovini Shop-

per city, kjer bi se človek izgubil po oddelkih najrazličnejšega blaga in potrebščin, je tudi oddelek »flore«. Toda samo trava, gnojila in rože v lončkih. Za šopke ni urejeno. Ni povpraševanja.

Končno ne bi mogel reči, da sem se dolgočasil. Ne! Res, da sem pogrešal živahnosti v javnem življenju, da sem se vzdrljal kave, pijače, kar pa mi je bilo celo všeč. Premagal sem samega sebe. In to je veliko.

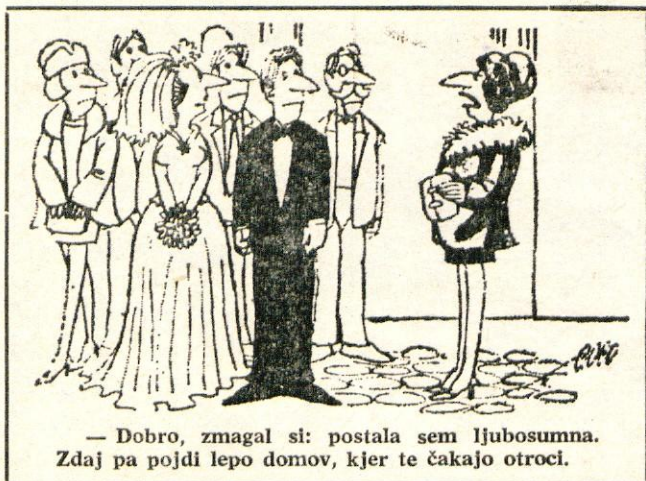
V osmih nadaljevanjih sem skušal posredovati iz daljnje privlačne in nam naklonjene Kanade nekaj takega, kar je za nas zanimivo, drugačno, novo. Se bi bilo zanimivo kaj o organizaciji turizma v Niagari, o težavah z Indijanci in njihovem počutju v organiziranih naseljih, zanimivo bi bilo pisati o ekonomskih težavah in perspektivah svetovnega razstavišča »Expo 67« v Montrealu in o drugih značilnostih te slikovite dežele jezer in gozdov. Toda zgolj bežni vtisi brez podatkov niso zadostni.

Ko se je naš veliki boeing 707 dvignil in zoraal nad ocean, sem v večernem mraku skušal ujeti še zadnje obrise te nepozabne pokrajine.

Toda, naj mi bo oproščeno, Ko smo jutraj pristali v Zagrebu, sem se prerinil do pulta letališkega bifeja ter nekako podzavestno naročil »duplu ljutu i duplu kafu«. Dvomešno samozatajevanje in prilagojevanje tamkajšnjim navadam je splahnelo v občutku domače sproščenosti. Še bolj sem se počutil Kranjca, Slovenca, Jugoslovana. Verjemite!

K. Makuc

»Obtoženi, denarnico, ki ste jo našli, bi morali tako od-
dati na policiji.«
»Na policiji tistega dne ni bilo nikogar, spoštovani sodnik.«
»Pa naslednji dan?«
»Naslednjega dne pa v denarnici ni bilo ničesar.«

Kaj je lepšega od starih prijateljev, starih knjig, stare glasbe,
starega vina in mladih žensk?

»Ana, kaj imaš novega?«
»Novo jesensko obleko, nove čevlje in novega moža.«

»Povejte, je vaša žena prav tako lepa kot pred dvajsetimi
leti?«
»Je, le da me to zdaj veliko več stane.«

Če posebno nalogo dobiš,
pošteno se lahko spotiš,
ni čudno, da se prevzameš,
ko »sovražnika« ujameš.

9

Po tridesetih kilometrih marša je kapetan določil kratek počitek. Vojaki so ga sprejeli s splošnim odobravanjem. Nekateri so legli na roso travo in takoj zadremali. Drugi so si prižgali cigarete in se pogovarjali. Ko se je medtem že zdanilo, so se lahko natančneje ogledali, kakšni so. Poleg tega, da so bili vsi blatni, je vsakdo ugotovil, da je oblekel narobe to ali ono in kaj mu manjka.

Črnuh se je sezul. Vseskozi se mu je zdelo, da hodi po prstih, saj so ga za tri številke premajhni čevlji močno tiščali.

»Zavruga,« je potipal pete in prste »sami žulji.«

Za njim je prilezel Žolna, ki ga je hoja zelo utrudila.

»Imaš kaj vode v čutarici?«

»Prazna je.«

»Kam smo prišli! Saj ne zahtevam vina. Še vode si ne morem privoščiti.«

Tudi pesnik se je sezul. Na petah ga je močno skelelo. Ko se jih je natančneje ogledal, je ugotovil, da ni dosti na boljšem kot Črnuh. Tudi sam se je močno ožulil.

»Premajhni so,« je pokazal svoje čevlje Črnuh.

»Moji pa preveliki. — Veš kaj, zamenjajva jih.«

Obema so bili čevlji ravno prav. Toda pot je opravila svoje. Tudi vnaprej so ju noge skelele. Oba sta hodila kot po jajcih. Črnuh je ves srečen ugotovil, da so čevlji pravzaprav njegovi.

Pohod so nadaljevali v hrib. Ko so bili že precej visoko, so se ustavili. Četa se je raz-

Črnuh, Mihec Ivan Sivec pa še Žolna

delila na več oddelkov po nekaj vojakov. Ker se je Žolna zadrževal vseskozi bolj zadaj, je je pripadal zadnji skupini, pri kateri je bil določen za vodjo Mihec.

»Vi boste izvidnica,« je rekel kapetan. Vodja mi bo hodil vsake četrte ure poročat, koliko ste že napredovali in kaj ste odkrili.«

»Razumem,« je strumno salutiral Mihec in znavnato odšel. Lahko si prisluži še nagradni dopust, si je mislil.

Krojač je dal povelje svoji skupini, naj se zagriže v hrib. Kazalo je, da ga bodo naskočili v enem zamahu. Ze po petih minutah teka v hrib je Žolna zaostal skoraj za sto metrov.

»Tovariši, pohiti!« mu je zaklical Mihec. »Šele, ko bomo odkrili sovražnika, se bomo odpohili.«

»Preklete, skoraj sosed si mi doma, pa me takole ženeš,« je preklinjaje prisopihal pesnik za ostalimi.

»Tiho!« se je postavil krojač. »Če me ne boš ubogal, te bom dal na raport.«

Nadaljevali so s tekom v hrib, Žolna jim je težko sledil. Ko je Mihec ugotovil, da je preteklo četrte ure, se je spustil po hribu navzdol proti kapetanu.

»Vodja izvidnice poroča, da še ni odkril sovražnika. Čutim pa, da smo mu blizu.«

»Čustva shrani za drugje,« ga je opomnil kapetan. »No, si videl, kaj sumljivega?«

»Ne, gospod kapetan.«

»Nobenih stopinj.«

»O, ja, tisto pa sem.«

»Ali se tako poroča, vojak!« je zarohnel kapetan. »Si še nisi naučil?«

»Gospod kapetan, javljam, da smo videli dve stopinji bivola in nič več.«

»Vrni se na dolžnost!« je zarjul kapetan, da je Mihca kar odneslo v hrib. Ko je krojač

upehan dohitel tovariše, jih je pognal še dlje v hrib. Na misel mu je prišlo, da si lahko, če si ne zasluži nagradnega dopusta, pribori vsaj odlikovanje. To bi gledali na Potoku! Ženske bi se steple zanj, a je že prepozno, saj ima rad le Tinco.

Zopet so se precej povzpeli v hrib, toda nikjer niso odkrili svojih tovarišev v vlogi sovražnika. Mihec je spet tekkel poročat. Tokrat je bila pot do kapetana skoraj še enkrat daljša.

Ko se je vrnil tretjič s poročanja, ni več pognal svoje štiri vojake naprej, ampak je določil počitek. Bil je namreč že zelo utrujen.

»Vendar te je srečala pamet,« je pritrjeval njegovi odločitvi Žolna.

»Veste tovariši,« je razlagal krojač, ko je prišel do sape, »navsezadnje je le najpomembnejši v vojski vojak. Moramo paziti nanj.«

Počasi mu je postalo vseeno, če gre na nagradni dopust in če dobi odlikovanje. Kapetan misli, da bo ravno izdihnih, ko mu bo hodil poročat. Tako spet ni neumen!

»Tovariši, če se ne strinjate z mano,« je predlagal, »bomo tukaj malo posedli, čez kakšno uro ali dve pa se bomo vrnili v dolino. Kapetanu bomo rekli, da sovražnika ni in bo ravno tako dobro.«

»Tako je. Prav imaš,« so mu pritrjevali.

»Pravzaprav se mi zdi, da z druge strani sploh ni poslal vojakov, da bi jih mi odkrili. Gotovo nas je hotel le potegniti,« je ugotavljal Mihec.

»Kajpada,« je pritrdil Žolna in se zadovoljno zleknil.

Jutranja zarja se je vedno bolj rdečila, nazadnje se je za obronkom sosednjega hriba prikazovalo veliko rumeno sonce. Dolina pod njim se je zalesketala, kot bi bila iz samih biserov.

»Ali ni lepo?« je dejal nekdo od vojakov.

Sonce za obronki se zlati,
cvet odpira drobni rožici,
v kristalni rosi se leskeče,
ustvarja vam trenutke sreče...

je kar spotoma pesnil Žolna. Tudi drugi so se zamislili ob čudovitem sončnem vzhodu.

Mihec se je posebno toplo spomnil na Tinco. Ali je že vstala? Mogoče še spi v svoji mehki postelji? Verjetno. Sanja o njem? O, kaj bi vse dal, da bi bil lahko pri njej. — Sklenil je, da bo pogledal malo po hribu, če rastejo kakšne lepe rože. Posušil bi jih in poslal v pismo. Na pomembno vojaško nalogo je čisto pozabil.

Ko je stikal po bližnjem logu, jer nenadoma dvignil nekdo roke. Mihec je naperil vanj puško, čeprav ni imel nabojev.

»Vdamo se,« so vztrajali drug za drugim. Bilo je več desetih vojakov.

Mihec je nekaj časa debelo gledal, potem pa je le spoznal, da je odkril »sovražne« vojake, kot mu je bila dana naloga. Vse desetine je kar sam odpelel h kapetanu.

»Dobro si izvedel nalogo, vojak,« mu je rekel le-ta. »Samo še enkrat se izkaži, pa boš nagrajen.«

»Veste tovariši,« je rekel Mihec potem, »nos me je kar sam vlekel v sovražno gnezdo.«

RADIO

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23., in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. Ob nedeljah pa ob 6.05., 7. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 19.30.

S

23. JANUARJA

8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pionirski tednik — 9.35 Vesela godala — 9.50 Zavarovalnica Sava radijskim poslušalcem — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Baročni intermezzo — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Poje tenorist Miro Brajnik — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Glasbena pravljica — 14.30 Z ansambli domačih napevov — 15.30 Glasbeni intermezzo — 15.40 Dobimo se ob isti uri — 17.10 Gremo v kino — 17.50 Z ansambлом Francija Puharja — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.15 Simfonični plesi v našem studiu — 18.45 S knjižnega trga — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Rudija Bardorferja — 20.00 Spoznavajmo svet in domovino — 21.15 Parada zabavne glasbe — 22.20 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Filmske melodije — 15.35 Jazz na drugem programu — 16.05 S slovenskimi pevci zabavne glasbe — 16.40 Sobotni mozaik — 18.40 Igrajo majhni ansambli — 19.05 Večer ob melodijah in plesnih zvokih — 20.05

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Ulica Moše Pijade — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 stavba občinske skupščine. — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135 — Telefoni: redakcija 21-833; 21-860; uprava lista, malooglasna in naročniška služba 22-152. — Naročni na: letna 32, polletna 16 din, cena za eno številko 50 para. Mali oglasi: beseda 1 din, naročniki imajo 10% popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

Svet in mi — 20.20 Operni koncert — 21.45 Večer z violinistko Janine Andrade — 22.15 Okno v svet — 22.30 Odmevi iz slovenskega sveta — 23.55 Iz slovenske poezije

N

24. JANUARJA

6.00 Dobro jutro — 7.30 Za kmetijske proizvajalce — 8.05 Radijska igra za otroke — 8.40 Iz mladinskih orkestralnih skladb — 9.05 Srečanje v studiu 14 — 10.05 Še pomnite tovariši — 10.25 Pesmi borbe in dela — 10.45 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.50 Pogovor s poslušalci — 13.30 Nedeljska reportaža — 13.50 Z domačimi ansambli — 14.05 Vedri zvoki z ansambлом Francija Puharja — 14.30 Humoreska tega tedna — 14.50 Godala v ritmu — 15.05 Nedeljsko športno popoldne — 17.05 Iz opernega sveta — 17.30 Radijska igra — 18.26 Igra pianist John Ogdon — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 V nedeljo zvečer — 22.20 Zapešite z nami — 23.05 Literarni nočno — 23.15 Jazz za vse

Drugi program

9.35 Igramo kar ste izbrali — 11.35 Svetovna reportaža — 13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.00 Iz opernega sveta — 16.35 Popevke slovenskih avtorjev — 17.00 Ples ob petih — 18.00 Za vsakogar nekaj — 19.00 Naši kraji in ljudje — 19.15 Za ljubitelje operne glasbe — 20.05 Športni dogodki dneva — 20.15 Komorne miniature — 20.50 Večerna nedeljska reportaža — 21.00 Pikova dama — 23.55 Iz slovenske poezije

P

25. JANUARJA

8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.20 Cicibanov svet — 9.40 S pevcema Jožico Svete in Rafkom Irgoličem — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Tatarska suita — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Igrajo holandske pihalne godbe — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Iz del mojstrov lahke glasbe — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.40 Pojeta: moški zbor iz Bovca in ženski zbor iz Postojne — 16.40 Operetna glasba — 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Si-

gnali — 18.35 Interna 469 — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s kvartetom bratov Avsenik — 20.00 Elegija za mlade ljubimce — 21.35 Lepe melodije — 22.15 Za ljubitelje jazz — 23.05 Literarni nočno — 23.15 Za ples igrajo znani veliki orkestri

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Nenavadni pogovori — 15.35 Popevke s festivalov v Opatiji — 16.05 Naš podlistek — 16.20 Deset minut z orkestrom Leo Chau-liac — 16.40 Popevke na tekočem traku — 18.40 Slovenski pevci zabavne glasbe — 19.00 Novost na knjižni polici — 19.05 Ponedeljkova panorama zabavnih zvokov — 20.05 Beethovnova klavirska glasba — 20.30 Pota našega gospodarstva — 20.40 Delibes in Čajkovski na baletnem odru — 21.45 Iz repertoarja komornega zbora RTV Ljubljana — 22.15 Kulturni simpozij III — 23.55 Iz slovenske poezije

T

26. JANUARJA

8.10 Glasbena matineja — 9.05 Za šolarje — 9.35 Dalmatinske narodne pesmi — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Štirje prizori iz opere Deseti brat — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Melodije s filmskega platna — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Moj svet je glasba — 14.30 Z orkestrom Mario Ruiz Armengol — 14.40 Mladinska oddaja Na poti s kitaro — 15.40 Odskočna deska — 16.40 Rad imam glasbo — 17.10 Popoldanski simfonični koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 V torek nasvidenje — 18.45 Narava in človek — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s triom Avgusta Stanka — 20.00 Prodajalna melodij — 20.30 Radijska igra — 21.30 Lahka glasba — 22.15 Poldrugo stoletje nemškega samospjeva — 23.05 Literarni nočno — 23.15 S popevkami po svetu

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Za šolarje — 15.35 Jazz na drugem programu — 16.05 Popevke slovenskih avtorjev — 16.40 Melodije za vsakogar — 18.40 Popevke s slovenskih festivalov — 19.05 Melodije po pošti — 20.05 Za ljubitelje in poznavalce — 21.00 V korak s časom — 21.10 Tenorist Georges Thill — 21.45 Z jugoslovanskih festivalov jazz — 22.15 Ljudje med seboj — 22.25 Večeri pri slovenskih skladateljih — 23.55 Iz slovenske poezije

S

27. JANUARJA

8.10 Operna matineja — 9.05 Nenavadni pogovori — 9.25 Iz glasbenih šol — 9.40 S pevcema Terezo Kesovija in Mirom Ungarjem — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Pri skladatelju Matiji Bravničarju — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Zvoki iz glasbenih revij — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Koncertni valčki — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.40 Na domačih tleh — 16.40 Na obisku v studiu 14 — 17.10 Jezikovni pogovori — 17.25 Naša glasbena galerija — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Uvertura iz opere Moč usode — 18.40 Naš razgovor — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Glasbeni večeri RTV Ljubljana — stereo — 22.15 S festivalov jazz — 23.05 Literarni nočno — 23.15 Popevke jugoslovanskih avtorjev

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Za šolarje — 15.35 Popevke iz studia radia Zagreb — 16.05 Iz opernih odrov — 16.40 Rezervirano za mlade — 18.40 Z orkestrom Last James — 19.10 Mladina sebi in vam — 20.05 Slovenske narodne pesmi — 20.30 Na mednarodnih križpotjih — 20.40 Večerni koncerti — 21.45 Pevci od včeraj in danes — 22.20 Žive misli — 22.40 Razgledi po sodobni glasbi — 23.55 Iz slovenske poezije

Č

28. JANUARJA

8.10 Glasbena matineja — 9.05 Za šolarje — 9.35 S pevcema — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 1. slika iz opere Faust — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 V ritmu koračnic — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Pesem iz mladih grl — 14.30 Z orkestrom Raimondo in njegovimi — 14.40 Enajsta šola — 15.40 Avstrijske narodne pesmi — 16.40 Portreti skladateljev zabavne glasbe — 17.10 Koncert po željah poslušalcev — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana — 18.30 Z orkestrom Günther Gollash — 18.45 Kulturna kronika — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Jožeta Kampiča — 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Literarni

večer — 21.40 Glasbeni nočno — 22.15 Iz opusov Slavka Osterca in Josipa Slovenskega — 23.15 Iz albumov izvajalcev jazz — 23.40 S popevkami po Evropi

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Iz repertoarja orkestra Josef Ziehrer — 16.05 Naš podlistek — 16.20 Kitara v ritmu — 16.40 Se-stanek ob juke-boxu — 18.40 Z jugoslovanskimi pevci zabavne glasbe — 19.00 Filmski vrtljak — 19.05 Melodije po pošti — 20.05 Simfonija št. 2 — 21.00 Naš intervju — 21.10 Iz oper hrvaških skladateljev — 21.45 Komorni jazz — 22.15 Radijska kinoteka — 22.30 Iz našega koncertnega življenja — 23.35 Tri stavke za martenotove valove in orkester — 23.55 Iz slovenske poezije

P

29. JANUARJA

8.10 Operna matineja — 9.05 Za šolarje — 9.35 Slovenske narodne v priredbi Franceta Marolta — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Pri skladatelju Benjaminu Ipavcu — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Po domače — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Iz Albuma skladb za mladino — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.40 Istrska suita — 16.40 Rad imam glasbo — 17.10 Človek in zdravje — 17.20 Operni koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Sonata št. 3 — 18.50 Ogledalo našega časa — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Beneški fantje — 20.00 Naj narodni pojo — 20.30 Top-pops — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih — 23.15 Jazz pred ponočjo

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Za šolarje — 15.35 Operetni zvoki — 16.05 Popevke slovenskih avtorjev — 16.40 Popoldne ob sprejemnikih — 18.40 Igra Plesni orkester RTV Ljubljana — 19.00 Odmevi z gora — 19.20 Mozaik zabavne glasbe — 20.05 Radijska igra — 20.45 Bachova orgelska glasba — 21.45 S koncertnih odrov jugoslovanskih filharmonij — 23.55 Iz slovenske poezije

JSKO
GLAS
SOBOTO

26. JANUARJA

16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 17.50 Slikarske norčije hroščka pri smodka, 18.00 Risanka, 18.15 Obzornik, 18.30 Nana Mouscori — I. del, 19.00 Mozaik, 19.05 Radioamaterji in vse ljudska obramba, 19.30 Vzgoja za življenje v dvoje, 19.40 Preverjanje pravilnosti besed v kontekstu, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.35 3-2-1, 20.35 Antonio das Mortes — brazilski film, 22.10 Nokturno, 22.35 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.30 Poročila, 17.40 Daljnogled, 18.15 Kronika (RTV Zagreb) — 18.30 Reportaža, 19.00 Narodna glasba, 19.20 TV pošta (RTV Beograd) — 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

23. JANUARJA

12.55 Smuk za moške (Evrovizija) — 16.40 Obzornik, 16.55 Po domače s tremi ansambli, 17.20 Ivanhoe — serijski film (RTV Ljubljana) — 17.45 Državno prvenstvo v košarki, srečanje Orlik : CZ (RTV Beograd) — 19.20 S kamero po svetu, 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 Glasbena križanka, 21.35 3-2-1, 21.40 Tom Jones — angleški film, 23.45 TV kašipot, 00.05 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

24. JANUARJA

9.25 Po domače z ansambлом Nagelj iz Kanade, 9.35 Otroška matineja, 10.25 Slalom za moške, 12.40 Kratak film, 12.55 Slalom za moške, 14.30 TV kašipot, 17.55 Erazem in potepuh, 18.30 Mešce Peyton — serijski film, 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 30.30 3-2-1 (RTV Ljubljana) — 20.35 Levičarji — humoreska (RTV Beograd) — 21.20 Videofon (RTV Zagreb) — 21.35 Športni pregled (JRT) — 22.05 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

25. JANUARJA

16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 18.00 Risanka, 18.30 Razgledi po filmskem svetu, 19.00 Mozaik (RTV Ljubljana) — 19.05 Maksimeter (RTV Beograd) — 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.35 3-2-1, ... Osamljeni — reportaža (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.35 Poročila, 17.40 Pesterna, 18.00 TV vrtec, 18.15 Kronika, 18.30 Znanost (RTV Zagreb) — 19.05 Maksimeter (RTV Beograd) — 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

dija, 19.20 Serijska oddaja (RTV Beograd) — 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

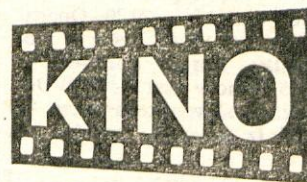

29. JANUARJA

16.40 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 17.40 Erazem in potepuh — IV. del, 18.15 Obzornik (RTV Ljubljana) — 18.30 Zabavno glasbena oddaja (RTV Beograd) — 19.00 V središču pozornosti, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 Izkažimo se — quiz, 21.45 Nepremagljivi — serijski film, 22.35 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.30 Poročila, 17.35 Veliki in majhni, 18.15 Kronika (RTV Zagreb) — 18.30 Glasbena oddaja (RTV Beograd) — 19.00 Informativna oddaja, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

srečke s končnicami	so zadele
0	6
10960	506
19240	1.006
62010	1.006
289640	10.006
295130	10.006
41	10
45551	500
93141	510
777781	10.000
52	20
82342	1.000
87912	500
313102	10.000
374132	10.000
452782	10.000
93	30
13143	2.000
33663	500
196713	10.000
474733	10.000
4	6
93194	506
94704	506
077954	10.006
669844	50.006
85	10
4125	200
9065	200
81415	500
150255	10.000
675215	10.000
66	10
86	10
32906	1.000
055856	10.000
320996	10.000
553286	10.010
7	6
39707	506
208627	10.006
98	10
878	100
48078	500
538508	150.000
680918	10.000
59	20
699	50
14049	1.000
92259	2.020

Kranj CENTER

23. januarja amer. barv. CS film PIRATI IZ MOONFLEETA ob 10. uri, amer. barv. VV film RIO BRAVO ob 15.30., amer. barv. CS film NEVARNEJSE OD MOSKIH ob 18. uri, franc.-italij. barv. CS film V PREPADU STRASTI ob 20. uri, premiera amer. barv. filma PROSTOR ZA LJUBIMCE ob 22. uri.

24. januarja amer. barv. film RACA, RACMAN IN DRUSCINA ob 10. uri, amer. barv. film PROSTOR ZA LJUBIMCE ob 13. uri, amer. barv. CS film NEVARNEJSE OD MOSKIH ob 15. in 19. uri, franc.-italij. barv. CS film V PREPADU STRASTI ob 17. uri, premiera zah. nemškega barv. filma ŽIVLJENJE V DVOJE ob 21. uri

25. januarja amer. barv. film RACA, RACMAN IN DRUSCINA ob 15.30., amer. barv. VV film RIO BRAVO ob 17. in 19.30.

26. januarja amer. barv. film RACA, RACMAN IN DRUSCINA ob 15.30., amer. barv. VV film RIO BRAVO ob 17. in 19.30.

Kranj STORŽIC

23. januarja premiera amer. barv. filma RACA, RACMAN IN DRUSCINA ob 16. uri, angl.-italij. barv. film BORA, BORA ob 18. in 20. uri

24. januarja amer. barv. film RACA, RACMAN IN DRUSCINA ob 14. uri, angl.-italij. barv. film BORA, BORA ob 16. in 18. uri, franc.-italij. barv. CS film V PREPADU STRASTI ob 20. uri

25. januarja amer. barv. CS film PIRATI IZ MOONFLEETA ob 16. uri, amer. film PESEK IVO JIME ob 18. in 20. uri

26. januarja amer. barv. CS film MOJI, TVOJI, NAJINI OTROCI ob 16., 18. in 20. uri

Cerklje KRVAVEC

24. januarja amer. barv. CS film PIRATI IZ MOONFLEETA ob 16. in 19. uri

23. januarja amer. barv. CS film HISA IZ KART ob 17.30. in 29.30

Kamnik DOM

23. januarja amer. barv. CS film IZKRCVANJE PRI ANZIU ob 17.30. in 19.30.

24. januarja amer. barv. CS film IZKRCVANJE PRI ANZIU ob 15. in 17. uri

26. januarja amer. film PESEK IVO JIME ob 17.30. in 19.30.

Kamnik DUPLICA

23. januarja amer. film NORI DNEVI STANLIJA IN OLIA ob 19. uri

24. januarja amer. film NORI DNEVI STANLIJA IN OLIA ob 15., 17. in 19. uri

Velike oglase, objave, obvestila, razpise sprejema uprava Glasa za sredino številko do ponedeljka do 14. ure in za sobotno številko do četrтка do 14. ure.

Dovje-Mojstrana

23. januarja italij.-franc. barv. film GUSARSKA LJUBEZEN

24. januarja amer. film TARZANOV TAJNI ZAKLAD

Kranjska gora

23. januarja amer. barv. CS film ČUDEŽNI DOKTOR DO-LITTLE

Javornik

DELAJSKI DOM

23. januarja amer. film TARZANOV TAJNI ZAKLAD

24. januarja amer. barv. CS film ČUDEŽNI DOKTOR DO-LITTLE

Radovljica

23. januarja amer. barv. film NEPREMAGLJIVI ob 18. uri, angl. barv. film DARLING V NEVSEČNOSTI ob 20. uri

24. januarja angl. barv. film DARLING V NEVSEČNOSTI ob 14. uri, amer. barv. film PEKLENSKA STEZA INDIANOPOLISA ob 16. uri, amer. barv. film MOSTIŠČE ob 18. uri, amer. barv. film NEPREMAGLJIVI ob 20. uri

25. januarja amer. barv. film HISA IZ KART ob 20. uri

26. januarja zah. nemški barv. film BALZAKOVE GREŠNICE ob 20. uri

Skofja Loka SORA

23. januarja nemški barv. film SIROTA S ČUDEŽNIM GLASOM ob 18. in 20. uri

24. januarja amer. barv. film REVOLVERAS Z RDEČE REKE ob 15. uri, nemški barv. film SIROTA S ČUDEŽNIM GLASOM ob 17. in 20. uri

25. januarja amer. barv. film REVOLVERAS Z RDEČE REKE ob 19. uri

26. januarja angl. barv. film HORMANOVE HIPI AVANTURE ob 20. uri

Železniki OBZORJE

23. januarja amer. barv. film REVOLVERAS Z RDEČE REKE

24. januarja italij. barv. film ZAROTNIKI SVOBODE

REŠITEV NAGRADNE KRIZANKA

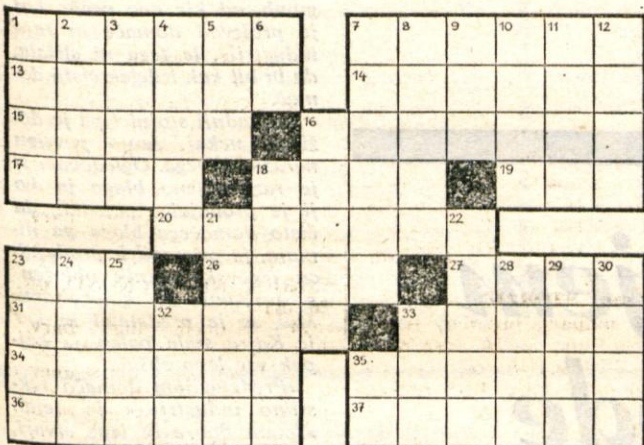
1. MANDAT, 7. KOLEGA, 12. UDARNICA, 14. OMOT, 15. LR, 16. OTROCI, 18. ISE, 19. AED, 21. OAS, 22. SESEK, 24. NACIN, 26. ZAMAN, 27. KANON, 28. NAD, 29. RIS, 31. ALA, 32. EDISON, 35. CA, 36. MIJA, 38. STARINAR, 40. ANANAS, 41. DALARA.

IZZREBANI REŠEVALCI

Rešitev nam je poslalo 140 reševalcev. Od teh so bili izzrebani naslednji: 1. nagrado (30 din) prejme Tatjana Zemljak, Kranj, Ulica XXXI. divizije 20; 2. nagrado (20 din) prejme Ivanka Meglič, Tržič, Bistrica 41; 3. nagrado (10 din) pa prejme Andrej Rozman ml., Podreča 20. Nagrade vam bomo poslali po pošti.

Nagradna križanka

VODORAVNO: 1. mala južina, majhen obrok hrane, 7. vrsta rečne školjke, 13. omenjanje, omejevanje, 14. Homerjeva pesnitev (ugrabitelj Helene in Trojanska vojna), 15. nekdanja tekstilna tovarna v Varaždinu (sedaj »Varteks«), 16. praznični dan, 17. vzvišen prostor za gledališke predstave, 18. mecen slovenske književnosti, Žiga, 19. ime sarajevskega književnika, Finci, 20. istega tmena, 23. krajšana oblika ameriškega moškega imena (Samuel), 26. agavi podobna rastlina iz družine lilij (aloja), 27. ime slovenskega pesnika Zupančiča, 31. duševni nemir, šok, pretresljaj, 33. okov, vez, 34. surovina za izdelovanje barv, 35. žlahten, neaktiven plin, kemična prvina (Xe), 36. reka v Kordunu, pritok Kolpe iz Plitvičkih jezer, 37. plitva posoda, skodela.

NAVPIČNO: 1. geslo, tudi kratica za motorsko društvo ali šport, 2. organska spojina, derivat amoniaka, 3. vdolbina za razsvetljavo (množina), 4. drugo največje finsko jezero (tudi Enare), 5. vrsta hrasta, tudi ime planine v zahodni Srbiji, znano iz I. svetovne vojne, 6. Akademski klub, 7. arabska republika na Bližnjem vzhodu, glavno mesto Damask, 8. tuj izraz za razred; besedo tudi uporabljajo za izraz odlično, prama, 9. Radio industrija Zagreb, 10. domače moško ime (Ivan, Janez), 11. v starem Rimu nadzornik javnih poslopij in svetišč, 12. zlato jabolko, tudi tkanina rumenkaste, prstene barve, 16. dika, čast, 18. vrsta povrtnine, 21. ime dubrovnškega komediografa Držića, 22. kopanje (mrzla, parna, sončna itd.), 23. škrat, spatek, 24. italijanska reka, ki teče skozi Firence, 25. predsednica izraelske vlade, Golda, 28. ime pisatelja »Ukane«, Svetina, 29. prislov, ki pomeni tam, tamkaj, 30. roman Emila Zolaja o pariški prostitutki, 32. pod, 33. Silvije Strahimir Kranjčević, 35. nekdanja kratica za konjsko moč (konjska sila).

- Rešitve pošljite do četrтка, 28. januarja na naslov: Glas,
- Trg revolucije 1, Kranj, z oznako Nagradna križanka.
- Nagrade: 1.: 30 din, 2.: 20 din, 3.: 10 din.

GORENJSKI MUZEJ V KRANJU — V Mestni hiši je na ogled stalna arheološka, kulturnozgodovinska, etnografska in umetnostnozgodovinska zbirka. V galeriji v Mestni hiši je odprta razstava del akademskih slikarja Rudija Pergarja.

V baročni stavbi v Tavčarjevi ul. 43 je v I. nadstropju odprta republiška zbirka Slovenska žena v revoluciji. V II. nadstropju je na ogled etnografska razstava Planšarska kultura na Gorenjskem.

V Prešernovi hiši je odprt Prešernov spominski muzej, v galeriji v isti stavbi pa razstava slikarskih del dr. Franceta Stareta.

Galerijske in muzejske zbirke so odprte vsak dan od 10. do 12. ure in od 17. do 19. ure.

SOBOTA

NAKLO — Ob 15. uri na 20-metrski skakalnici občinsko prvenstvo pionirjev v smučarskih skokih.

JESENICE — Ob 19. uri na ledeni ploskvi Podmežak-ljo hokejsko tekma prve zvezne lige skupina A Jesenice: Medveščak.

NEDELJA

JESENICE — Ob 10. uri na ledeni ploskvi Podmežak-ljo hokejska tekma za mladinsko republiško prvenstvo Jesenice: Celje.

STARI VRH NAD SKOFJO LOKO — Ob 11. uri meddruštveno tekmovanje v veleslalomu za člane in članice. Tekma je za kategorizacijo.

SLOVENSKI JAVORNIK — Ob 10. uri na 30-metrski skakalnici meddruštveno tekmovanje mlajših in starejših pionirjev.

JESENICE — Ob 19. uri na ledeni ploskvi Podmežak-ljo hokejska tekma prve zvezne lige skupine B Kranjska gora: Partizan.

-dh

poročili so se

V KRANJU

Jernejčič Vladimir Danijel in Jernejčič Terezija; Kavčič Jožef Stanislav in Sirk Mira; Planinc Mihael in Jagodic Marija; Rogelj Franc in Carman Danica; Derling Mirko in Zagar Antonija; Bavdek Dušan in Bunc Marija.

umrli so

V KRANJU

Kurbus Bogdan, roj. 1895; Špehonja Jože, roj. 1898; Goltes Ivan, roj. 1908; Juhant Rudolf, roj. 1898; Bavdaš Ivana, roj. 1893; Zagar Vinko, roj. 1900; Bizjak Peter, roj. 1896; Dolenc Matevž, roj. 1887; Zapečnik Marjana, roj. 1906; Rozman Vincencij, roj. 1901; Mavec Andrej, roj. 1894; Petrič Leopoldina, roj. 1882.

V SKOFJI LOKI

Jugovic Marijana, roj. 1900; Mravlja Janez, roj. 1900; Hafner Janez, roj. 1888; Bernik Marija, roj. 1882.

V TRŽIČU

Petelinšek Jože, roj. 1877; Plohl Viktor, roj. 1942.

Ocenjevali bodo trofeje

V dneh od 25. 1. do 5. 2. 1971 bo komisija za ocenjevanje trofejev pri Lovski zvezi Gorenjske pregledala in ocenila srnjače, gamsje in jelenje trofeje uplenjene v 1970. letu.

Komisija bo letos prvič ocenjevala tudi starost vseh uplenjenih srn (po sklepu

zadnje letne konference LZG), zato morajo gospodarji vseh LD predložiti tudi leve spodnje čeljusti vseh uplenjenih srn.

Komisija, ki bo obiskala vse gorenjske lovske družine, bo hkrati lovcom tudi nudila strokovne nasvete o gojitvi divjadi. B. G.

V Preddvoru o gorah in cvetju

Da bi Preddvor za svojo 900-letnico zares spremenil svojo podobo in da bi prebivalci še bolj cenili in gojili cvetje, se je turistično društvo odločilo prirediti strokovno predavanje o gojenju rož pri nas in v tujini. Tako bo jutri ob pol štirih popoldne v kulturnem domu zani-

mivo predavanje Ivana Tuška z naslovom »Gore in cvetje iz raznih dežel«. Organizator predavanja upa in želi, da se bo jutrišnjega predavanja udeležilo čim več članov turističnega društva ter drugih prebivalcev Preddvora in okolice.

-jk

Petdesetletnik Janez Kok

Janez Kok, Cudermanov iz Brega pri Preddvoru, bo v torek srečal Abrahama. Lep je to življenjski jubilej. Do življenja pa je še prijetnejše, če je oplojeno s spoznanjem jublanta, da je bilo življenje plodno. Delo krasa človeka in prav ta lastnost je značilna za Cudermanovega Janeza. Njegovo največje veselje je delo za napredek kmetijstva. Že vsa leta sodeluje z zadrugo, zdaj pa je tudi predsednik delavskega sveta kmetij.

Tržni pregled

V KRANJU

Solata 5 do 6 din, špinača 8 din, korenček 3 do 4 din, slive 4 do 4,50 din, jabolka 2 do 3 din, pomaranče 4,50 do 5 din, limone 5 din, česen 10 do 12 din, čebula 3,50 din, fižol 6 do 7 din, pesa 2,50 do 3 din, kaša 5 do 5,50 din, radič 10 din, ajdova moka 6 din, koruzna moka 3 do 3,50 din, surovo maslo 15 do 16 din, smetana 10 din, orehi 30 din, sir skuta 6 din, sladko zelje 1,50 din, kislo zelje 3 do 4 din, kisla repa 3 din, suho meso 22 din, fige 4 do 5 din, krompir 1 din za kg; jajčka 0,80 do 1 din.

NA JESENICAH

Solata 5,50 din, špinača 4,90 din, korenček 2 din; slive 5 din, jabolka 2 do 2,70 din, pomaranče 4,80 din, limone 4,80 din, česen 9,30 din, čebula 2,80 din, pesa 2,50 din, kaša 3,70 din, radič 12,50 din, ajdova moka 6 din, surovo maslo 22,50 do 24 din, smetana 11,50 din, orehi 31 din, sir skuta 5,90 din, sladko zelje 1,90 do 2 din, paradižnik 6,50 din, krompir 1 din za kg; jajčka 0,80 do 0,85 din.

ske zadruge »Sloga« v Kranju. Poleg tega je predsednik vodovodne zadruge v Preddvoru in blagajnik tamkajšnjega prostovoljnega gasilskega društva.

Pravijo, da si rad ogleduje kmetijske stroje, ker v tem vidi napredek in lažje delo na kmetih. Janez je svoje kmetijsko gospodarstvo usmeril na pridelovanje krompirja in mleka, zato posebno skrb posveča živinoreji.

Vsako sredo in soboto mu mora žena poleg kosila »servirati« tudi Glas.

Čestitkam ob petdesetletnici Janeza Koka, zvestega bralca Glasa, se pridružuje tudi naše uredništvo.

J. V.

ISKRA Elektromehanika Kranj v ZP Iskra Kranj

razširja proizvodni program ter uvaža proizvodnjo elektronske telefonije, zato želi zaposliti nove sodelavce, in sicer:

1. več dipl. inž. elektrotehnikov
2. več dipl. inž. strojništva
3. več dipl. ekonomistov
4. prevajalca
za nemški in angleški jezik
5. več strojnih tehnikov
6. več elektrotehnikov
7. več orodjarjev, strugarjev,
rezkalcev, finomehanikov in
elektromehanikov
8. 2 negovalki
za nego bolnikov na domu

Pogoji: pod tč.1. do 6.: ustrežna izobrazba — kandidati, ki do sedaj nimajo delovnih izkušenj, bodo sprejeti na pripravniška delovna mesta;
pod tč. 7.: dokončana poklicna šola, lahko brez prakse;
pod tč. 8.: dokončana osemletka, starost nad 18 let.

Kandidati se lahko zgledajo v kadrovskem oddelku naše tovarne ali pa pošljejo do 15. februarja 1971 pismene prijave na naslov: ISKRA — ELEKTRO-MEHANIKA, Kranj, 64000 Kranj, Savska loka 4.

Posebno doživetje!

je ogled dunajske drsalne revije
v CELOVCU

z avtobusom v soboto,
6. in 13. 2. 1971.

Vse informacije in prijave pri
Kompas — Kranj, Cesta JLA 1 —
Beksel — telefon 21431

Pri nas imamo sejme zelo radi, sploh pa tiste večje, ki vržejo dosti dobička. Komaj so v enem mestu zaprti sejemski vrata, že jih na široko odprejo v sosednjem mestu. Gostinci itd., so tega kajpak zelo veseli, saj je za čas sejma zagotovljeno, da bodo vsi hoteli polni, zvečer pa tudi bari, se razume.

Seveda pa niso sejmov veseli samo gostinci, kje pa, tu so še podjetja, ki razstavljajo svoje izdelke, in ta si obetajo največji zaslužek. Potem se veselijo sejma tudi obiskovalci. Nekateri pridejo na sejem samo iz radovednosti, drugi pridejo nakupovat, tretji pa zopet želijo srečati znanca ali znanko in mislijo, da jim bo to na sejmju naj-

kot nalašč. Odločila se je, da si ga ogleda.

Vstopila je v paviljon in si začela ogledovati prelepe stvari. »Ni kaj reči,« si je dejala, »tudi pri nas smo že pravi mojstri v izdelavi blaga in krojev.«

Zamikal jo je lepo obarvan kos blaga. »Kot nalašč za poletno oblekico,« si je dejala in stopila k prodajalki.

»Je drago?« jo pobara.

»O, seveda je,« ji odgovori prodajalka »toda kvalitetno je.«

»Je domača proizvodnja?« je zanimalo Katro.

»Oh, dajte no, le kaj vam pade na pamet, kaj ne vidite, da je ves material iz Anglije. To pri nas samo etikiramo. Fina roba, vam rečem!«

rednega, bomba bi rekel. Naslednji je zopet prisegel, da tako kvalitetnega blaga, kot je to, ki ga ponuja on, preprosto ni mogoče dobiti nikjer drugje. To blago je bilo namreč narejeno pri nas in smo ga izvozili, za ta sejem pa nam ga je prodal Nemec in zagotovil nam je, da je to blago po kvaliteti daleč nad vsemi. Res je drago, a kaj bi, je pač uvoženo iz Nemčije in zato je kvaliteta zagotovljena.

Ljudje so kupovali, da so prodajalci le s težavo sproti zavijali pakete, Katra pa je samo odkimavala z glavo in se čudila.

»Sment, pa je res čudno pri nas,« je govorila. »Samo da diši po tujini, pa je že prodano.«

Potem se je Katra odločila, da poišče blago, ki bo čisto naše in tistega bo potem tudi kupila. Pa to ni bilo tako enostavno. Hodila je od paviljona do paviljona, poslušala zgovorne prodajalce, poslušala od kje je uvožen ta gumb, od kje ona preja, kaj je proizvod domače in tuje industrije, le tega ni slišala, da bi bil kak izdelek čisto domač.

Pri zadnji stojnici pa je doživela nekaj, zanjo povsem nerazumljivega. Ogledovala si je razstavljeno blago in ko ji je prodajalec pojasnil, da čisto domačega blaga pa nimajo, je pristopil k prodajalcu trgovski potnik obložen s torbami in kolekcijami. Mož se je predstavil in ker je Katra stala poleg, je kajpak vse lepo slišala.

»Predstavljam domačo tekstilno industrijo,« je dejal. »Imam dobre in lepe stvari, ki vam bodo gotovo zanimale.«

V tem trenutku je imel na pultu že vrsto lepih in kvalitetnih izdelkov domače industrije, tako lepih, da je Katra kar ostrmela.

Prodajalec je z nekim značilnim izrazom gledal to blago, se kremžil in končno dejal: »Saj je vse lepo in v redu, ampak vaših izdelkov prav nič ne potrebujemo, ni povpraševanja po njih. Saj, če bi bilo zanimanje, bi vzeli, tako pa res ne potrebujemo. Najlepša hvala.«

Trgovski potnik je hotel še nekaj reči, pa mu prodajalec ni pustil do besede, pa tudi Katra je hotela povedati, da bi ona kupila to blago, pa tudi nje niso slišali.

Ko je zapuščala sejmišče, ni imela v roki nobenega zavitka, le čudne misli so se ji pletle po glavi, da se jih kar ni mogla otresti.

»Le kam vodi vse to?« je premišljevala preprosta gosposinja Katra, ki je bila rada lepo oblečena.

FLORE

Sejem mode in še kaj

laže uspelo. Ti zadnji imajo kar prav, kajti na sejmju človek sreča res ljudi vseh branž. Na delovnem mestu, v pisarni, je komercialnega zelo težko dobiti, na sejmju je to najlažja stvar. Tam so zbrani od prvega do zadnjega. Na sejmju lahko dobite tudi upokojenega moža postavke, ki vas je še pred leti preganjal zaradi kaljenja nočnega miru, danes pa prodaja konce blaga in ga je slišati po celim sejmju: »Kupite, kupite, samo tale meter je šel!« Pa kaj bi, vsega, kar je na sejmju se tako ne da naštet.

Od vseh sejmov pa je seveda najbolj zanimiv sejem mode. Vsaj glede obiskovalcev. Na teh sejmjih ima prednost, pa tudi večino nežni spol, kar pojasnjuje da so ti sejmji res zanimivi.

Katra je bila preprosta gosposinja, vajena dela in skrbi in kot vsaka ženska, rada je bila lepo oblečena. Ne da bi hotela izstopati, to ne, le lepo se je oblačila, to je bilo vse. In za take je bil sejem

»A da ni naše,« se je začudila Katra. »Jaz bi pa rada nekaj domačega.« In je šla naprej.

Zagledala je lepo krojeno oblekico s prijetnim vzorcem. Zares ji je bila všeč. Pa stopi k prodajalki:

»Gospodična, je tole naš, domač izdelek?«

»Veste, čisto domač ni. Blago je uvoženo iz Italije, narejeno je pa potem doma. Če vam že kraj ne ustreza, blago je pa kvalitetno, to ste lahko brez skrbi.«

»Saj nisem nič rekla, da mi kraj ne ustreza,« se je skoraj razjezila Katra, se obrnila in šla naprej, zraven pa premišljevala: »Le kaj mislijo tiste prodajalke. Da je le nekaj domačega, pa že ni dobro. Zakaj pa ni rekla, če vam že blago ne ustreza, je pa kraj zelo lep in domač je.«

Čudila se je Katra in si še naprej ogledovala razstavljene stvari. Ko se je ustavila pri naslednjem prodajalcu, ji je ta pojasnil, da so blago prav posebno za sejem uvozili in da je zato nekaj iz-

Razcestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)

IV. DEL

176

Pozabil ni tudi slavnega, v boju proti boljševikom v Rigi in liebknechtovcem v Berlinu proslavljenega prostovoljnega korpusa kapetana Ehrhardta, ki so se prav danes 8. novembra 1923 pridružili njegovemu gibanju za prenovo Nemčije, za njeno očiščenje od marksistično-judovske rdeče kuge, za odstranitev versajske sramote, ki je nepremagano Nemčijo ponižala v premagano.

On, Hitler, bo počistil Nemčijo in opravil z nasprotniki tako, kakor so že opravili v Berlinu z rdečim Karlom Liebknechtom in rdečo Rozo, ali pa 'hochgradfreimaurerja' in veleizdajalska politika Erzberger in Rathenau, podpornika judovske zarote proti nemški naciji, od katerih je baje slednji že med vojno izjavil, da bi 'z zmago Nemčije nad antanto svetovna zgodovina izgubila vsak smisel', ali kakor so opravili z bavarskimi boljševiki in njihovo rdečo republiko prav tu, v glavnem mestu Bavarske, v Münchnu, v mestu nacističnega gibanja.

»Im Stadt unserer nationalsozialistischen Bewegung...«

S takimi besedami v zadimljeni pivovarniški pivnici dviga rjavi Führer München v mesto svojega gibanja, v osrednje zbirališče nacionalnih mož, 'im Sammelpunkt der nationaler Männer!', kakršni so Ludendorff, kapetan Ehrhardt, Pöner, a predvsem dr. Frick in drugi moške njegove stranke, ustanovljene prav tu v Münchnu dne 19. julija 1919, v katero je vstopil on kot sedmi član stranke, prostovoljec in ranjenec v svetovni vojni, odlikovanec z železnim križem druge stopnje, človek, ki je že 24. julija 1920 govoril tu na prvem javnem zborovanju stranke in ji dal tudi ime nacionalno socialistična z namenom, da bi

stranka zbrala v svojih vrstah vse nacionalno misleče ljudi, ki se s sramoto poraza nepremagane Nemčije ne morejo sprijazniti in ki mislijo na povračilni udarec, pa tudi delavce, ki jih je treba iztrgati marksistično-judovskemu internacionalizmu, temu največjemu sovražniku nemške nacije in omadeževalcu njene nordijske rasne germanške čistosti. Njim so napovedali boj, pa naj bodo socialnodemokratski ebertovci ali boljševiški liebknechtovci, ki rovarijo sedaj na Saškem in z oklicem republike »Freie Pfalz« prete Nemčiji z boljševizmom. Isto velja za klerikalce v Bonnu, Aachenu, v Trierju in Wiesbadnu in njihovi renski republiki.

On, Adolf Hitler se ne bo uklonil Ebertu in ne Stressemannu, ki ga je prejšnji mesec postavil Ebert za predsednika berlinske vlade. Berlin je še vedno rdeč kljub Stressemannu, članu nemške ljudske stranke, in bo rdeč, dokler ne bodo razbili te rdeče trdnjave nacionalni socialisti in njihovi bojni oddelki združeno s korpusi, s katerimi so si prisegli danes ob oklicu nacionalne republike in odstavitvi sedanje bavarske deželne vlade, ki mora odstopiti in prepustiti svoje mesto nacionalnim možem.

Tako zahteva on, Adolf Hitler, ki čuti, da je pozvala božja previdnost njega in njegovo stranko, da rešita Nemčijo versajske sramote in jo napravita zopet močno in sposobno za maščevalni udarec, nemško nacijo pa za nacijo nadljudi, ki bo vladala svetu in suženjskim podljudem, kakršni so Judje, Slovani, pa tudi degenerirana romanska svojat.

»Sieg heil! Sieg heil! Sieg heil!«

Na ulico je slišati tevtonski hrup zarotnikov proti človeštvu. Tudi državni sekretar Kahr, komandant Reichswehrä na Bavarskem general von Lessov in münchenski policijski komandant polkovnik Seisser ploskajo in tulijo z volkovi, čeprav se jih loteva bojazen, da sodelujejo pri zaroti, ki je obsojena na neuspeh.

Ne, ne bodo držali besede in šli za kričavim norcem, za tem zmešanim Avstrijcem po rodu iz Braunau na Innu, faliranim srednješolcem in neuspešnim slikarjem razglednic, ki ga je pri trindvajsetih letih obup prinesel v Nemčijo in ki je kot vsak obupanec sovražil družbo, soljudi in

vse ki bi morda že zdavnaj kakor mnogi podobni obupanci končal s samomorom ali poginil kakó drugače, ko bi se ne zgrnila nad svet vojna in ga potegnila s seboj, zdaj pa se junaci s svojim železnim križcem in krvjo, ki jo je prelivaj za Nemčijo, v resnici pa ni bil nikoli v najhujšem bojnem meteu in je večino vojne preživel varno v frontnem zaledju.

»Znebiti se ga bo treba. To je norec, vendar neveren norec.«

V tem so si Kahr, Seisser in Lessov edini, pa vseeno ploskajo in kriče, zakaj zunaj pred pivnico so Hitlerjevi pretepaški oddelki SA. Zato bo treba počakati in ukrepati šele jutri.

Morda ti gospodje niso ta hip popolnoma na jasnem, kaj bodo ukrenili, in so morda v dilemi, ali naj sploh kaj ukrenejo ali pa celo slede noremu zanesenjaku in ljudomrznežu, saj temu bivšemu kaplarju ploska celo sam general Ludendorff in drugi, ki imajo za seboj organizirano silo bojevniških združenj. Tudi kapetan Ehrhardt mu ploska, čeprav bi ga lahko izmodril ponestrečen Kappov puč, pri katerem je s svojim korpusom sodeloval in si nakopal jezo prezidenta Eberta, a se kmalu potem rehabilitiral v očeh socialnodemokratskega prezidenta v bojih proti delavski porurski rdeči armadi, ki se ji ima sedanja socialnodemokratskomeščanska koalicija pravzaprav zahvaliti za rešitev svoje oblasti, pa se ji je ta rdeča vojska že po zadušitvi Kappovega puča zdela nevarnejša od oficirskih prostovoljskih korpusov.

Zares težko se je orientirati v nesrečni Nemčiji, ki jo zopet pretresajo nemiri, ki jih je sprožila inflacija, razvrednotenje marke, in uničila vse prihranke ne samo revnemu delavskemu sloju, ampak tudi precejšnjemu delu srednjega meščanskega sloja.

Denar je postal ničvreden papir. Eno samo jajce stane na trgu danes šest tisoč mark. Deset milijard papirnatih mark se je spremenilo v vrednost stotinke marke, v vrednost enega pfeniga. Banka tiska bankovce po stotisoč, petsto tisoč in milijon mark, kolikor znaša približno plača univerzitetnega profesorja in s katero se da še skromno živeti.

Vinharje in bližnja okolica (11)

Usoda mlekar po prvi vojni

Tudi z mlekom so bile v naši mlekarni po prvi svetovni vojni težave. Vmes se je namreč dobilo tudi grenko mleko, iz katerega se ni dalo ugnesti putra, če je le malo take smetane prišlo vmes. Imeli smo veliko pinjo v obliki sode, ki se je vrtela z ročno vinto. V njej se je vrtelo po 20 litrov smetane. Z vsem je bilo ogromno dela. Posnemala je mleko in sploh največ pomagala moja najstarejša sestra Franca, ki je imela okrog 14 ali 16 let; jaz sem bila takrat še premalada. Drugi otroci, sestre in bratje, ki so hodili v šolo, so pomagali nositi puter iz drugih krajev. Toda ko je bilo vse nared, še ni bilo konca skrbi. Treba je bilo poiskati odjemalce in jim puter dostaviti.

To je bila prava muka, namreč od tu, s hriba, vse še enkrat znositi dol, v ravino, po takratni razdrapani poti. Tudi s cestnim prometom ni bilo lahko, saj je takrat vozil le en avtobus. Mlekar iz Gorenje vasi je vozil v Loko s parom konj. In pozimi, ko je bil sneg, je včasih vse obstalo.

Prva leta ni bilo težko najti odjemalcev. Puter so pošiljali v Ljubljano v mlekarne in tudi posameznim branjcem. Nekaj ga je šlo tudi na Bled in v Kranj, pa celo po pošti v Opatijo.

In kot v večini takih primerov, se je tudi tu zgodilo, da so ljudje začeli misliti,

kakšen ogromen dobiček je s tem, pa so vsi kupili vsak svoj posnemalnik za mleko in začeli puter izdelovati in prodajati na svojo roko. Razmere pa so se naglo spremenile. Tudi v mestih se je stanje normaliziralo, niso bili več lačni slabšega blaga. Tak puter je potem nekaj časa še odkupovala Marjana Mrak, ki je takrat stanovala v zdaj že podrti bajti blizu Drnovškeve žage v hotoveljski grapi. Tam so bili pogoji za predelovanje mleka manj kot neprimerni. Toda bila je brez konkurence. Nasploh je bilo za tiste čase v Poljanski dolini značilno, da se je take trgovine lotila kaka podjet-

na ženska, ki pa sicer za to ni imela pravih pogojev in ne prostorov. V Poljanah sta pozneje imela mlekarne Barba Pintar in njen sin Vencelj. Pozneje sta vse lepo uredila, po vseh higienskih predpisih in z modernimi stroji, toda povojni napredek je pometel tudi z najboljšimi podjetniki.

Taka je bila zgodovina in usoda naših mlekar.

Danes z vseh hribov vozijo mleko v zbiralnice kmetijske zadruge v Poljanah, ki ga potem odvažajo z tovornjakom v industrijska središča. Denarja se dobi več, kmetje pa so prikrajšani za posneto mleko in pinjenec; posneto mleko je bilo včasih prav dobra hrana za prašiče, pinjenec pa za ljudi. Pinjenec je mleko, ki se odloči od sme-

tane pri izdelavi surovega masla; celo zdravniki ga priporočajo slabotnim ljudem.

Dokler ni bilo posnemalnikov so kmetje v teh krajih mleko **topili**. Sveže mleko so postavili na hladno, da je smetana stopila na vrh (zato so jo nekateri imenovali tudi »vrhnje«). Naslednji dan so lonec z mlekom postavili v ne preveč vročo peč, da je smetana nekoliko otrdela in se popolnoma odločila od mleka. Nato so jo s posebno lopatico posneli in nalagali v poseben lonec, dokler je ni bilo za eno pinjo. **Pinje** so bile takrat tudi zelo primitivne. Tako pridobljeno maslo je bilo čutiti nekoliko zrna, sicer pa prav okusno, če le ni dišalo po dimu in drugih primesih iz šrambe.

Tako posneto mleko je ime- lo še dosti več maščobe v sebi kot poznejše »gramofonsko«, kot so ga imenovali be- rači.

Med obema vojnama se je na kmetih porabilo tudi več kuhanega masla, ki je bilo nepogrešljivo kot zabela za ajdove žgance in za štruklje, kadar so bili pri hiši delavci za težka dela.

NEKDANJI DOMAČI
OBRATNIKI

Včasih smo na zimo pova- bili na dom razne obrtnike, ki so nas oblekli in obuli.

Ker so bile družine povsod velike, je bilo to kar nujno.

Najprej se spominjam kro- jača Blaža iz Hotavelj, ki so mu vsi rekli kar Hotoveljski Blaž; še danes se na njegove- mu domu reče Pri Blažu. Bil je to majhen in zelo dobro- dušen možiček, krojač še prav starega kova. Od oro- dja je prinesel s seboj le mo- čan lesen vatel, škarje, žvir- co in blazinico s šivankami. Šivalni stroj smo imeli do- ma. Krojev za obleke ni ni- koli rabil, prav tako ne kro- jaških mer, kot so danes. Me- ro za obleko je vzel kar s hodničnim sukancom in tam, kjer bi morala biti številka, je Blaž naredil na sukanca voz. Za vsako obleko je vzel drug konec sukanca, vendar je bilo na enem toliko teh vozlov, da se je nanje razu- mel samo tak mojster, kot je bil Blaž. S pomočjo tega sukanca oz. vozlov je potem na razgrnjenem blagu z vat- lom in kredom narisal kroj. Vse pa mu je šlo tako lepo od rok, da ga je bilo veseliti gledati.

Marija Frlc
(Nadaljevanje)

Gorenjski
kraji
in ljudje

»Bosa noga« - kaj je to ?

Pri kino klubu Kranj (skupini kranjskih kinoamaterjev) je ustanovljena gledališka skupina »bosa noga«.

V ponedeljek, 25. januarja, prične z delom v koncertni dvorani Delavskega doma v Kranju.

Hočeš postati njen član?

Nič težjega. Pridi v ponedeljek ob 19. uri na avdicijo; stopi na oder in uspel boš.

Da, kaj bomo igrali?

Saj smo mladi, mar ne.

Ni zaprek, ni ovir, ki bi nas lahko ustavile s pesmijo, kot Prešeren z besedo, kot Cankar

z igro, z vsem, kar se lahko uporabi v dvorani, na odru, na steni, stropu. Peli bomo, govorili, igrali sebe, svoj svet, svet, ki mora nekje obstajati.

Zakaj smo bosi?

Vsi smo prišli bosi na svet, vsi bomo bosi hodili po trnju, ostrem kamenju starem železu.

Tekla bo kri, iz naših nog bo tekla kri, a mi bomo hodili, hodili dokler ne pridemo v deželo kranjsko ali pa omagamo, nekje na poti izkrevavamo.

Kdo ve naš dom bo dvorana, dvorana polna ljudi, a morda tudi prazna, mi bomo tisti, ki bomo napolnili ali izpraznili dvorano, naša ustvarjalna moč, naš polet, naša misel, naša tista, ki bo napolnila dvorano.

Ce si fant — pridi, ce si pravo Slovensko dekle — prideš, a če si slabič, če se bojiš bose poti po trnju, potem, potem ostani doma, pojdi k stari mami in se udobno stegni za toplo krušno peč.

Toliko je okvirjev, laži pasti, ki jih nihče ne napada in začnemo že počasi verjeti, da morajo živeti med nami in še bodo živeli, če bomo spali na toplih pečeh, lazili izgubljeni po kavarnah, žicali življenje in nas bodo zaradi dolgih las nekatere natakariče pehale v gnoj, blato, iz katerega komaj sami vidijo do svojega nosu.

Dovolj besed, dovolj gorja.

Ce ti ta klic ni bil dovolj močan, potem se ostriži, umij ušesa in sedi za pognjeno mizo, da ti postrežejo v hotelu z limonado. Če pa si ga slišal, potem boš gotovo prišel, potem zagotovo prideš.

Ne bomo samo igrali.

Kar znaš, kar moreš, to bo tvoj delež pri našem gledališču »bosa noga«.

ZUZU

Srečanje glasbenih delavcev občine Šk. Loka

V torek, 12. januarja je bilo v poročni sobi na občinski skupščini srečanje glasbenih pedagogov in vidnejših delavcev vokalno-instrumentalne glasbe na področju občine Škofja Loka. Srečanje je organizirala občinska skupščina v počastitev občinskega praznika Škofje Loke.

Na srečanju se je zbralo kakih štirideset glasbenikov. Izveden je bil kratek kulturni program. V uvodu je predsednik občinske skupščine Zdravko Krvinca pozdravil vse prisotne. Po nagovoru je prisotnim podelil skromna priznanja. V programu sta sodelovala dva vokalna kvarteta: vokalni kvartet Fantje s Praprotna, ki se je pred kratkim vrnil z uspele turnee po ZDA. Zapeli so nekaj lepih slovenskih pesmi z izrednim čutem za interpretacijo. V nadaljevanju je pel

tudi vokalni kvartet Zvonček, ki je prav tako uspešno izvajal nekoliko modernejši program. Nato pa so vsi prisotni prepevali popularne slovenske pesmi. Za zabavo je skrbel s svojo električno harmoniko tudi profesor Mihelčič.

Videti je, da ima občinska skupščina Škofja Loka veliko razumevanje za razširitev glasbene dejavnosti v občini. Škofja Loka ima že tako veliko kulturno tradicijo predvsem na področju slikarstva, dramatike in svojega zgodovinskega razvoja. Če se bo nekoliko bolj razvila še glasbena dejavnost, za kar so danes možnosti in pa predvsem razumevanje in podpora občinske skupščine, potem bo Škofja Loka v kratkem predstavljala eno najbogatejših občin v Sloveniji na področju kulture in ljudsko-prosvetnega dela. B.

900 LET PREDDVORA

Tako smo v našem pisanju pripotovali do obdobja, ki nam je posebno pri srcu — saj je v zvezi z rodod, življenjem in delom prve slovenske pisateljice Josipine Turnograjske.

V Glasu smo o nadarjeni lepoticici s Turna že nekajkrat pisali, npr. v l. 1965 kar dvakrat, v l. 1966 trikrat (9., 16. in 23. novembra) pa spet v l. 1967 20. maja in v letu 1970 1. avgusta. Zato bom v današnjo pripoved vpletel le najbolj bistvene epizode — čeprav bi se srčno rad še enkrat razgovoril o tej mikavni strani slovenske literarne zgodovine.

NASE GORE LIST

Pisali so leto 1793, ko je graščina Turn z vsem okoliškim posestvom prešla iz tujih v slovenske roke. Tega leta je namreč Wencel pl. Gandin prodal Turn Martinu Urbančiču. Novi graščak je bil prej oskrbnik pri baronu Antonu Zoisu na Brdu pri Kranju, poročen pa je bil s Konstancijo, hčerko graščaka Franca Ksaverija Dietricha s Strmola. Domnevam, da je Urbančiču žena prinesla precejšnjo doto — le kako bi si mogel sicer kupiti drago turnsko graščino

v Potočah nad Preddvorom? To sta bila torej dedek in babica naše pisateljice Josipine Turnograjske! Pa tudi prva slovenska gospodinja starega Turna.

Po smrti prvega Urbančiča sta postala lastnika graščina njegova sinova Alojz in Ivan Nepomuk Urbančič. Bilo je to l. 1800. — Od l. 1823 dalje je bil gospodar Turna Ivan Nepomuk Urbančič sam. Poročil pa se je mladi graščak z Jožefino, Kranjčanko po rodu, hčerko trgovca Blaža Terpinca in sestro slovitega prvega slovenskega industrialca Fidelisa Terpinca. Kot posebnost velja ob tej priložnosti omeniti, da se je Jožefina Terpinčeva rodila v hiši, kjer je bilo od jeseni l. 1846 stanovanje in advokatska pisarnica pesnika dr. Franceta Prešerna.

Ivan Nepomuk Urbančič in Jožefina roj. Terpinca sta v srečnem zakonu rodila troje otrok: hčerko Josipino ter sinova Janka in Fidelisa.

RAZBORITA GRAŠČAKINJA

Že l. 1841 je umrl Ivan Nepomuk Urbančič. Vdova je s krepko roko zagrabila gospodarjenje na obsežni posesti, z ljubečim srcem pa se je posvetila

vzgoji še drobcenih otrok: osemletni Josipini, šestletnemu Janku in enoletnemu Fidelisu.

Razumna žena se je takoj po smrti svojega moža zavedla, da mora otrokom dati izobrazbo, ki je največje bogastvo. Zato ni oklevala in najela je domačega učitelja, ki naj bi otroke — kot bi pač doraščali — poučeval osnove znanosti in izobrazbe.

Iz Tupalič je grajska gospa povabila v grad upokojenega kranjskega mestnega učitelja Alojza Potočnika. Ta pa Josipino ni učil le osnove izobrazbe, pač pa ji je tudi vcepil ljubezen do glasbe — naučil jo je izvrstno igrati glasovir pa tudi v glasbeni teoriji je svojo učenko temeljito izobrazil.

Ob skrbnem Potočnikovem poučevanju in ob topli materini ljubezni se je vitka lepota tako umsko kot telesno razcvitala. Od učenja osnovnih znanosti je sedaj Josipina prešla na učenje jezikov. Graščakinja je v ta namen naprosila takratnega preddvorskega kaplana Janeza Kastelca, da bi njeno hčerko učil latinščine in italijanščine. Francoščine pa se je lotila kar sama.

L. 1849 je kaplan Janez Kastelec odšel službovat drugam, njegovo mesto pa je prevzel Lovro Pintar. Vzgojo Urbančičevih otrok v glasbi je nadaljeval Alojz Potočnik, poglobljeno znanje iz prirodoslovja, zemljepisa in zgodovine pa je za Kastelcem poučeval novi preddvorski kaplan Lovro Pintar.

Ker pa je Lovro Pintar nekaj časa celo stanoval v Turnu, je imel še poseben vpliv na otroke. Sam poln iskrenega rodoljublja in plemenitega veselja do vsega lepega in dobrega, je tudi na svoje učenke prenašal svoje navdušenje za slovanstvo in za pisanje v domačem jeziku. Prav zanj lahko rečemo, da nam je duhovno rodil prvo slovensko pisateljico Josipino Turnograjsko. Vcepil ji je ljubezen do pisateljevanja v slovenskem jeziku. Bil je to pomemben vzgojni uspeh — saj so tedaj vse izobraženke — kaj šele grajske gospodične — veselo nemškutarile... Seveda je to bilo pred 170 leti!

(Se bo nadaljevalo)
Crtomir Zorec

Jožefina Urbančič roj. Terpinca (mati pisateljice Josipine Turnograjske) slikal Matevž Langus leta 1831 (velikost portreta 69,5 x 50,5 cm)

Spet smo izbrali tri najboljše

Gotovo ste že težko pričakovali, kdaj bomo objavili seznam treh najboljših spisov. Verjemite, da je bilo toliko prispevkov, da smo morali res premisliti, za koga naj se odločimo. Marsikoga bi radi prav z nagrado spodbudili, da bi se še oglašil in nam s svojim znanjem obogatil stran. Tokrat smo se odločili za spise: Bratje smo, Nesrečni Tonček in Prijatelj.

Erna Hafner iz 7. b razreda osnovne šole Peter Kavčič iz Škofje Loke nam je napisala partizansko zgodbo, ki se je gotovo večkrat pojavila med NOB: med napadalci so bili tudi nekateri, ki so k nam morali priti, drugače bi jih doma ubili. Zato so se trudili, da bi čimprej stopili na tisto stran voj-

ske, kjer bi se borili za pravično stvar.

V življenju se zgodi marsikaj težkega in veliko volje moraš imeti, da te težave prebrodiš. Seveda pa prav takrat potrebuješ prijateljev in dobrih ljudi. Tudi naš nesrečni Tonček jih je našel in Vesna Kosmačin, učenka osnovne šole Cvetko Golar, nam je to prav lepo opisala.

Ela Lorenčič iz osnovne šole Križe pa nam je v spisu prikazala igro narave. Zna prisluhniti, kaj se dogaja okoli nje.

V noveletni številki smo čestitali marljivim piscem Matijevega roda. Ker pa vsem ne moremo poslati nagrad, smo se odločili, da šolski knjižnici pošljemo knjiško in tako nagradimo vse.

Za rep sem jo ujel

Pri spoznavanju narave je tovarišica prinesla neke liste in dejala: »Danes bomo pisali teste.« Mene je zelo zaskrbelo, ker sem znal bolj malo. Razdelila jih je. Vzel sem svinčnik in začel pisati. Nekaj sem znal, nekje se je zataknilo in nisem napisal prav. Ob koncu ure je tovarišica pobrala teste in nam že povedala rešitve. Takoj sem ugotovil, koliko je prav! Želel sem si, da bi dobil vsaj dvojko. Naslednjo uro je tovarišica prinesla teste nazaj.

Brala je ocene. Ko je prišla do mojega testa, je rekla: »Hudobivnik — tri!« Bil sem prijetno presenečen, saj sem mislil, da bom dobil dve ali pa še manj. Pripomnila pa je, da sem jo ujel ravno za rep. Zasmehal sem se pa tudi drugi so se smejali. Doma sem povedal materi in očetu; vsi smo bili veseli in dobre volje.

Matevž Hudobivnik,
5. b. r. osn. šole
Stanko Mlakar, Šenčur

Partizanska zgodba — tretja nagrada občine Škofja Loka

Maja in svoboda

Nenadoma je padel. Obraz se mu je zaril v blato, plavi lasje so bili v hipu vsi blatni. Hotel je vstati, hotel je bežati. A ni mogel.

Smrt. Sedaj ji je gledal v oči. Zaslišal je pesem, otožno in žalostno, vmes pa koroake. Da, to je bila smrt.

Strel. Eden, dva ...

In pesem je igrala še močnejše, še bolj žalostno. Začutil je dve ledeni roki na svo-

jem vratu. Nenadoma ni čutil nič več. Zategledal je Majo. Njene razprte ustnice, njene čudovite lase. Smehljala se je. Bila je natančno taka kot ob slovesu. A, kaj je to? Privid? Ona se zgrudi. Njeno vitko telo leži negibno na tleh. Odmev strele se meša s pesmijo zvona, na grobu ni rože, ne sveče.

In spet zasliši pesem, čudovito. In sedaj vidi smrt. Tako lepa in vesela je, nič več mrzla in ledena. Približuje se mu, ga objame in mu zapre oči.

Pesem utihne in vse je, kot je bilo.

Na tleh leži on, mrtev. Psi se ne zmenijo zanj, tudi vojaki ga ne preiskujejo. Le nekdo ga obrne na hrbet. Odidejo.

Na tleh leži mlado telo, prestreljeno. Na obrazu mu igra nasmeh. Lica so vsa blatna, a se smehljajo. Ustnice so rahlo razprte, v njih se lesketajo zobje. V rokah krčevito stiska puškino kopito. Vanj je nekoč vklesal: MAJA IN SVOBODA. To mu je pomenilo največ na svetu. Zanju je živel in umrl.

Lučka Kajfež
8. a r. osn. šole Simon Jenko,
Kranj

Kako bo šele čez 1000 let?

Leto 2000. Mojemu pravniku je ime Janez. Hodi v 7. razred. Opazujem njegovo življenje in vidim, da je brez zapletov.

Zjutraj ga zbudi električna budilka. Vstane, vstopi v kabino, kjer pritisne na gumb in vsi tuši se vklopijo, da ga umijejo. Nato ga topli sušilnik, ki prijetno pihava posuši. Zatem stopi v drugo kabino, kjer ga stroji v petih sekundah oblečejo. Za zajtrk poje pečeno kokoš, popije skodelico prave kave ter užije nekaj mamil, da je boljše volje. Sede na stol, ki ga odpelje v posebno

sobo. Tam ima šolske potrebnosti. Pritisne na ročko in aktovka mu sama skoči na sedež. Z letečim krožnikom se potem odpelje v šolo. Tam ima vsak učenec svoj zaprt prostor, v katerem je velika aparaturna z gumbi. Za tematiko imajo računske stroje, s katerimi računajo razne naloge.

Pri zemljepisih se učijo o planetih. Sedaj obravnavajo Jupiter. Ima 50.000.000 milijonov prebivalcev. Janez ima zemljepis osem. Ocene so namreč do deset.

Pri slovenščini se učijo o vesoljskih pesnikih in pisateljih, pri slovnični pa obravnavajo, kakšni so vprašalni

stavki.

Dvakrat na teden imajo ekskurzijo. Včeraj so šli v Anglijo, kjer so gledali vzlet rakete Apollo 100. Toda na končni izlet bodo šli na Mars. Tam je morje, ki ima okus po malinovcu. Lahko se ga tudi pije.

Ko pride Janez iz šole, natička domačo nalogo. Učiti se mu pa ni treba. Iz knjige odtrga list, iz njega skuha čaj, čaj popije in že vse zna.

Takšno je zdaj življenje. Prav zanima me, kakšno bo šele čez tisoč let.

Ladi Sluga,
7. r. osn. šole
Matije Valjavec, Preddvor

V pouk

Usoda kitajskih lastovic

Že dolgo nismo videli lastovic, ker so odletele na jug, kjer bodo prezimile. Vendar teh ptic, ko lete na jug, ne čaka samo dolga pot, temveč tudi nevarnost, da postanejo plen lovcev. Ne samo ptice, na Kitajskem so prava poslastica celo znamenita lastavičja gnezda.

Takšna gnezda naredijo malezijske lastovice iz posebne vrste alg in jih s slino prilepijo na strme skale. Od tod jih je mogoče spraviti z zelo tveganim plezanjem. Toda za denar naredijo ljudje marsikaj in se zato lotijo tudi tega dela. Zato je dosegla ta specialiteta izredno visoko ceno.

Drevo pripoveduje

Sel sem v šolo in srečal sem drevo, ki zna govoriti. Pritoževalo se mi je:

»Jezem sem na zimo. Moje veje so zamrznjene. V mojem deblu spi veverica. Ko smrči, me zgečka. Pajčevina je vsa zamrznjena. Lepo bi bilo, da bi imelo liste. Ne morem spat, ker mi na veje plezajo dečki. Tako bi bil vesel, če

bi bilo zdajle poletje! Kadar se avto zaleti vame, me zelo zaboli. Pozimi pa se pogosto zaletavajo avtomobili v drevesa. Veš, kako sem žalosten!«

Napotil sem se dalje, drevo pa je zaspalo. Znidaršič Borut, 4. b r. osn. šole
Stane Žagar, Kranj

O delu šolskega športnega društva »Lucijan Seljak«

Tudi letos je na naši šoli začelo delati športno društvo. Imeli smo že prvo sejo. Za predsednika smo izvolili Sonjo Cijak, tajnik bo Mirja Blagne, športni referenti pa: Boris Kokalj, Miloš Lipovec in Darko Toplak.

Oglasno desko bosta urejali Desanka Dopudja in Renata Grum, risbe bo risal Stane Vidmar. Tudi kroniko bomo vodili pod vodstvom Lidije Hladnik. Dopolnila za časopis bosta Dragica Podlipnik in Desanka Dopudja. Če bo potrebno, bodo pomagali tudi drugi učenci.

Na naši šoli učenci radi obiskujejo krožke. Predvsem so delavni košarkarski, rokometni, krožek za vaje na orodju, krožek v atletiki, namiznem tenisu, smučarski in skakalni.

Košarko vodita tov. Mohorčič in tov. Konjar. Krožka se udeležuje 53 učenek in učencev. Atletiko vodi tov. Mohorčič. Tu vadi 18 učencev iz višjih razredov, 35 pa je učenec iz nižjih razredov. Rokomet vodita tov. Pelkova in tov. Konjar. Rokomet obiskuje 45 učencev in učenek. Krožek orodnega telovadbe je najštevilnejši. Vodita ga tov. Pelkova, ki je mentor našega društva in tov. Hladnik. Krožek obiskuje 75 učencev in učenek. Zelo ponosni smo na to, da mlajše pionirke vadija pod mentorjevim nadzor-

stvom naši sošolki Cveta Šilar in Breda Knafelc. Pri starejših pionirkah pomagata tov. Zelnikova in tov. Rančigajeva.

Zelo veseli in ponosni smo, da učenci tako radi telovadijo, učitelji nam pa radi pomagajo. Vse delo pa podpira tov. ravnatelj. Naš pokrovitelj je tovarna Tekstilindus iz Kranja.

Dragica Podlipnik,
8. č r.
osn. š. Lucijan Seljak
Kranj

Ljubim in čakam

Ljubim in čakam nekaj daljnega in toplega, ljubim zemljo in morje in vse kar proti nebu se pne.

Upam in čakam kakor nekdo, ki je vse življenje čakal, čeprav zaman.

Živim v pričakovanju, skriti up v meni živi, čakam na srečo, četudi zaman vse dni.

S SOLSKIH
KLOPI

MARTA
odgovarja

Vanda J. iz Kranja — Kupila sem tweed za zimski plašč. Rada bi, če mi svetujete model, ki bi bil primeren za vsak dan. Plašč naj bo maksi ali midi dolžine. — Stara sem 18 let, visoka 165 cm in tehtam 57 kg. Prosim, če mi odgovorite tudi na vprašanje, ali mi bo pristajala zaželena dolžina plašča.

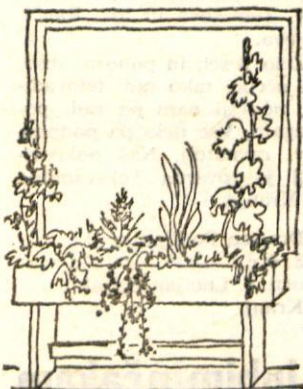
Marta — Vsekakor lahko nosite plašč v midi ali maksi dolžini. Ni se vam treba bati, da bi bila mogoče premaj-

Za vse, ki tudi pod odejo smuknejo rade čedno oblečene, je primerna tale spalna srajčka iz diolena z dolgimi rokavi. Za ne več tako mlade in za mrzle noge je seveda primernejša nekoliko daljša. Manšete in na prsnem delu prekriva drobna vezena. Podobne srajce pri nas izdeluje blejska Vezenina.

Kotiček za ljubitelje cvetja

Cvetlično okno III.

PISE
INZ. ANKA
BERNARD

Leseno stojalo s koritom

V prostoru urejena senčila zahtevajo tudi naprave za zračenje, ker se sicer zrak za okni premočno segreje. Za zračenje so najprimernejše podolgovate zareze na okenskem okvirju, ki jih lahko po potrebi odpiramo ali zapiramo. Na rastline tako ne piha mrzel zrak pa tudi prepriha ni.

V zelo temnih prostorih je potrebna za dobro rast dodatna osvetlitev, ki izboljša rast pozimi. Rastline osvetljujemo 12 do 14 ur dnevno.

Okensko klimo kontroliramo lahko z običajnim

termometrom in higrometrom. Vedno pazimo, da se ujemajo zahteve rastlin glede toplote, vlage in osvetlitve z danimi razmerami.

Na splošno moramo poleti in pri večjih temperaturah lončnice zalivati bolj kot pozimi pri hladnejših temperaturah. Bolje je, da ne zalivamo prepogosto, zato pa takrat temeljito. Lončnice ne zalivamo s trdo vodo, pustimo jo stati 24 ur ali pa jo omeščamo s šoto. Dobra je tudi na sobno temperaturo ohlajena voda iz bojlerja.

Dobro rast in bogato cvetenje dosežemo pri večini rastlin le z gnojenjem. Za dognovanje lončnic so najboljše posebna gnojila za rože, ki jih lahko kupimo. Sveže presajenih rastlin ne gnojimo, dokler se dobro ne ukoreninijo, prav tako ne mirujočih rastlin in pa bolnih rastlin. Zemlja mora biti pred gnojenjem vlažna, suhih bal ne zalivamo z raztopino gnojil. Večina lončnic jeseni ali pozimi ne raste. Med mirovanjem jih zalivamo manj kot običajno in ne gnojimo.

Lončnice presajamo odvisno od rasti — vsake eno do tri leta. Najprimernejši čas za presajanje je pomlad, ko prično rasti. Za presajanje kupimo pravilno mešanico zemlje pri vrtnariu. Rastline po presajanju temeljito zalijemo.

hna za tako dolžino, saj ste mladi. Plašč naj bo krojen ob liniji, tako boste v njem daljši in vitkejši. Priporočam vam športen kraj kot je narisana na levi strani skice. V pasu je rezan in ima vstavljen pas, fazona je nekoliko večja in koničasta. Plašč se zapenja z gumbi v eno vrsto. Ima dva večja žepa in dva manjša v prsni višini. Dolžina je midi. Spodaj nosite puli z visokim ovratnikom, lahko pa si ovijete okoli vratu tudi dolg šal. Zadnja stran plašča je rezana v gubo.

Desni model je v maksi dolžini in tudi tesno krojen. Ima manjši ovratnik in se zapenja po vsej dolžini, čeprav tega na skici ni videti. Rokavi so stisnjeni v zapestju in se zapenjajo kakor pri bluzi. Žepi so nekaj posebnega.

Belokranjsko cvrtje

Potrebujemo za testo: 2 del mleka, 4 jajca, 20 dkg moke in sol. Nadev: 1,5 kg sveže svinine, sol, poper, česen, 50 dkg maščobe za cvrtje.

Rumenjake razžvrkljamo z mlekom, dodamo moko, solimo in gladko razmešamo. Dodamo sneg iz beljakov. Meso zmeljemo, solimo, popopravimo in odišavimo s česnom. Vse skupaj dobro premešamo. Iz zmesi naredimo kepe, jih povajljamo v pripravljenem testu in ocvremo.

Dolenjski matevž

Potrebujemo: 1 kg fižola, 1,5 kg krompirja, 10 do 15 dkg masti ali zaseke, čebulo in sol.

Fižol preberemo, operemo, namočimo čez noč in nato skuhamo. Posebej skuhamo olupljen, opran in zrezan krompir. Nato zmešamo fižol z vodo vred z odtitim krompirjem in vse skupaj dobro zmešamo. Zabelimo z na masti ali na zaseki prepraženo čebulo in po okusu solimo. Jed naj bo zelo gosta.

zdravnik svetuje

Tuberkuloza pri otroku II.

Otrok, ki ga v najbolj ranljivem obdobju napadejo številni tuberkulozni bacili, lahko kljub cepljenju zbolí za tuberkulozo in ne samo za tuberkulozo pljuč, pač pa tudi drugih organov: možganske mreže, bezgavk, kože in podobno. Izvor takih hudih in številnih okužb so tuberkulozni bolniki. Ti bolniki z vsakim izdihom okužujejo svojo okolico s tisoč klicami. Pogosto je kužna tudi njihova slina, voda, blato, najbolj pa izpljunki pri kašljanju. Če to vemo, se ne smemo čuditi, da je otrok, ki je bil še včeraj zdrav, že danes ali jutri bolnik. Bolezen se začne zahrtno, počasi, z nepomembnimi težavami, na katere navadno nismo pozorni. Bolezen odkrijemo, ko je že v polnem razmahu. Bodoči mali tuberkulozni bolnik je v začetku samo močno utrujen, kar pa še na žalost ne zna povedati. Utrujenosti se kmalu pridruži splošno slabo počutje in nizke temperature. Otroku izgublja apetit in počasi hira. Čeprav imamo opravka s tuberkulozo pljuč, na samih pljučih tega dostikrat še ne moremo odkriti. Pri otroku pogosto ni kašlja z izpljunkom ali brez tega. Pri otrocih s pljučno tuberkulozo je redka tudi zvišana temperatura zlasti zvečer, kar je značilno za odrasle bolnike. Starši te navidežno nepomembne znake ne opazijo, saj so pri vsakem otroku obdobja, ko ima slabši apetit in je bolj zaspan in iz tega človek res ne more delati problemov. Vendar pa je — kot vidimo — dobro opazovanje otroka zelo pomembno. Zlasti moramo biti pozorni na tiste otroke, ki živijo s tuberkuloznim bolnikom, pa naj bo to ožji ali daljni sorodnik, prijatelj ali sosed. Dostikrat taki bolniki (zlasti starejši) ne vedo, da so bolni, počutijo se popolnoma zdravi, le večjih »po malem pokašljanje«. Ponavadi so zelo ljubeznivi in imajo otroke radi, poljubljajo jih, mogoče celo na usta.

dr. Gorazd Zavrnik

DRUŽINSKI
POMENKI

Sava Kranj

industrija gumijevih, usnjenih
in kemičnih izdelkov

potrebuje

**30 delavcev v starosti
od 18 do 35 let**

**za delo v proizvodnih
delovnih enotah**

Nudimo:

- OD v višini od 100.000 do 200.000 S dinarjev
- možnost napredovanja
- organizirano uvajanje in usposobitev

Možnost zaposlitve takoj. Delo v treh izmenah. Zaželena je zaključena osemletka. Prednost pri zaposlitvi bodo imeli kandidati z odsluženim vojaškim rokom. Podjetje krije stroške prevoza na delo in z dela v višini nad 24 din. Pismene prijave sprejema kadrovska služba podjetja najkasneje do 30. 1. 1971.

Komisija za urejanje delovnih razmerij
pri **veleželeznini MERKUR**
Kranj

razglašja prosta delovna mesta

več skladiščnih delavcev

z lastnim stanovanjem v bližnji okolici Kranja

Prošnje z opisom dosedanjih zaposlitev naslovite na naslov: Veleželeznina Merkur, Kranj, Komisija za urejanje delovnih razmerij v 15 dneh po objavi.

**Krajevna skupnost
Kranjska gora**

razglašja prosto delovno mesto

tajnika krajevnne skupnosti
za nedoločen čas

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje: srednja šola s 5-letno prakso v gospodarskih organizacijah ali nepopolna srednja šola z 10-letno prakso v gospodarskih organizacijah. Stanovanje ni zagotovljeno, osebni dohodki po dogovoru. Kandidati naj pismene vloge pošljejo na krajevno skupnost Kranjska gora. Razpis velja 15 dni od objave.

**Stanovanjsko podjetje
Radovljica**

razpisuje prosto delovno mesto

referenta

za vzdrževanje stanovanjskih zgradb v podjetju

Nastop deia takoj. Osebni dohodek po pravilniku podjetja.

Pogoji: visoka ali višja strokovna izobrazba gradbene smeri s 3-letno prakso ali srednja strokovna izobrazba gradbene smeri z 10-letno prakso in opravljenim strokovnim izpitom in potrdilom za opravljanje nadzora. Ponudbe z dokumenti, ki potrjujejo zahtevane pogoje in s kratkim življenjepisom je treba poslati na naslov Stanovanjsko podjetje Radovljica do 1. februarja 1971.

Obrtno podjetje

INSTALACIJE

Škofja Loka, Kidričeva 52

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

2 KV električarja

1 KV ključavničarja

Prednost imajo kandidati, ki imajo stanovanje v Škofji Loki ali okolici. OD so urejeni s pravilnikom o delitvi OD. Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

Zavarovalnica SAVA

Poslovna enota Jesenice

razpisuje licitacijo, ki bo v torek, 26. januarja 1971, ob 12. uri v prostorih poslovne enote Jesenice.

Na licitaciji bo osebni avto fiat 850 special s prevoženimi 4600 kilometri. Izklicna cena je 10.000 din.

Ogled vozila je možen v garaži Karla Pretnarja, Gozd-Martuljk 96a. Pismene ponudbe sprejema Zavarovalnica Sava — poslovna enota Jesenice v zaprtih kuvertah do 26. januarja 1971 do 12. ure.

**Državna založba
Slovenije**

Ljubljana, Mestni trg 26

objavlja na podlagi določil pravilnika o delovnih razmerjih in sklepa pristojnega samoupravnega organa naslednjo potrebo po takojšnji zaposlitvi

2 blagajnikov

v poslovalnici DZS Kranj, za določen čas v dvoizmenskem delu, ko je treba nadomeščati delavke odsotne zaradi porodniških dopustov. V poštvo pridejo KV prodajalci ali drugi interesi z ustrezno izobrazbo in vsaj podobno prakso. Lahko so tudi upokojeenci-ke, ki bi se želeli zaposliti po delovni pogodbi.

Informacije dobite v kadrovski službi podjetja ali neposredno v DE Kranj. Interesi naj se prijavijo v poslovalnici DZS, Knjižarna Simon Jenko, Kranj.

Transturist

Transturist

priporoča ugodne zimske
aranzmaje

**7-dnevne
počitnice**

pri Belem jezeru in v Döllachu-Heiligenblut na Korškem (izvrstna smučišča, drsališče, kopanje i. dr.);

**smučarske
pakete**

nad 3 dni v Bohinju, vključno penzijske storitve v hotelih, sistem žičnic na Voglu in lokalni ski bus;

**enodnevne
šolske smučarske
pakete**

na Voglu (Bohinj) in na Starem vrhu (nad Škofjo Loko), vključno avtobus, sistem žičnic in malica.

Obisk drsalne revije v Celovcu pod naslovom

**Parada
na ledu**

IZKORISTITE UGODNO PRILOŽNOST IN OBIŠČITE NAŠE TURISTIČNE POSLOVALNICE V ŠK. LOKI, RADOVLJICI, NA BLEDU IN V LJUBLJANI, ŠUBICEVA 1.

Transturist

Gozdno gospodarstvo

Bled

objavlja prosta delovna mesta:

1. pomočnika šefa gozdnega obrata

Pogoji: diplomiran gozdarski inženir z najmanj 3-letno prakso v gozdarstvu ali tehnik z najmanj 10-letno prakso. Za oba velja nadaljnji pogoj strokovni izpit.

2. tajnico uprave podjetja

Pogoji: srednješolska izobrazba administrativne ali ekonomske smeri in dve leti ustrezne prakse.

Ponudbe sprejemamo 15 dni po objavi na naslov: Gozdno gospodarstvo Bled, Ljubljanska cesta 19.

Kadrovska komisija

Kranjskih opekarn

Kranj

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. vodjo gospodarsko finančnega sektorja
2. vodjo tehnično proizvodnega sektorja
3. vodjo komercialne
4. vodjo splošnega sektorja
5. vodjo enote za vzdrževanje in izvajanje investicij
6. vodjo obrata za obrat Bobovek
7. vodjo obrata za obrat Češnjek
8. vodjo obrata za obrat Stražišče
9. skladiščnika v obratu Bobovek
10. zidarja v obratu Stražišče

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje:

- pod 1.: višja ekonomsko komercialna šola s 3 leti delovne prakse ali dokončana ustrezna srednja šola z najmanj 6 let delovnih izkušenj na vodilnem delovnem mestu;
- pod 2.: višja izobrazba v strojni ali gradbeni stroki s 3 leti delovne prakse ali dokončana ustrezna srednja šola z najmanj 6 let delovnih izkušenj na vodilnem delovnem mestu;
- pod 3.: višja ekonomsko komercialna šola ali tej ustrezna šola s 3 leti delovnih izkušenj ali nedokončana ustrezna srednja šola z najmanj 8 let delovne prakse;
- pod 4.: diplomirani pravnik;
- pod 5., 6., 7. in 8.: strojni ali gradbeni tehnik s 3 leti delovne prakse ali VK delavec v isti stroki z najmanj 6 let delovne prakse;
- pod 9.: nižja strokovna izobrazba;
- pod 10.: kvalificiran zidar.

Rok za prijavo je 15 dni po objavi. Prošnje je treba poslati na naslov: Kranjske opekarn Kranj.

mali oglasi

PRODAM

Prodajam KRAVI po izbiri. Bodešče 9, Bled 209

Prodajam ELEKTRIČNI ŠTE-DILNIK AEG EKA in zložljivo STEKLENO STENO, dolžine 175 cm. Ogled vsak dan popoldne. Partizanska 4, Skofja Loka 227

Prodajam VOŠČENKE. Senčur, Beleharjeva 15 228

Prodajam PRASIČKE. Glinje 2, Cerklje 229

Ugodno prodajam dobro ohranjeno kuhinjsko in sobno POHISTVO. Naslov v oglasnem oddelku 230

Prodajam KOMPRESOR in motorno KOSILNICO. Naslov v oglasnem oddelku 231

Prodajam motorno SLAMOREZNICO s puhalnikom,

kompletni traktorski SADI-LEC za krompir in SEMENSKI KROMPIR igor. Lahovče 52, Cerklje 232

Prodajam 100 suhih BUTAR in PLUG obračalnik. Zeje 5, Duplje 233

Oddam ogrevano GARAŽO, prodajam trajno žarečo PEČ küpersbusch in OLJNO PEČ kontakt. Cesta na Klanec 49, Kranj 234

Prodajam 10 tednov brejo SVINJO in plemenskega VOLA. Nasovče 27, Komenda 235

Prodajam suha DRVA, jih razžagam in dostavim, PUNTE in LATE 3x5. Sajevec, Velesovo 24, Cerklje 236

Pocenj prodajam ŠIVALNI STROJ in polavtomatični PRALNI STROJ. Kranj, Gradnikova 5, stanovanje 18 237

Zavarovalnica Sava

PE Kranj

razpisuje prosto delovno mesto

imovinskega zastopnika

za območje Senčur, ki zajema naslednja naselja: Senčur, Voklo, Voglje, Trboje, Prebačevo, Hrastje, Visoko, Milje, Srednja vas.

Sklenjeno bo delovno razmerje s polnim delovnim časom na nedoločen čas — poskusna doba traja 6 mesecev.

Pogoji: končana osnovna šola, vojaščine prost, stanovanje po možnosti v kraju zastopa, veselje do terenskega dela in stika s strankami. Osební dohodek se določa po pravilniku o nagrajevanju zastopnikov.

Kandidati naj predložijo lastnoročno napisano prošnjo in življenjepis ter spričevalo o šolski izobrazbi. Prošnje sprejema Zavarovalnica Sava — PE Kranj, Komisija za kadrovske zadeve, Kranj, Oldhamska c. 2 do vstevšega 30. januarja 1971.

Po ugodni ceni prodajam skoraj nov štiristezni MAGNETOFON philips. Gašperlin Jonatan, Cesta na Klanec 31, Kranj 238

Ugodno prodajam HLADILNIK in PLINSKO PEČ obged z jeklenko. Pševska 3, Kranj 239

Prodajam 7 let starega KONJA, težkega 520 kg, vajenega vseh del. Poklukar, Zg. Gorje 67 240

Prodajam PRASIČA za zakol. Trboje 52 241

Prodajam prenosno TELEVI-ZIJO znamke soni. Cena 150 din. Kirn Jože, Golnik 16 242

Prodajam več PRASIČEV težkih od 70 do 120 kg. Strahinj 68, Naklo 243

Prodajam HLADILNIK hmo 80 litrov in ELEKTRIČNI ŠTEDILNIK gorenje na štiriplošče s pečico. Informacij na telefon 22-221 (int. 746) ali Pivka 48, Naklo 244

Prodajam dobro ohranjeno KOSILNICO bertolini in GRABLJE sonce tri. Čarman Sp. Senica 6, Medvode 245

Prodajam TELICO ali zamenjam za PRASIČA. Senčur, Velesovska cesta 4 246

Prodajam 40-basno HARMONIKO, 5 registrov. Naslov v oglasnem oddelku 247

Prodajam PRASIČA za zakol. Praše 4, Kranj 248

Prodajam TELEVIZIO, foto aparat polaroid, rabljeno kuhinjsko in sobno pohištvo. Informacije do 14. ure na telefon števil. 22-631. Bertoncclj, Kranj, Mlakarjeva 18 249

Prodajam šest tednov stare PRASIČKE. Zalog 45, Cerklje 250

Ugodno prodajam trajno žarečo PEČ kamin emo 5, še v garanciji. Savska 2, Kranj (Delavski dom) 251

Prodajam delovnega VOLA. Setina Ivan, Zbilje 38, Medvode 252

Prodajam RADIO melodijo. Niš. Mlakarjeva 48, Senčur 253

Prodajam eno leto starega BIKA. Trboje 49 254

RAZPRODAJA — TUDI ZA VAS !

• pohištvo vseh vrst.
• vse za vaše weekende.

NON STOP od 8h do 17h — sobota od 8h do 12h
POSLOVALNICA KRAJ · skladišče - Partizanska 10

POPUST
DO 90%.

lesnina

OBIŠČITE NAS — ZADOVOLJNI BOSTE !

Prodaj polavtomatski PRALNI STROJ maris. Gajot, Begunjska 1, Kranj 255

Prodaj svinjsko MESO in »SPEH«. Zabnica 61 256

Prodaj KRAVO po izbiri. Praprotna Polica 24, Cerklje 257

Prodaj POROLIT 8 ali zamenjam za 5. Roblek, Suha 35, Kranj 258

Dobro ohranjeno SPALNICO z žimnicami prodaj za 1000 din. Naslov v oglašnem oddelku 259

Prodaj KRAVO, ki bo v kratkem teletila. Luže 9, Senčur 260

Ugodno prodaj MAGNETOFON TK 220 de luxe grunding. Savinšek, Jesenice, Titova 20 po 16. uri ali na telefon Kranj 21-855 261

Prodaj težko SVINJO za zakol. Pšata 13, Cerklje 262

Prodaj PRAŠIČKE. Zg. Brnik 76 263

Prodaj PRAŠIČKE. Vrhovnik, Apno 1, Cerklje 264

Prodaj dva PRAŠIČA, težka po 50 kg. Sp. Brnik 65 265

Prodaj plemenskega VOILA. Apno 1, Cerklje 266

STROJ avtomat z vsem dodatnim mehanizmom za izdelavo strešne valovite OPEKE prodaj delno tudi na kredit. Kranj, Jezerska cesta 2 296

Prodaj KRAVO pred telitvijo. Pokopališka 28, Kokrica, Kranj 297

HLADILNIK himo, 75-litrski, malo rabljen, prodaj za 350 din. Mlakarjeva 22, stanovanje 9, Kranj 298

Prodaj STENSKO OBLOGO za kuhinjo in oblaganje KLOPI. Reševa 3, Kranj, telefon 22-502 299

Prodaj KRAVO po izbiri. Sp. Brnik 21 300

Ugodno prodaj dve prešiti puhasti ODEJI (plimoja). Jezerska cesta 95, Kranj 301

KUPIM

Kupim dobro ohranjeno otroško STAJICO. Lahovče 16 274

Kupim enofazno VODNO ČRPALKO. Zg. Bitnje 235 (pri puškarni), Zabnica 274

MOTORNÁ VOZILA

Prodaj odprt VW KOMBI, nosilnosti 1000 kg, po generalni. Naslov v oglašnem oddelku 275

Prodaj FIAT 850, letnik 1966. Zargaj, Grad 41, Cerklje 276

Prodaj dve ZIMSKI GUMI ježevki za fiat 750. Pšata 4, Cerklje 277

Ugodno prodaj VW KOMBI s kesonom ali zamenjam za FIAT 750. Čirče 11 g, vrstna hiša, Kranj 278

Poceni prodaj FIAT 1100, letnik 1963 z zimsko opremo. Križe 86 a, Tržič 279

Prodaj KAROSERIJO za fiat 750 in za simco 1000 ter kupim prednji del KAROSERIJE za fiat 850. Kogoj Andrej, Vir, Bukovčeva cesta 17, p. Dob pri Domžalah 213 Kupim avtomobilske »DROMELJNE«. Peternej, kovač, Jezerska cesta 82, Kranj 302

Prodaj VW kombi — odprt. Jazbec Pavel, Zg. Duplje 271

STANOVANJA

Iščem ENOSOBNO ali naprej. Naslov v oglašnem DVOSOBNO STANOVANJE v Kranju. Plačam za eno leto oddelku 280

Si v stiski, pa drago plačuješ stanovanje? Zamenjaj za enako, a cenejšo. Vprašati dopoldne pri Ban Pavli, Gradnikova 9, Kranj 281

Ženski oddam opremljeno SOBO proti posojilu ali plačilu vnaprej 2 km iz Škofje Loke. Ponudbe poslati pod »Takoj vseljivo« 282

POSESTI

Na Jesenicah prodaj visoko pritlično HIŠO, primerno za gostinstvo, trgovsko obrt ali podjetje. Lep parkirni prostor 1300 m². Naslov v oglašnem oddelku 283

V središču mesta prodaj HIŠO, primerno za obrt ali podjetje. Fock, Tavčarjeva 31, Kranj 284

Kupim nedograjeno ali staro HIŠO v Skofji Loki. Ponudbe poslati pod »Plačam takoj« 217

Kupim ZAZIDLJIVO PARCELO v bližnji okolici Kranja. Plačam lahko tudi v devizah. Bešič Milka, Titov trg 22, Kranj 303

Prodaj nedograjeno enonadstropno HIŠO v Kranju, Cesta na Klanec. Zaplotnik Viktor, Velesovska 14, Senčur 304

ZAPOSILITVE

Sprejem takoj MIZAR-SKEGA POMOČNIKA, vajenca ali za priučitev. Markun Franc, mizarstvo, Ribno, p. Bled 285

INSTRUIRAM angleščino in francoščino. Naslov v oglašnem oddelku 286

K štiričlanski družini iščem marljivo GOSPODINJSKO POMOČNICO. Plača in ostalo po dogovoru. Ing. Vrhunc Janez, Ljubljana, Večna pot 69 287

KOVINOSTRUGARJA in nekvalificiranega delavca sprejem v redno zaposlitev. Naslov v oglašnem oddelku 288

IZGUBLJENO

15. januarja 1971 izgubljeno večjo vsoto denarja od Predvora do Britofa vrnite prosim proti nagradi k vratarju na Zago Predvor ali po pošti 289

ZENITVE

KMEČKI FANT srednjih let, iz hribovske kmetije, želi spoznati sebi enako kmečko dekle. Samo resne ponudbe poslati pod »Lepa Gorenjska 10« 290

ZAHVALE

Zahvaljujem se vsem, ki so 19. januarja 1971 v Trzinu pomagali pri gašenju avtomobila in s tem preprečili hudo nesrečo in materialno škodo. Se enkrat iskrena hvala. Vogrič Mari, gostilna Duplje 291

OSTALO

CENJENE STRANKE obveščam, da sem se preselil iz Krašnje ulice 3 na Tomšičevo 42. POLAGANJE PODOV, Novak Mirko, Tomšičeva 42, Kranj. Sprejemam naročila za leto 1971 86

Vojvodinci na Veliki planini

V sredo je na Veliko planino prispela prva skupina 44 dijakov iz Novega Sada, ki bodo teden dni ostali na smučanju. Za njo pride še druga skupina Vojvodincev v hotel Šimnovec na Veliki planini.

6. februarja pa bo na Veliko planino prišlo 15 holandskih hotelicjev. Skoda, da na Veliki planini ni več prostora za prenočitev. V planinskem domu Šimnovec je samo 40 ležišč. Lani so morali odkloniti skupino sedemdesetih Holandcev, ker jih niso imeli kam dati spat, Holandci pa so želeli ostati skupaj pod eno streho in na enem smučišču.

ZITOPROMET SENTA, skladišče Kranj, Tavčarjeva 31 vabi k sodelovanju avto-prevoznike s 5-tonskimi kamioni za prevoz moke. Pogodbo lahko sklenemo za celo leto 1971 188

PREVZAMEM vsa ZIDARSKA in FASADERSKA dela. Tone, Kranj, Moša Pijade 16 292

OPOZARJAM vsakega pred eventualnim nakupom nepremičnin od Vrtnika Jožeta, Sp. Brnik 44 zaradi neurejenih preživninsko-lastniških zadev. Skrbnik Vrtnik Franciške Mali ing. Jože, Visoko 73 293

POZIVAM moškega, ki sem mu posodil VRTALNI STROJ, da ga takoj vrne. Peternej Jože, kovač, Jezerska cesta 82, Kranj 294

PREKLICUJEM vse žaljive besede, katere sem izrekla tov. Kokalju Antonu ter se mu tako tudi oprostam, ker je odstopil od tožbe. Košir Darinka, Cesta maršala Tita 75, Jesenice 295

Zahvala

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, deda, pradedu, brata, strica in tasta

Rudolfa Juharta

se iskreno zahvaljujemo vsem dobrim sosedom, sorodnikom in znancem, ki so nam izrekli sožalje, ga spremili na zadnji poti in mu darovali vence in cvetje. Enaka zahvala g. župniku za spremstvo in obisk na domu, zdravniku dr. Mayerju za večletni trud in zdravljenje, vsem zdravnikom in stročnemu osebju interne klinike na Golniku za njihov veliki trud in lajšanje bolečin v njegovi hudi bolezni. Vsem in vsakemu posebej iskrena hvala.

Zalujoči: žena, sin, hčerka in vnukinja z družinami in drugo sorodstvo Kranj, Trebnje, Lebenc, Srednja vas, St. Wolfgang, 19. januarja 1971

Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustil naš skrbni oče, stari oče, brat in stric

Jože Arzenšek

Pogreb dragega pokojnika bo v nedeljo 24. januarja ob 14. uri iz hiše žalosti na Miljah št. 12 na pokopališču v Senčur.

Zalujoči: sin Marjan, hčerka Dragica z družino, sinovi Emil, Stefan, Jože, Ivo in Albin z družinami ter drugo sorodstvo

Milje, 22. januarja 1971

AVTOKOVINAR
Škofja Loka
Poljanska c. 7,

sprejme

MOJSTRA
za stavbeno kleparstvo
in

MOJSTRA
za vodovodno
instalaterstvo

Pogoji:

VKV klepar s prakso;
VKV vodovodni instalater
s prakso ali delovodja
omenjenih strok.
Prijava sprejemamo do
10. februarja 1971.

s sodišča

Obsojena roparja

Okrožno sodišče v Kranju je obsodilo Antona Trobca, starega 31 let, in Fadila Konića, starega 18 let, zaradi roba na šest let oziroma na dve leti strogega zapor. Oba obtožena sta lani sredi decembra v Tavčarjevi ulici na Jesenicah napadla Hasana Našića iz Ljubljane. Našić je prišel na Jesenice na obisk k bratu, vendar ga ni našel doma. V mestu pa je naletel na Trobca in Konića, ki sta pohajkovala. Potem ko so se ločili, je Našić odšel sam proti železniški postaji, da bi se vrnil v Ljubljano. Medtem pa sta se Trobec in Konić dogovorila, da bosta Našića oropala, zato sta odšla za njim in ga dohitela. Trobec mu je zvil roko in zaprl usta, Konić pa ga je udaril v želodec. Trobec je nato Našića še nekajkrat močno udaril po glavi, da je ta padel po tleh in nezavesten obležal. Nato mu je vzel iz denarnice 900 din, od tega jih je 600 obdržal sam, ostalo pa je dal Koniću. Nezvestnega Našića je našel mimoidoči Jeseničan in ga odpeljal v zdravstveni dom. Kasneje je na postaji milice Trobca tako dobro opisal, da so ga miličniki izsledili še isto noč.

Sodšče je pri odmeri kazni upoštevalo pri Trobcu, da je on dal pobudo za rop in ker je bil zaradi tatvin že v zaporu.

nesreče

SREČANJE V OVINKU

V sredo, 20. januarja dopoldne, sta v nepreglednem ovinku na cesti med Skofjo Loko in Zirni trčila dva osebna avtomobila. Voznik Vinko Kralj iz Ljubljane je vozil proti Zirem, iz nasprotne smeri pa je privozil voznik Martin Klemenčič iz Gorenje vasi. Klemenčičevo vozilo je zaradi zaviranja na zasnežen in spolzki cesti zaneslo, tako da sta vozila trčila. V nesreči je bil laže ranjen voznik Kralj. Škode na vozilih je za 7000 din.

L. M.

Požar

V torek, 19. januarja, ob pol enajsti uri zvečer je začelo goreti na podstrešju stanovanjske hiše Jerice Mokorel v Ljubnem pri Podnartu.

Vneli so se leseni tramovi ob dimniku. Pogoreli so tramovi in del ostrešja. Škode je za okoli 1000 din. Požar so pogasili prostovoljni gasilci iz Ljubna.

**Zavarovalnica
SAVA**
PE Kranj

javno preklicuje veljavnost bloka OŽ-3 od številke 39564 do 39575.

Zahvala

Ob težki izgubi dobrega moža, očeta in starega očeta

Janeza Hafnerja
p. d. Mruževega

se iskreno zahvaljujemo dr. Koširju za lajšanje bolečin, dr. Bračkovi, vsem sosedom za pomoč, sorodnikom in znancem, darovalcem vencev in cvetja, pevcem, duhovščini ter vsem, ki so ga spremili na zadnji poti. Še enkrat prav lepa hvala.

Zalujoči: vsi Mruževi

Sv. Duh, 20. januarja 1971

Zahvala

Ob bridki izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta in strica

Andreja Mavca
upokojenca

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so počastili njegov spomin, mu darovali cvetje in ga v tako velikem številu spremili do njegovega zadnjega doma. Hvala vsem, ki so sočustvovali z nami in nam v teh težkih trenutkih pomagali. Posebno zahvalo dolgujemo dr. Janezu Bajžlju, ki je z vso požrtvovalnostjo storil vse, da bi mu olajšal bolečine in mu podaljšal življenje. Posebno hvaležni smo družinam Sedej, Tepina, Zupan in Perne, ki so nam v najhujših dneh nudili nesebično pomoč. Hvala č. duhovniku za zadnje spremstvo, pevcem za ganljive žalostinke. Hvala tudi kolektivu Elektromehanika Iskra Kranj za venec in pomoč ter za pozornost in razumevanje. Vsem še enkrat prisrčna hvala.

Zalujoči: žena Marija, sin Ivo z ženo, vnuka Branko in Miran

Kranj, 20. januarja 1971

Zahvala

Ob boleči izgubi naše nepozabne žene in mame

Ane Ravnik

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki so počastili njen spomin, ji darovali vence in jo v tako velikem številu spremili na njeno zadnji poti. Posebna hvala dr. Bajžlju. Vsem še enkrat najlepša hvala.

Zalujoči: mož Janko, sinova Danilo z ženo in Vlado

Kranj, 19. januarja 1971

Zahvala

Ob težki izgubi dragega moža, očeta, starega očeta, tasta, brata, strica in svaka

Ignaca Ješeta

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so ga v tako velikem številu spremili v njegov poslednji dom in mu poklonili toliko cvetja. Posebno se zahvaljujemo č. duhovščini za obredne svečanosti, dr. Andreju Robiču in sestri Rezki za vso pomoč v času bolezni, ZB Tržič za poslovilne besede pri odprtem grobu in pevcem za zapete žalostinke. Zahvaljujemo se vsem, ki so nam izrazili ustno in pismeno sožalje in nam v težkih dneh lajšali bolečine. Tudi tistim, ki ste v življenju pokojniku naredili karkoli dobrega, iskrena hvala.

Zalujoči: žena Marija, hčerke Ivica, Anica in Marija z družinami v imenu vsega sorodstva

Tržič, 19. januarja 1971

Zahvala

Ob nenadomestljivi izgubi našega dobrega in skrbnega moža, očeta, starega očeta, brata, tasta, strica in svaka

Miha Bitenca
upokojenca

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečeno ustno in pismeno sožalje, vsem, ki so mu darovali vence in ga spremili na njegovi zadnji poti. Zahvala tudi CP Gorenjski tisk. Posebno zahvalo smo dolžni dr. Armeniju in bolniškemu osebju bolnice na Golniku za lajšanje bolečin, pevcem za ganljive žalostinke in č. duhovniku za poslovilne besede ob zadnjem slovesu. Še enkrat vsem prav lepa hvala.

Zalujoči: žena Marija, sin Vinko, hčerka Mira z družinama, hčerka Magda z možem in drugo sorodstvo

Kranj, 18. januarja 1971

Pogovor tedna

Niko
Čebulj:Letos
prvaki
SRS

Za današnje številko Glasa smo pripravili razgovor z nekdanjim desnim krilom državnih hokejskih prvakov z Jesenic in sedanjim trenerjem hokejistov iz Trziča — Nikom Čebuljem.

● Kam segajo tvoji hokejski začetki in kolikokrat si nastopil za moštvo, ki je osvojilo državni naslov?

Prišel sem pred dvajsetimi leti (šteje 38 let), osentkrat pa sem igral v ekipi, ki je bila prva v državi.

● Kaj ti je najbolj ostalo v spominu?

Veliko veselih dogodkov, s katerimi so povezani »Solza (Turnšek), Sipi (Trebušak), Cena (Valentar) in dan, ko sem nastopil za državno reprezentanco proti Madžarski. Nikoli pa ne bom pozabil odločilne tekme s Partizanom v Beogradu, ko smo prvič postali državni prvaki. Prvi zadetek je dosegel »Solza« in premagal takrat našega najboljšega vratarja Dušanovića (danes je hokejski sodnik). Na jeseniški železniški postaji nas je takrat pričakala ogromna množica ljudi in še dolgo smo slavili.

● Kakšna je razlika med hokejem takrat in danes? Danes je hokej hitrejši, trši, več je kombinacij in tudi sistem igre je drugačen. Takrat smo igrali bolj na »horuke«.

● Kateri hokej ti je najbolj všeč?

Češki hokej se mi zdi najlepši pa tudi učinkovit. Vsebuje veliko kombinacij in tudi improvizacije.

● Kako, da si prišel trenirati hokejiste Trziča?

Na pobudo predsednika HK Trzičev Erjavška, da bi prišel sistematično trenirati njihove fante, ki so sicer v letni in zimski sezoni imeli smučarskega trenerja, ki pa jim seveda na ledu ni mogel ničesar pokazati. Treniramo trikrat na teden. Zanimanja je veliko, treningov pa se redno udeležuje po 25 igralcev.

● Kakšni so pogoji?

Začetek v Trziču je bil ravno tak kot je bil nekoč na Jesenih. Vse je grajeno na amaterski osnovi. Fantje sami skrbijo za led in po končanem treningu imajo še dodatni trening s čiščenjem ploskve.

● Kakšne načrte imaš z ekipo?

Zal mi je, da nekatere gospodarske organizacije nimajo preveč razumevanja za hokej in imajo fantje težave pri zamenjavi dnin. Upajo in tudi jaz upam, da bomo letos osvojili slovensko prvenstvo. Če se nam bo ta želja uresničila, pa bodo naslednjo sezono nastale še večje težave zaradi denarja in se najbrž ne bi mogli udeležiti tekmovanja v II. ligi. Škoda, ker so fantje zelo postrtovalni in delovni.

● Se kdaj pogovarjate o jeseniškem hokeju?

Seveda. Vsi hodijo na Jesenice na ogled zanimivejših tekem in vsak ima tudi svojega vzornika.

● Zakaj Olimpija tako težko zmaga z Jesenicami?

Olimpija lahko igra še deset let hokej pa ne bo zmigala, ker zna dobro igrati samo bunker, kot ga je na torkovi tekmi za jugoslovanski pokal. Tudi če bo še naprej kupovala igralce, bo lahko le vicešampion. Lahko bo sicer zmigala kdaj pa kdaj, zaenkrat pa se mora še veliko naučiti od Jeseničanov.

● Se tudi ti veseliš petnajste zvezdice?

Kot staremu hokejistu bi mi bilo res težko, če bi se tradicija prekinila in bi naslov odšel z Gorenjske. Upam, da bo tako še nekaj let. Če bodo le vsi igralci še ostali skupaj in če jim bo HK Jesenice mogel nuditi take pogoje, kot jih svojim igralcem HK Olimpija.

Z. Felc

Finale za jugoslovanski hokejski pokal

Še en naslov za Jeseničane?

Torkova tekma na Jesenih za jugoslovanski hokejski pokal med petnajstim državnim prvakom Jesenicami in vicešampionom Olimpijo je prinesla še en uspeh domačinom. Z odlično igro v zadnji tretjini so železarji visoko premagali starega tekmeča iz Ljubljane.

Pet tisoč gledalcev je tako v torek zvečer gledalo reprizo tekme za letošnji hokejski prestol. Felčeva četa je tudi

tokrat dokazala, da v domači areni že nekaj let nimajo pravega tekmeča, ki bi jih lahko presenetil in vzel primat najboljšega. Kako je treba igrati hokej so Jeseničani pokazali v zadnji tretjini tekme. Kljub vodstvu belo-zele nih igralcev z 2:0 in 3:2 so

zaigrali tako kot znajo in v desetih minutah dodobra napolnili mrežo vratarja Albrehta. Pred povratno tekmo v hali Tivoli imajo kar pet zadetkov prednosti, ki jim daje upanje, da bodo tudi letos osvojili jugoslovanski pokal. —dh

Smučarski
tečaji za začetnike

Že nekaj let imajo občinska zveza za telesno kulturo Jesenice in njene osnovne smučarske organizacije precej uspeha pri organiziranju akcij Naučimo se smučanja, ki so namenjene predvsem začetnikom.

Tudi letos bodo tečaji v Ratečah, Kr. gori, Mojstrani, Jesenicah, Koroški Beli, Žirovnici in Blejski Dobravi. Začeli se bodo že teden dni

pred šolskimi počitnicami in bodo potekali od 25. do 29. januarja. Učenci bodo za šestdnevni tečaj morali plačati 15 din.

Po končanih tečajih bodo imeli učenci tekmovanja, najboljši med njimi pa se bodo udeležili nadaljevalnega tečaja, ki ga bo organiziralo smučarsko društvo Jesenice na Črnem vrhu.

Z. F.

Uspeh košarkarjev
Kladivarja iz Žirov

Košarkarski klub Kladivar je mlado in dokaj neznano moštvo, ki je nastopalo na gorenjskih igriščih. Po dveh letih igranja v gorenjski ligi so si fantje z dobro igro pridobili pravico tekmovanja v II. slovenski košarkarski ligi. Ta liga je razdeljena na tri skupine. Kladivar je tretje gorenjsko moštvo v zahodni skupini.

Novembra 1968 so se zbrali najvnetejši košarkarji in ustanovili klub. Pokroviteljstvo je prevzela tovarna elementov za avtomatizacijo in precizno mehaniko Kladivar Žiri. Ob vsej prikazani resnosti so se priključevali igralci, ki so na treningih pridobili kvalitete. Ob mladincih, ki prihajajo iz osnovne šole, danes ni treba imeti skrbni za ta kader.

Uvrstitev v II. SKL je prišla hitro. Vendar se klub ni ustrašil nalog in načrtov. Ob pomoči igralcev in simpatizerjev jih bo lahko izpolnil. Če bodo malenkostno pomagala ostala žirovska podjetja, bodo vsi pogoji za tekmovanje izpolnjeni.

Potrebno je preurediti igrišče ob osnovni šoli, postaviti razsvetljava in namestiti nove table. Dokupiti je treba športne rekvizite in opremo igralcev.

Največja težava je v manjkajoči telovadnici. Zato so treningi kar na šolskem hodniku, kjer odpadejo vsi meti na koš in vsa taktika.

Trikrat tedensko igralci izpolnijo del načrtnega treninga, ki ima poudarek na kondiciji, skoku in tehniki. Testiranje je pokazalo, da 25 igralcev s povprečno višino 178 cm skoči kar visoko. Izboljšala se je tudi igra, kar se je pokazalo na prijateljskih tekmah z Vrhniko, Idrijo in Krojem. Košarka je v Žirov priljubljen šport in ima veliko navijačev. Vsem košarkarji obljublajo, da se bodo spomladi potrudili in pokazali lepo košarko.

K. V.

Osnovna šola
PETER KAVČIČ
Škofja Loka
razpisuje naslednji
delovni mest:

1. UCITELJA
za tehnični pouk za
nedoločen čas.

Na to delovno mesto
sprejememo tudi osebo
z nestrokovno izobrazbo
za določen čas do
30. 6. 1971.

2. SNAŽILKE
za nedoločen čas.

Nastop dela takoj. Prijave
sprejemamo do 5. februarja
1971.

Prva peterka žirovskih košarkarjev

1 vprašanje 3 odgovori

Taksiji so v drugih de-
želah bolj razširjeni ka-
kor pri nas. Ker v tej ru-
briki predstavljamo raz-
lične ljudi z različni po-
klici, smo se odločili, da
bodo tokrat spregovorili
gorenjski taksisti. Poiska-
li smo jih v Kranju, v Tr-
žiču in na Jesenicah.

● **JANEZ PISKUR**,
Kranj, star 65 let: »Pol-
nih 37 let sem že šofer.
Šoferskih veščin me je
učil Majnik, in sicer sva
vozila po kranjskem ži-
vinskem trgu z avtomobi-
lom na »krbidlampe«. Najprej sem vozil pri
Smoletu, nato pri Zupan-
čiču, nato sem šofiral »re-
šilca«, potem sem bil leto
dni v Iskri, nakar sem
odšel v Ljubljano, kjer
sem 10 let vozil mestni
taksi. Pokoj sem dočkal
v Termiki, obrat Škofja
Loka. Sedaj že 6 let vozim
taksi, čeprav sem penzio-
nist. Dolgčas mi je, če ne
vozim. Doma ležim in be-
rem. Šofiranje je zame
»hec«, ker imam že toliko
prakse. Uživam za vola-
nom, čeprav v tej službi
ne vem, kdaj me bo kdo
poklical. Poklic taksista
mi je všeč tudi zaradi te-

ga, ker se vedno sreča-
vam z novimi ljudmi.
Največkrat peljem na Lju-
belj, na Brnik in v Ljub-
ljano in to ponoči. Spim
podnevi. Tudi kaj nepri-
jetnega sem že doživel v
tem poklicu. Zgodi se, da
te ljudje po telefonu zme-
rjajo ali te pokličejo, ko
pa prideš, ljudi nikjer ni.
No, med vojno so enkrat
tudi streljali na moj avto.
Sovoznik jo je skupil, jaz
pa na srečo ne. Razen te-
ga sem enkrat peljal ljudi
iz bolnice, pa se mi je v
Mednem zlomila »aksas«.
Zgrmel sem pod cesto.
Ker so se potniki ranili,
sem jih moral peljati na-
zaj. Itd.«

● **MARINO BUCINEL**,
Tržič, star 42 let: »Pet let
sem taksist tukaj v Trži-
ču. Šofer sem 17 let, in
sicer sem prej vozil av-
tobus. Dobra stran tega
poklica je ta, da si stalno
doma. Slabo pa je to, ker
ne veš, kdaj te bo kdo kli-
cal in moraš biti praktič-
no 24 ur v službi. Pona-
vadi vozim na »težjih«
progah, in sicer v Jelen-
dol, v Lom, do Doma pod
Storžičem, na Kofce itd.

Kdaj pa kdaj zapeljem tu-
di do Kranja ali Ljublja-
ne, če kdo zamudi avto-
bus. Dve težavi imam. Pr-
va so dolžniki. Moral bi
tako zaračunati in ne
verjeti obljubam, drugič
pa mi velik »kruha« po-
jedo prijatelji, »šušmar-
ji«, ki kar čakajo, kdaj
me kdo išče. Pregovorijo
ga in ga oni zapeljejo, če-
prav največkrat za večjo
vsoto od moje.«

● **MIRKO AUPIC**, Je-
senice, star 27 let: »Tak-
sist sem šele 4 mesece.
Za ta poklic sem se od-
ločil zaradi hišne tradici-
je. Pri Sedaju je namreč
taksi že 30 let in je nekaj
časa vozila tudi mama.
Moj največji problem so
nizke cene, saj zaračunam
le dinar za kilometer. Če
bi več, pa dela ne bi imel.
Upam, da bo poleti bolj-
še. Včasih bi te kdo rad
poklical, pa na Jesenicah
na žalost ni javnega tele-
fona. Precej posla pa
nam »poklicnim« taksi-
stom vzamejo tudi šuš-
marji, ki bi jim morali
stopiti na prste. Vsaj zu-
naj imajo to strožje ure-
jeno. Največ vozim pono-
či, in sicer na »lokalnih«
progah. Tudi to se mi je
zgodilo, da me je kdo po-
klical, potem pa ga ni-
kjer ni bilo in vožnja,
največkrat sredi noči, je
bila zastonj.« J. Košnjek

V treh letih, odkar je 33-letni kmet **STANE SLIBAR**
iz Kovorja (brat nekdanjega svetovnega rekorderja v
smučarskih skokih) predsednik krajevne skupnosti v
Kovorju, so naredili v tem delu tržiške občine veliko
novega. Lotevali so se predvsem komunalnih del in
pomagali socialno ogroženim občanom. 1968. leta so
obnovili javno razsvetlavo v Kovorju, uredili šolsko
kanalizacijo in asfaltirali avtobusna postajališča v Zvir-
čah in Loki. Denar so črpali iz proračuna krajevne
skupnosti, prispevka od uporabe mestnega zemljišča
in pomoči občinske skupščine Tržič. Predlanskim pa
so uredili še kanalizacijo in javno razsvetlavo v Zvir-
čah in na Hudem.

Najuspešnejše je bilo lansko leto. Stane Slibar pravi:
»Lotili smo se predvsem treh akcij, ki so bile medse-
bojno povezane. V Kovorju smo zaradi boljše pregled-
nosti porušili del prepusta ob cesti, v zgornjem delu
vasi popravili kanalizacijo, tako da nam je ne bo
treba kasneje. Največ dela in naporov pa je vzel
asfaltiranje ceste skozi vas, ki je dolga poldrugi kilo-
meter. Gradbeni odbor, ki je bil zelo delaven, se je
sestal s predstavniki občine, katerim smo povedali
željo vaščanov. Predvsem smo se pogovarjali o denarju
in njegovih virih. Končno smo ga našli. Banka nam je
dala kredit, ki ga bomo odplačevali deset let in sicer
z denarjem od prispevka za uporabo mestnega zem-
ljišča, nekaj pa smo zbrali tudi sami. Predračun je
znašal 15 starih milijonov, vrednost del pa je dosegla
19 milijonov. Občani so dali 2 milijona dinarjev. Mo-
ram jih pohvaliti, saj se jih le 8 odstotkov ni odzvalo
naši prošnji. Prav tako se moram zahvaliti občinski
skupščini, ki nam je pomagala in bo tudi krila razliko
štirih milijonov. Čeprav je od začetka kdo dvomil o
potrebnosti asfalta, pa so danes vsi zadovoljni in še
bolj bodo, saj ne bo treba požirati prahu in hoditi po
blatu...«

Stane že razmišlja o prihodnjih načrtih skupnosti.
V Loki bo treba urediti javno razsvetlavo, avtobusno
čakalnico in dobiti načrte za kanalizacijo v novem
naselju Kovor. Kanalizacijo nameravajo urediti tudi v
Zvirčah in Hudem. Začel pa je delati gradbeni odbor
za nov dom družbenih organizacij. Pobudo zanj so
dali gasilci. Lani so dobili zemljišče, lokacijsko doku-
mentacijo in idejni načrt. Letos bodo z delom nade-
ljevali. Tako kot Stane bi namreč tudi ostali Kovorjani
in okoličani radi, da bi bil dom do 1974. leta, ko bodo
gasilci »stari« 50 let, pod streho! -jk

Društvo prijateljev Oldhama

Kranj in angleško mesto
Oldham že dvanajsto leto
uspešno sodelujeta oziroma
poglobljata sodelovanje na
kulturnem, turističnem in
drugih področjih. Da bi se
medsebojno spoznavanje in
prijateljsko sodelovanje med
prebivalci obeh mest, še po-
sebnost pa med mladino, tudi
v prihodnje tako uspešno
razvijalo, sta uradni delega-
ciji obeh mest lani predlagali,
da se v Kranju ustanovi
društvo prijateljev Oldhama,
v Oldhamu pa društvo pri-
jateljev Kranja. Uresničitev
te pobude je v Kranju pre-
vzela komisija za medobčin-

sko sodelovanje pri občinski
skupščini. Komisija je o tem
razpravljala oktobra lani in
letos v začetku januarja. Na
zadnji seji je imenovala tudi
iniciativni odbor za ustano-
vitev društva ter sprejela
glavna načela za ustanovitev,
organizacijo in delovanje
društva.

Iniciativni odbor se je se-
stal v četrtek popoldne in
sklenil, da bo ustanovni zbor
društva prijateljev Oldhama
v četrtek, 4. februarja, po-
popoldne. Na zbor bodo povab-
ljeni vsi občani Kranja ozi-
roma kranjske občine, ki so
od navezave prijateljskih sti-

kov z različnimi oblikami nave-
zali stike z Oldhamom. Razen
tega pa bo zaželen udeležba
tudi drugih občanov, saj bo
član društva prijateljev Old-
hama lahko postal vsak ob-
čan Kranja oziroma kranjske
občine, ki bo za to izrazil
željo in se bo zavzemal za
nadaljnje razvijanje prijatel-
jskih stikov in oblik sodelo-
vanja ter upošteval pravila
in sklepe društva.

Po predlogu dnevnega re-
da ustanovnega zbora dru-
štva prijateljev Oldhama bo-
do udeleženci 4. februarja
sprejeli pravila društva in iz-
volili njegove organe. A. Ž.